

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

**Studie proveditelnosti přeměny stávající honitby
s bažantnicí na samostatně uznanou oboru a
bažantnici**

**The feasibility study of conversion of the hunting area with a
pheasantry to a game preserve and pheasantry**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Vypracoval: Bc. Martin Houška

2020

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martin Houška

Lesní inženýrství

Lesní inženýrství

Název práce

Studie proveditelnosti přeměny stávající honitby s bažantnicí na samostatně uznanou oboru a bažantnici

Název anglicky

The feasibility study of conversion of the hunting area with a pheasantry to a game preserve and pheasantry

Cíle práce

1. Zpracovat legislativní a procesní postup při změně v užívání honitby se samostatně uznanou bažantnicí na oboru a bažantnici.
2. Zhodnotit faktory ovlivňující úspěšnost a ekonomickou stránku odchovů, vypouštění a lovu bažantů a provozování obory.
3. Popsat četnosti a nákladovosti údržby a obnovy mysliveckých zařízení bažantnice a obory.
4. Vytvoření přehledu o příjmech a výdajích souvisejících s provozem bažantnice a obory.

Metodika

Zpracovat studii o skladbě lesních dřevin v porostech a navrhnout možnosti porostních úprav. Zpracovat studii o vhodnosti v současnosti pěstovaných druhů zemědělských plodin v honitbě a bažantnici a navrhnout nové složení pěstovaných kultur. Zpracovat komplexní ekonomickou rozvahu chovu jednotlivých druhů spárkaté zvěře a bažantů pro vznikající oboru a bažantnici, ve vztahu k její ekonomické soběstačnosti.

Harmonogram zpracování:

Do 1. září 2019 budou posbírána data pro vyhodnocení a konzultována s vedoucím práce. Literární rešerše bude průběžně konzultována s vedoucím práce a zpracována nejpozději do 30. listopadu 2019. První rukopis diplomové práce bude předložen ke kontrole vedoucímu práce nejpozději do 28. února 2020. Dokončená diplomová práce bude po předchozích konzultacích s vedoucím práce odevzdána na studijní oddělení FLD v termínu a dle pokynů studijního oddělení.

Doporučený rozsah práce

cca 40 – 60 stran

Klíčová slova

Obora, bažantnice, honitba, ekonomická rozvaha

Doporučené zdroje informací

BEHNKE, H.; CLAUSSEN, G.: Chováme bažanty a koroptve: Biologie, chov, odchov. Vydavatelství Víkend, Praha, 2007. 133 s.

DYK, A.: Bažantnictví. 1.vyd. Novina v Brně, Brno, 1942. 181 s.

FEUEREISEL, J.: Zelená čísla – o ekonomice v současné české myslivosti. Druckvo, spol. s r.o., Praha, 2010. 155 s.

HANUŠ, V.; FIŠER, Z.: Bažant. vyd.1. Státní zemědělské nakladatelství v Praze, Praha, 1975. 196 s.

HANZAL, V.; a kol.: Velká myslivecká encyklopedie. Elektronické nakladatelství Grand, České Budějovice. 2008

HANZAL, V.: O zvěři a myslivosti, DONA, České Budějovice, 2000. 126 s.

HOWMAN, K.: Pheasants of the World; Their Breeding and Management. 1993. 184 str.

KOKEŠ, O.: Myslivecká péče o zvěř, Nakladatelství studentské knihtiskárny, Praha, 1944. 188 s.

LIBOSVAR, F., HANZAL, V.: Rostliny vhodné pro zvěř, Lesnická práce, s.r.o., Kostelec nad Černými lesy, 2010. 110 s.

WOLF, R.; a kol.: Naše obory, SZN Praha, 1976. 253 s.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – FLD

Vedoucí práce

doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Konzultant

doc. Ing. Roman Sloup, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2019

doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 3. 2019

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 06. 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Přeměna stávající honitby s bažantnicí na samostatně uznanou oboru a bažantnici vypracoval samostatně, pod vedením doc. Ing. Vlastimila Harta, Ph.D. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním diplomové práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V Železném Brodě dne

Podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěl poděkovat mému vedoucímu práce doc. Ing. Vlastimilu Hartovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky při konzultacích. Dále bych rád poděkoval doc. Ing. Vladimíru Hanzalovi, CSc. za znalosti z oboru, které jsem u něj načerpal po dobu bakalářského studia a jež mi umožnily zpracovat toto téma diplomové práce. Panu Ing. Petru Jelínkovi bych rád poděkoval za odborné rady a za pomoc při zpracování této práce.

Poděkování patří i mé přítelkyni Mgr. Janě Andráškové za trpělivost během mého studia a za technickou podporu.

Abstrakt

Diplomová práce zpracovává legislativní a procesní postup při změně užívání honitby dle zákona 449/2001 Sb., o myslivosti, v znění platném k 31. 12. 2019, souvisejících vyhlášek a nařízení vlády.

Zhodnocuje faktory ovlivňující úspěšnost a ekonomickou stránku přeměny stávající honitby CZ51019 se samostatně uznanou bažantnicí na oboru se samostatně uznanou bažantnicí a honitbu. Práce pojednává o problematice oborního chovu zvěře drobné a spárkaté, nákladovosti, údržby a obnovy mysliveckých zařízení a to jak obory, tak i bažantnice.

Součástí práce je ekonomické zhodnocení, které souvisí s provozem obory i bažantnice.

Dále popisuje poznatky ze současných chovů spárkaté zvěře a z chovů bažantí zvěře, předkládá zhodnocení skladby lesních dřevin v porostech, včetně návrhů na možné porostní úpravy a současně navrhuje možné změny pěstovaných druhů zemědělských plodin.

Součástí této diplomové práce je vypracovaná žádost o změnu stávající honitby na samostatnou oboru a bažantnicí s příslušnými přílohami, která bude doručena kompetentnímu orgánu státní správy myslivosti. Schválením této žádosti dojde k dokončení změny v užívání honitby, kterou tato práce zpracovává.

Klíčová slova

Obora, bažantnice, honitba, legislativní postup, ekonomické zhodnocení

Abstract

Diploma thesis elaborates the legislative and procedural procedure of the change of the use of a hunting area according to the law 449/2001 coll. related decrees and government regulations. It evaluates the factors influencing the success and economic aspect of the transformation of an existing hunting ground with a separately recognized pheasantry to a game preserve park with the separately recognised pheasantry. It deals with the issue of hoofed game breeding, costs, maintenance and renewal of hunting facilities in the game preserve and pheasantry. Part of the thesis is an economic evaluation of incomes and expenditures related to the operation of the field game preserve and pheasantry.

The overview describes of current knowledge about hoofed game and pheasant game breeding. Furthermore, this thesis includes evaluation of forest composition and proposals for possible stand adjustments as well as possible changes of the types of used agricultural crops.

Part of the work is complete processing of the application, including the relevant attachments. This application will be delivered to the competent authority of the state hunting administration and its approval will conclude the change in the use of hunting area, which this work processes.

Key words

game preserve, pheasantry, hunting area, legislative procedure, economic balance sheet

Obsah

1. Úvod.....	23
2. Cíl práce	24
3. Literární přehled.....	25
3.1. Vývoj a historie českého obornictví	25
3.2. Vývoj a historie českého bažantnictví	28
3.3 Právní normy ve vztahu k tvorbě a změně užívání honitby	30
3.4 Ekonomické faktory ovlivňující úspěšnost obory/bažantnice	33
3.5 Technické zázemí obory a myslivecká zařízení.....	37
3.6 Životní nároky chovaných druhů zvěře	40
4. Metodika	44
4.1 Geomorfologická charakteristika Bažantnice Ploužnice.....	44
4.2 Hydrografická charakteristika Bažantnice Ploužnice.....	47
4.3 Struktura dřevina a travin v oblasti LHC Bažantnice Ploužnice	48
4.4 Pěstované druhy zemědělských plodin ve vztahu k chované zvěři	59
4.5 Honitba bažantnice Ploužnice.....	68
5. Výsledky	73
5.1 Přeměna stávajících porostů a způsobu hospodaření vhodné pro zvěř.....	73
5.2. Zhodnocení vhodnosti současných pěstovaných druhů zemědělských plodin a jejich přeměna	76
5.3 Návrh chovu plánovaných druhů zvěře	77
5.4 Výsledný souhrn údajů o hospodaření stávající bažantnice	83
5.5 Zhodnocení ekonomického vývoje budoucí obory	86
5.6 Předpokládaný hospodářský výsledek bažantnice za období 2020 až 2024	93
5.7 Celkový plánovaný hospodářský výsledek divize Myslivost společnosti Ploužnice, spol. s.r.o. za období 2020 až 2024.....	94
6. Diskuse.....	96
7. Závěr	100
8. Seznam použité literatury a jiných zdrojů informací	103
Seznam příloh	108
Přílohy.....	109

Seznam tabulek, obrázků a grafů

- Tab. č. 1 - Věkové třídy spárkaté zvěře
- Tab. č. 2 - Denní spotřeba krmiv (Hromas, 2000)
- Tab. č. 3 - Porostní půda, bezlesí a jiné pozemky
- Tab. č. 4 - Lesní vegetační stupně PLO 18
- Tab. č. 5 - Lesní vegetační stupně v hercynské oblasti
- Tab. č. 6 - Soubory lesních typů v části LO 18 a
- Tab. č. 7 - Lesní hospodářský plán
- Tab. č. 8 - Základní údaje podle dřevin 2012-2021
- Tab. č. 9 - Vhodné rostliny pro zvěřní políčka
- Tab. č. 10 - Vhodné druhy dřevin a keřů k založení remízů a k příkrmování zvěře
- Tab. č. 11 - Organigram
- Tab. č. 12 - Bilance počtu vypuštěných a ulovených bažantů
- Tab. č. 13 - Plán chovaného druhu – daněk skvrnitý
- Tab. č. 14 - Plán chovaného druhu – muflon obecný
- Tab. č. 15 - Normovaný stav daňka skvrnitého
- Tab. č. 16 - Normovaný stav muflona obecného
- Tab. č. 17 - Minimální stav daňka skvrnitého
- Tab. č. 18 - Minimální stav muflona obecného
- Tab. č. 19 - Věková pyramida a odstřel muflona obecného – cílový stav
- Tab. č. 20 - Věková pyramida a odstřel daňka skvrnitého – cílový stav
- Tab. č. 21 - Celkové náklady
- Tab. č. 22 - Odpisy dlouhodobého majetku podle skupin
- Tab. č. 23 - Celkový zisk
- Tab. č. 24 - Výkaz zisků a ztrát
- Tab. č. 25 - Cena pořízení základního stáda – daněk skvrnitý
- Tab. č. 26 - Cena pořízení základního stáda – muflon obecný
- Tab. č. 27 - Celkové náklady na oplocení obory
- Tab. č. 28 - Celkové náklady na počty mysliveckých staveb a zařízení
- Tab. č. 29 - Celkové náklady na mechanizaci, stroje a nářadí

Tab. č. 30 - Celkové náklady na krmení za rok

Tab. č. 31 - Provozní náklady

Tab. č. 32 - Mzdové náklady

Tab. č. 33 - Plánované výnosy a ztráty 2020 - 2029

Tab. č. 34 - Plánovaný hospodářský výsledek za období 2020 - 2024

Tab. č. 35 - Celkový předpokládaný hospodářský výsledek divize Myslivost za období 2020 - 2024

Graf č. 1 – Druhá struktura dřevin v LHC Bažantnice Ploužnice 1

Graf č. 2 – Druhá struktura dřevin v LHC Bažantnice Ploužnice 2

Seznam použitých zkratk a symbolů

AVB	Absolutní výšková bonita
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vody
JTH	Jakostní třída honitby
KOP	Koeficient očekávané produkce
LHC	Lesní hospodářský celek
LHP	Lesní hospodářský plán
LVS	Lesní vegetační stupeň
MPZD	Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin
MZCHÚ	Maloplošně zvláště chráněné území
MZe	Ministerstvo zemědělství
NPP	Národní přírodní památka
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesů
OSSM	Orgán státní správy myslivosti
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkce lesa
RUB	Relativní výšková bonita
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VT	Věková třída I až III
FIFO	First In, firstOut, první dovnitř, první ven
HM	Hmotný majetek
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
PLO	Přírodní lesní oblast

1. Úvod

Diplomová práce popisuje historii českého obornictví a bažantnictví a dále postup změny v užívání stávající honitby s bažantnicí na samostatně uznanou oboru a bažantnici.

Počátek zakládání obor je datován do druhé poloviny 13. století. Zpočátku obory sloužily pouze k soustředění velkého počtu zvěře, a tím k snadnému lovu. Během následujícího vývoje však začalo docházet i k záměrnému chovu spárkaté zvěře, protože díky intenzivním lovům se začaly stavy této zvěře snižovat. V současné době obory slouží k intenzivnímu chovu prakticky veškeré spárkaté zvěře, v oborách je zvěři věnována maximální péče tak, aby chovaná zvěř byla nejen geneticky zdravá, ale poskytovala i vysoce hodnotné trofeje.

Stejným procesem prošel i vývoj bažantnictví, zatímco dříve byly bažantnice zakládány pouze za účelem lovu, později z důvodu úbytku bažantí zvěře došlo k důrazu na chov a péči o tuto zvěř. Bažantnictví je v současné době v Čechách na velmi vysoké úrovni a má mnohaletou tradici. Metodika umělého odchovu, stejně jako myslivecká péče o tuto zvěř, je sofistikovaná a velmi propracovaná.

Současnému držiteli a uživateli honitby musí být zaručeno, že v rámci legislativního procesu při schvalování změny honitby zůstane její velikost zachována a jednotlivé honební pozemky nebudou přiřčeny k sousedním honitbám. V současné době, podle platné legislativy, lze stávající honitbu rozdělit, případně změnit její užívání, podle § 31 zákona 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění. Obecné zásady tvorby honiteb se řídí ustanoveními § 17 a § 18 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, v platném znění.

V konkrétním případě, který je podrobně zpracován v diplomové práci, jejíž cílem je podání žádosti o změnu stávající honitby na samostatnou oboru a bažantnici s příslušnými přílohami, byla zvolena možnost prohlášení změny části současné honitby na oboru, jejíž součástí bude uznaná bažantnice. Uznaná honitba může jako celek změnit užívání pouze v případě zániku honitby a jejím novým ustanovením, změnou majitele honebních pozemků nebo prohlášením honebních pozemků za nehonební a jejich opětovné uznání za honební.

Ve všech těchto případech však hrozí, že v průběhu legislativního procesu OSSM rozhodne o přiřčení honebních pozemků k sousedním honitbám na žádost jejich držitelů. Proto byl použit v žádosti o změnu užívání části honitby výše zmíněný postup.

2. Cíl práce

Cílem práce je zpracovat legislativní a procesní postup při změně v užívání honitby se samostatně uznanou bažantnicí na samostatnou oboru a bažantnici.

Je třeba vyhodnotit faktory ovlivňující úspěšnost a ekonomickou stránku odchovů zvěře, vypouštění a lovu bažantů a provozování obory.

Dalším cílem je zpracování přehledu četnosti a nákladovosti údržby a obnovy mysliveckých zařízení bažantnice a obory, dílčím cílem je zhodnocení vhodnosti současných pěstovaných druhů lesních dřevin a zemědělských plodin.

Posledním cílem je zpracování zhodnocení ekonomického vývoje obory a bažantnice a souhrnné vyhodnocení navrhovaných změn.

3. Literární přehled

3.1. Vývoj a historie českého obornictví

Obora je zvláštní honitba s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale ohrazeným takovým způsobem, že nemůže dojít k útěku oborní zvěře do volnosti, jak je uvedeno v § 2 písm. j zákona č. 449/2001, Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. Minimální výměra je ustanovením §17 odst. 1 téhož zákona stanovena na 50 hektarů. Stanovení jakostní třídy honitby, minimálních a normovaných stavů, v jejichž rámci je stanoven poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce, probíhá podle vyhlášky č. 491/2002 Sb., vypracování plánů mysliveckého hospodaření se řídí ustanoveními platného znění vyhlášky č. 553/2004 Sb.

Obornictví prošlo v historii dynamickým vývojem. Ve středověku byly v celé Evropě populární lovy zvěře ve volné honitbě pořádané panovníky. Z tohoto důvodu začalo zvěře ubývat a panovníci byli nuceni budovat obory pro chov divoké zvěře (KOVAŘÍK, 1996).

Kvůli úbytku divoké zvěře v krajině se začaly stavět obory (zmínky o nich ukazují na období kolem 15. století), v kterých se chovala převážně srnčí, jelení, daňčí zvěř, zvěř mufloní i divoká prasata. V oblibě byla i exotická zvířata (AMBROŽ, 2014).

Za ustanovení základů loveckých technik v našich zemích stojí podle literárních záznamů Přemyslovci. Ti vytvořili síť loveckých rajónů v oblasti Polabí, Povltaví, v okolí Berounky. Tyto rajony byly známy pod názvem Přemyslovský lovecký hvozď. Nejznámějším a nejstarším loveckým revírem byl revír v oblasti dnešní Stromovky v Praze, jež založil Přemysl Otakar II. v roce 1278 (NOVOTNÝ, 2000, ANDRESKA, ANDRESKOVÁ, 1993)).

Ve 14. století vzniklo mnoho známých obor, mezi které patří například Ledenická obora u Českých Budějovic, obory u Lokte, u Sobotky, u Hradce Králové nebo též na Moravě u Boskovic či u Kroměříže. V dnešní době se bohužel žádná z nich nedochovala. Další rozkvět zažilo obornictví v 16. století, kdy panovníci a nově i šlechta chtěli udržet zvěř v hojném počtu a zakládali nové obory pro její chov. Dostatek finančních prostředků umožňoval šlechtě stavět honosná sídla s vlastními oborami. Takovou budovou byl například zámek u Českého

Krumlova nebo Letohrádek v Červeném Dvoře u Českého Krumlova, jenž nechal založit Vilém z Rožmberka v roce 1591 (AMBROŽ, 2014).

Největší oborou v období 16. století byla lovecká obora Netolická, nacházející se na místě dnešního zámku Kratochvíle v okrese Prachatice. Oboru vybudoval Jakub Krčín kolem jím nově postaveného hospodářského dvora. Starý hospodářský dvůr mu věnoval Vilém z Rožmberka roku 1569. „*Takto půvabně položený dvůr se rožmberskému vladaři zalíbil natolik, že jej v roce 1579 směnil s Krčínem za městečko Sedlčany spolu s dalšími deseti vesnicemi*“ (AMBROŽ, 2014).

Protože lovecké obory byly symbolem majetnosti a důležitosti majitele, zažívalo obornictví v té době velký rozkvět. Mezi další významné obory patřila například Jáchymovská obora u Hradce Králové, obora Vřesek u České Lípy, obora pod Kunětickou Horou u Pardubic, obora u hradu Roštejn u Jihlavy. Další významnou oborou z 16. století, z roku 1567, byla obora Hukvaldy ve Slezsku, jež založil Vilém Prusínovský z Vickova. Prvně byla založena pro chov daňčí zvěře a od začátku vystavění až do roku 1948 byla v držení církve (AMBROŽ, 2014). V 17. století byly již obory na českém území světoznámé a čeští odborníci z oblasti obornictví byli zvaní panovníky i do cizích zemí, aby zde pomáhali při zakládání obor (SEDLÁČKOVÁ, 2002).

S rozšiřováním obor a s rostoucí oblibou lovu se upravovaly též i způsoby lovu a lovecké techniky. A tak se během 17. století staly oblíbenými parforsní hony vysoké zvěře. Parforsní hon měl od začátku podobu spíše sportovní disciplíny než mysliveckého lovu. Zvíře určené k lovu bylo buď předem lapené a přivezené na určené místo, nebo bylo vyhledáno přímo v honitbě. Jednalo se o jednotlivý kus zvěře jelení, daňčí, černé nebo o lišku, zajíce apod. Po stopě zvířete se vypustila smečka loveckých psů (tzv. láj) a lovecká společnost ji následovala na koních. Pokud bylo zvíře uhnáno tak, že kleslo, nebo smečkou dohnáno a stavěno, lovci se okolo něj shromáždili a některý z nich ho dostřelil, nebo mu dal záraz. Při parforsním honu se dodržovaly četné tradice. Začátek honu byl oznámen fanfárou, při usmrcení zvířete lovci svlékli rukavice z pravých rukou, povytáhli lovecké tesáky a společně zvolali „halalí“. Také ukončení honu provázely fanfáry. Lovci si zdobili klobouky zelenými větvičkami a nazpět se vraceli za troubení lesnic (OTTA, 1904).

Tyto hony se odehrávaly v oborách, kde se lesní části dělily na liniové a paprscité průseky a průhledy, a které měly dostatečné prostranství umožňující bezpečnou jízdu několik jezdců na koních vedle sebe. Volným prostranstvím se říkalo dostaveníčka neboli „rendez-vous“. Mezi takové obory patřily například obora Kněžičky u Hradce Králové, obora Klokočka u Mladé Boleslavi, Králova stolice u Dobříše, nebo obora u zámku Kozel, kde se parforsní hony pořádaly ještě v polovině 19. století (AMBROŽ, 2014). Součástí celodenní zábavy byly i další „kratochvíle“ pro pozvané význačné hosty, jednalo se například o závody chrtů nebo o štvání medvědů (ČERNÝ, 1895).

Sportovní hony byly v té době velmi oblíbené, inspirací byla Anglie. Za jejich rozšíření v českých zemích vděčíme milovníkovi koní, hraběti Oktaviánu Kinskému (1813-1896). První takovýto hon uspořádal právě on na svém panství v roce 1836 v Chlumci nad Cidlinou (KINSKÝ, 1947).

Za dokonalou oboru pro parforsní hony byla považována obora Jemčina u Jindřichova Hradce. Tato obora měla mnoho sítí průseků, alejí, zpevněných cest pro lovce na koních a byla členěna na 120 lesních oddělení. V oboře bylo vytvořeno až 56 lečí, dokonce měla dřevěné přístřešky, nebo zděné gloriety s krbem. Protože byly parforsní hony velmi nákladné, používaly se souběžně německé plachtové – obstavené nebo uzavřené hony. To znamená, že se zvěř plachtami nebo jinými pomůckami (např. sítěmi) naháněla z polí a z okolí do ohrad, z kterých se při vhodném okamžiku vypouštěla do plachtami vymezeného prostoru. Tento styl honu přinášel velké množství ulovené zvěře, neboť lovci mohli lovit z altánů, z vozů a nemuseli zvěř nahánět na koních. Obdobu obstaveného plachtového honu představuje hon vodní, při něm byla zvěř střílena ze břehů, nebo loděk. Takovýto hon byl například ve Staré oboře u Hluboké nad Vltavou. Asi největší podíl na vzniku obor mají klasické chovy zvěře. Takové obory vznikaly podle písemných památek v 17. a v 18. století například na Vysočině – obora Kralice u Náměšti nad Oslavou nebo obory u Velkého Meziříčí, nebo v jižních Čechách – obora u Hluboké nad Vltavou aj. Na jižní a jihovýchodní Moravě četnost remízků, lesních oblastí a propletených cestičkami umožnila zakládání mnoha bažantnic hned u zámeckých komplexů a jiných honosných stavení (AMBROŽ, 2014).

Z přehledu historie vývoje obor v našich zemích je jasné, že inspirací byly především obory v zahraničí, zvláště ve Francii, ve Velké Británii a v Německu. Lov zvěře byl

neodmyslitelnou součástí života šlechty a panovníků žijící po celém našem území, a tak byly též po celém českém území zakládány obory v hojném počtu. Hony představovaly zábavu vyšší společnosti a církevních hodnostářů. Rostly hony s povinností dodržovat určitá pravidla. Takovými hony s pravidly byly například parforsní hony. Ve všech historických etapách vývoje společnosti platilo jedno – vlastnictví obory představovalo prestiž jejího majitele. Obory též znamenaly ekonomicky silné panství, neboť zvěř se dodávala do kuchyní hradů a zámků, a prodávala se také i na trzích. „*Obory představují unikátně dochované enklávy historických loveckých oblastí se specifickým rostlinným i živočišným spektrem, stejně jako s dochovanými loveckými stavbami.*“ (AMBROŽ, 2014).

3.2. Vývoj a historie českého bažantnictví

Kde se vlastně vzal bažant? Legendy hovoří o tom, že byl bažant dovezen hledači zlata, Argonauty, z Argentiny do Řecka nejspíš v 1. polovině 2. tisíciletí před n. l. Z Řecka byl pak bažant rozšířen dále do Evropy. V Římě např. bažantí zvěřinou krmil římský císař Heliogabalus své lvy. V roce 900 n. l. se bažanti začali chovat v Anglii. Šlo prý o bažanta kolchidského (bažant obecný bezobojkový, lat. (*Phasianus colchicus colchicus*), který na našem území dostal přídomek bažant český (HANZAL, 2007). Naopak ve Francii se chov bažantů rozmohl až o hodně později, na začátku 15. století, do té doby byl zde bažant vzácností (HUMHAL, 2006).

První zmínka o výskytu bažantí zvěře v naší zemi se datuje ke dni 26. 2. 1330. Z té doby se dochovala listina císaře Ludvíka Bavora, který v Bavorsku začal s chovem bažantů dovezených právě z Čech. V Čechách se za vlády Karla IV. zakládá první bažantnice u loveckého zámečku v Králově Dvoře u Berouna. V historických pramenech je dochována pod názvem bažantnice Dubová (HANZAL a kol., 2017).

Bažantí maso bylo lahůdkou pro panstvo, a tak se jejich chov rychle rozšiřoval. Dokonce se bažanti museli v přírodě ochraňovat a dbalo se i na ochranu bažantí snůšky a celého bažantího hnízda. Hojně se zakládaly umělé chovy bažantí zvěře. Během druhé poloviny 16. století bylo v Čechách zřízeno 68 bažantnic a na Moravě 6. Během třicetileté války utrpěl chov bažantů velké ztráty, protože během válečného strádání lovili bažantí zvěř i

poddaní. Do té doby byl chov, a především lov bažantů, totiž výsadou šlechty (HANZAL, 2007).

Lov bažantí zvěře nabýval na popularitě v souvislosti s rozvojem brokových zbraní. V letech 1780-1800 tak došlo k nejmasivnějšímu rozšíření bažantů do volnosti (BLUECHEL, 1999).

V 17. a v 18. století zažívaly bažantnice nebývalý rozvoj. Podobně jako obory s vysokou zvěří, tak i bažantnice se stávaly součástí zámků jako součást přírodní architektury. Obory i bažantnice byly ekonomicky výhodné, se zvěří se vedl domácí i zahraniční obchod. Bažanti se chovali původně polodivokým způsobem. Od jara do zimy byli ve volném prostranství a přes zimu byli komorováni. S 18. stoletím přišla modernizace chovu. Pro zvýšení produkce bažantích vajec se používaly krůty jako bažantí pěstounky. První bažantí snůšky se dávaly vysedět pod krůty, ty vyseděly 20 vajec, druhou snůšku už si bažantí slepice vychovala sama (RAKUŠAN, 1979).

Do roku 1845 tak bylo v Čechách již 188 bažantnic. Z historických záznamů je známo, že na našem území do roku 1950 vzniklo dokonce 673 bažantnic (HANUŠ a FIŠER, 1975).

V 19. století nastala změna, a opustilo se od chovu tzv. usměrněného (při něm bylo právě odebírána část bažantích snůšek) a od chovu ve voliérách. Při lovu se zavedly nové střelné brokové zbraně. Aby se lov stal atraktivnější, začal se upřednostňovat chov bažantů ve volnosti, kde i ve volnosti probíhaly lovy bažantí zvěře (RAKUŠAN, 1979). Začaly se k nám dovážet i nové druhy bažantů. Takovým novým druhem byl obojkový bažant z Číny (*Phasianus colchicus torquatus*) a pestrý bažant (*Phasianus versicolor*) z Japonska, ze kterého byl v Anglii vyšlechtěn bažant tmavý (*Phasianus colchicus tenebrosus*). Výsledkem bylo křížení všech druhů a vznik dnešního bažanta. Konec 19. století znamenal částečně i konec některých bažantnic. Rozšiřovaly se zemědělské plochy a ubývaly remízky, solitérní stromy, keře apod., aby se uvolnilo místo pro pěstování ekonomicky výhodných monokultur rostlin. Ubylo i bažantnic. Zbylé bažantnice se upravovaly pro intenzivní chov bažantů i pro sportovní střelbu. Bažanti se začali křížit s jinými druhy bažantů a postupem času byl známý „český bažant“ nahrazen bažantem obojkovým nebo bažantem královským (*Syrnaticus reevesii*) (HANZAL a kol., 2007).

S příchodem modernizace a technologického pokroku se na přelomu 19. a 20. století zavedla do chovu bažantů umělá líheň. Velkochovy se změnilly v menší chovy jednotlivých společností, tím došlo k zintenzivnění jejich chovu a k budování nových, moderních, bažantnic. V našem století dochází k razantním úbytkům drobné pernaté zvěře z přirozeného prostředí, důvodem je intenzivní zemědělství, a tak je intenzivní chov těchto zvířat v zajetí zatím jediný způsob vyrovnávání ztrát bažantů ve volné krajině. Tím, že došlo ke snížení počtu zvěře ve volné přírodě, došlo i ke snížení počtu ulovené zvěře (HANUŠ A FIŠER, 1975).

Staletá tradice českého bažantnictví se promítá v jeho vysoké úrovni, ve velkém množství bažantnic a speciálních honiteb, a zejména v propracované metodice ve vztahu k umělému odchovu bažantů a k celoroční myslivecké péči o ně (HUDEC, ŠTASTNÝ, 2006).

„Intenzivní zemědělství se vyznačuje monokulturním pěstováním a tradiční krajové odrůdy plodin a plemena hospodářských zvířat jsou ohroženy.“ (VÁCLAVÍK, 2008). Více než 40 % české krajiny je ohroženo erozí, v půdě chybí voda, půda je zhutnělá, bez potřebných živin pro živé organismy a rostliny. Zmizelo tisíce hektarů remízků, mezí, stromořadí, chybí extenzivní sady (stromořadí), solitérní stromy, keře, keřové porosty, mokřady. Zcela chybí druhově rozmanité louky. Monokulturální pěstování, nadměrné užívání a aplikování hnojiv, nízká orba, používání těžké techniky a jiné nešetrné zacházení s krajinou vede k úbytku některých druhů hmyzu, savců a ptáků (jak hrabavých, tak dravců) (VODŇANSKÝ, 1998). V posledních desetiletích tak dochází ke vzniku bažantnic, a to zejména tam, kde přetrvaly zbytky divoké populace, nebo tam, kde již dříve docházelo k vypouštění uměle odchovaných bažantů (FOREJTEK, 2001).

3.3 Právní normy ve vztahu k tvorbě a změně užívání honitby

Základní právní normou, která legislativně ošetřuje celou oblast provozování myslivosti, včetně vzniku, změn a užívání honiteb, je zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Část čtvrtá tohoto zákona se zabývá tvorbou a využitím honiteb. § 17 definuje obecné zásady, které je nezbytné dodržovat při tvorbě honiteb. Tyto zásady jsou následující:

1. Myslivost lze provozovat jen v rámci uznané honitby.
2. Honitba je tvořena souvislými honebními pozemky. Orgán státní správy myslivosti z důvodů bezpečnostních nebo vojenských nebo zájmu vlastníka prohlásí za nehonební pozemky i jiné pozemky než pozemky uvedené v § 2 písm. e), a to buď z vlastního podnětu nebo na návrh vlastníka.
3. Pomine-li důvod, pro který byl pozemek prohlášen za nehonební, prohlásí orgán státní správy myslivosti na návrh vlastníka pozemku nebo z vlastního podnětu a za souhlasu vlastníka pozemku tento pozemek za honební. Dnem právní moci rozhodnutí o prohlášení pozemku za honební stává se tento pozemek součástí honitby, na jejímž území leží nebo se kterou má nejdelší společnou hranici.
4. Při tvorbě honiteb se nepřihlíží k hranicím katastrálních území, územních obvodů obcí nebo krajů. Hranice honiteb se mají, pokud je to možné, krýt s hranicemi přírodními v terénu zřetelnými (například vodoteče, cesty, silnice).
5. Honební pozemky tvořící honitbu musí spolu souviset. I pozemky jinak vyhovující pojmu souvislosti však nelze začlenit do jedné honitby, pokud tvoří překážku pohybu zvíře nebo jsou pro ni nebezpečím, například dálnice, silnice dálničního typu, přehrady a letiště se zpevněnou plochou.
6. Při tvorbě honiteb se musí přihlížet k jejich tvaru. Nelze vytvořit ani uznat honitbu, která má tvar úzkého pozemkového pruhu v nejširším místě širokém jen 500 m, i když by dosahovala stanovené minimální výměry. Toto ustanovení se netýká okrajových částí honitby (výběžků). Stejně je nutno bránit vzniku hranice honitby, kterou by tvořilo rozhraní zemědělských a lesních pozemků. Za tím účelem se při tvorbě honiteb provádí vyrovnání hranic honiteb výměnou honebních pozemků nebo jejich přičleněním.
7. Minimální výměra honitby se stanoví pro oboru 50 ha, pro ostatní honitby 500 ha

§18 Zákona o myslivosti specifikuje proces uznání honitby. Vlastník honebních pozemků podává návrh na uznání honitby orgánu státní správy myslivosti, splňuje-li podmínky výše uvedeného § 17 téhož zákona. Pak orgán státní správy myslivosti vydává rozhodnutí o uznání honitby. Vlastník může také spolu s dalšími vlastníky honebních pozemků vytvořit honební společenstvo a splní-li podmínky uvedené v § 17, opět dává návrh na uznání společenstevní honitby.

Oborou se v případě zákona o myslivosti rozumí zvláštní druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale a dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat. (zákon o myslivosti, §2). Aby bylo možné uznání obory, musí být přiložena studie o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov daných druhů zvěře. Dále tentýž zákon v § 18 odst. 5 ukládá povinnost doložit projekt chovu a výstavby potřebných zařízení, vyjádření veterinárních orgánů a orgánů na ochranu zvířat proti týrání k navrhovaným podmínkám chovu. Totéž platí i při návrhu na uznání honitby nebo při uznání její změny, žádáme-li současně nebo dodatečně, aby v jejím obvodu vznikla i bažantnice.

Zmíněný § 18 a jeho podmínky doložení všech potřebných dokumentů, se týkají i případu honitby Bažantnice Plouznice, kdy je žádáno o změnu honitby na uznanou oboru se samostatnou bažantnicí. K návrhu na uznání honitby se příkládají dle odst. 6 téhož zákona a paragrafu i zpracované údaje o vlastnictví honebních pozemků vč. mapového zákresu hranic honitby na mapě s přesným odlišením hranic honiteb. Dále návrh plánovaných druhů zvěře a jejich minimálních a normovaných stavů.

Legislativní normou, podle které se stanovují jakostní třídy honitby, minimální a normované stavy, a v jejich rámci i poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce, je vyhláška č. 491/2002 Sb. V oboře se stanovuje normovaný stav pro tu zvěř, pro kterou byla obora uznána. Normovaný stav jednotlivých druhů spárkaté zvěře nesmí být ve svém souhrnu vyšší než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory (§2, odst. 3). Minimální stavy spárkaté zvěře v oboře se stanovují tak, aby u každého druhu spárkaté zvěře byla zajištěna přirozená reprodukce daného druhu zvěře. Minimální stav těchto druhů zvěře nesmí být vyšší než stav normovaný (§5, odst. 5).

Vyhláška č. 553/2004 Sb. udává pravidla pro vypracování plánů mysliveckého hospodaření. §4, odst. 2 pro účely vypracování těchto plánů rozděluje samce spárkaté zvěře do tří věkových tříd. Toto rozdělení shrnuje následující tabulka:

Tab. č. 1 Věkové třídy spárkaté zvěře

	I. VT	II. VT	III. VT
Jelen evropský	1-4 roky	5-8 let	9 let a více
Daněk skvrnitý	1-3 roky	4-6 let	7 let a více
Muflon	1-3 roky	4-6 let	7 let a více
Srniec obecný	10 m–2 roky	3-4 roky	5 let a více
Kamzík horský	1-3 roky	4-7 let	8 let a více
Jelenec běloocasý	1-3 roky	4-6 let	7 let a více
Sika Dybowského	1-4 roky	5-8 let	9 let a více
Sika japonský	1-4 roky	5-8 let	9 let a více
Prase divoké	1-2 roky	3-4 roky	5 let a více

Vyhláška č. 245/2002 Sb. specifikuje dobu lovu jednotlivých druhů zvěře a bližší podmínky provádění lovu, §2 mimo jiné stanovuje výjimku pro lov v oborách, když je v oborách povoleno lovit celoročně ty druhy zvěře, pro které byly zřízeny, a pro které byly v daném roce určeny minimální a normované stavy.

3.4 Ekonomické faktory ovlivňující úspěšnost obory/bažantnice

Oborní chov se řídí ustanovením §3 odst. 1 Zákonem č. 449/2001Sb., o myslivosti (dále jen zákon o myslivosti). Zde můžeme naplno uplatňovat znalosti o chovu těchto druhů zvěře a dosahovat postupného zlepšování genofondu, a tím získávat silnější jedince s kvalitnějším genetickým fondem. Ten vede ke zlepšování zdravotního stavu zvěře, k dosažení lepších a kvalitnějších trofejí, což je v současné době ve volných honitbách prakticky nemožné. Podle zákona o myslivosti § 36 odst. 2 a § 45 odst. 1c může být honitba zazvěřována jen se souhlasem orgánu státní správy myslivosti, a to pouze z oborního chovu, nikoli z chovu zájmového nebo farmového. Ekonomický zisk je tvořen odstřelem trofejové zvěře, který tvoří nejpodstatnější část výnosu. Dále prodejem zvěřiny z ulovených kusů, prodejem shozů a prodejem živé zvěře, která slouží k zazvěřování honiteb ve volnosti.

Náklady jsou účelným a účelovým vynaložením peněžních prostředků a práce ve vztahu k výkonům – výnosům, ale také úbytkem nepeněžních aktiv (spotřebou materiálu), kdy peněžní výdaj je uskutečněn dříve než náklad (SLOUP, 2010).

Náklady jsou spotřebou zdrojů a můžeme je rozdělit na přímé a nepřímé, na variabilní a fixní, na provozní a investiční. Dalším rozdělením je například výrobní, obchodní, marketingové a finanční. Dále je můžeme dělit na náklady spojené s výnosy v určitém účetním období a na náklady spojené s časovou periodou, například nájemné za honební pozemky (SLOUP, 2010).

Nájemné za honitbu je nákladem fixním, spojeným s časovou periodou. Dalšími fixními náklady jsou náklady na krmení, na stavbu a opravu mysliveckých zařízení, výstavbu oborního plotu, mzdové náklady, náklady na pohonné hmoty a odpisy mechanizace a dopravních prostředků (FEUEREISEL, 2010).

Variabilní náklady jsou doplňkem fixních nákladů a jejich výše (v penězích) se zvyšuje spolu s objemem výroby. Řadíme sem například zvyšující se náklady na krmivo při zvyšování počtu kusů chované zvěře, vyšší náklady na pohonné hmoty apod. Proto obecně platí, že reálné náklady bývají jak fixní, tak variabilní (SLOUP, 2010).

Náklady na založení obory

Náklady na založení obory podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, § 2 písm. zahrnují investiční náklady vynaložené na vytvoření podmínek pro chov zvěře v oboře, na vybudování ohrazení proti vbíhání volně žijící zvěře do obory a vybíhání oborní zvěře do volné přírody, přičemž do těchto nákladů musíme zahrnout i materiál na výstavbu ohrazení, práci a případně i na vyhotovení projektových dokumentací (HANZAL, 2017).

Při zakládání obory musíme počítat také s náklady spojenými s vybudováním mysliveckých zařízení. Takovými zařízeními jsou krmná zařízení pro celoroční příkrmování zvěře, zařízení k odchytu zvěře – v našem případě voliéry pro odchyt bažantí zvěře, karanténní a chovné voliéry, kazatelny a posedy, zařízení pro myslivce k oddychu při lovu (FEUEREISEL, 2010).

Náklady uživatele obory

Tyto náklady vychází z povinností uživatelů honiteb a tvoří je náklady na krmivo pro příkrmování zvěře, náklady na myslivecká zařízení, na zakládání remízků a políček pro zvěř, na ochranu myslivosti a náklady na zajištění řádného mysliveckého hospodaření (kam spadá například v dotčeném případě mzda bažantníků, hospodáře, personálu bažantnice apod.), časové a dopravní náklady nutné k naplnění základních povinností uživatelů honiteb (FEUEREISEL, 2010).

Náklady na příkrmování zvěře

Povinnost příkrmování zvěře nejen v době nouze zvěř příkrmovat stanovuje č. 449/2001 Sb., o myslivosti v § 11, odst. 4.

Je důležité, aby si zvěř vytvořila dostatečné tukové zásoby v letním a v podzimním období, a tak přečkala období nouze v zimních měsících bez velké fyzické i psychické újmy. Tím je také zajištěno i snížení škod na lesních porostech.

Denní spotřebu jednotlivých druhů zvěře přehledně uvádí tabulka podle Hromase (HROMAS, 2000):

Tab. č. 2 Denní spotřeba krmiv (Hromas, 2000)

Druh zvěře	Denní potřeba krmiv/1 kus			Sůl/1 ks
	objemové (kg)	jadrné (kg)	dužnaté (kg)	kg/1 rok
jelení	2,5	0,5	1,0	3,0
srnčí	0,5	0,2	0,3	1,0
daňčí	1,5	0,3	0,5	2,0
mufloní	1,5	0,2	0,2	1,5

Náklady na myslivecká zařízení

Zákonem č. 499/2001 Sb., o myslivosti je stanovena povinnost uživatele provozovat krmelce, zásypy, napajedla, a to konkrétně v odst. 4 § 11. Dále jsou potřebná i zařízení jako jsou například zásobníky na uskladnění objemových krmiv, jámy a sklepy na uskladnění krmiv dužnatých, krmeliště atd. Do těchto nákladů patří i náklady spojené nejen s řízením

těchto zařízení, ale i na provoz a opravy, zajištění funkčnosti aj. Mezi myslivecká zařízení řadíme též posedy, kazatelny, krmné stoly, koryta, seníky aj. (FEUEREISEL, 2010).

Náklady na zakládání políček pro zvěř a remízku

V zájmu ochrany zvěře ukládá zákon myslivosti v odst. 1 § 11 uživateli honitby pečovat také o remízky, zakládat je, taktéž zakládat políčka a pečovat o jiné vhodné kryty pro zvěř.

Dále je důležité počítat s náklady spojenými s provozem obory. Těmito náklady jsou například pracovní oděvy zaměstnanců, pracovní náčiní, pohonné hmoty do automobilů, traktorů a jejich pravidelná údržba. Dále to jsou náklady na opravu a rekonstrukci zařízení, na oplocení obory. Investiční náklady na pořízení chovných kusů spárkaté zvěře, na nákup jednodenních bažantích kuřat. Pro úspěšný chov jakékoliv zvěře řadíme mezi náklady i nákupy léčiv, granulí, dezinfekce, veterinární dohled a energie. Významnou položkou nákladů jsou mzdy zaměstnanců (FEUEREISEL, 2010).

Dále to jsou náklady na opravu a rekonstrukci zařízení, na oplocení obory i voliér, vynaložené finanční prostředky na rekonstrukci krytých hal pro kuřata, napáječky, přímotopy, krmné linky. S pořízením zvěře je také nezbytné počítat nejen se zajištěním krmení, ale též s nemocemi a s parazity, které zvěř může během života mít. Proto pro hladký průběh fungování chovu jakékoli zvěře řadíme mezi náklady i nákupy léčiv, granulí pro medikaci, desinfekce apod. Dále je nutno započítat náklady na čistou podestýlku, veterinární dohled, energie a vodné. Neopomenutelnou položkou nákladů jsou mzdy zaměstnanců, bez kterých by obora a bažantnice fungovat nemohly, a pojištění (HANZAL, 2017).

Výnosy

Výnosy můžeme rozdělit na provozní, na mimořádné výnosy a finanční výnosy. Provozní výnosy jsou tržby za prodej trofejové zvěře, prodej zvěřiny, shozů a dále tržby za ubytování v loveckém srubu a občerstvení. Mimořádné výnosy jsou získány prodejem odepsané mechanizace nebo technologie. Mezi výnosy finanční řadíme výnosy z finančních investic, cenných papírů nebo vkladů (FEUEREISEL, 2010).

Výnosy lze zvýšit prodejem nových produktů, rozšířením předmětu podnikání, zisk je možno zvýšit také snížením nákladů. Z výnosů po odečtení nákladů vzniká tzv. hospodářský

výsledek, pokud je kladný, hovoříme o zisku, pokud je záporný, hovoříme o ztrátě. (SLOUP, 2010).

$$HV=Z-N$$

Výnosy z poplatkového lovu

Lovy jsou organizovány dohodou mezi smluvními stranami a ceny za zrealizované lovy jsou taktéž cenami smluvními (FEUEREISEL 2010).

3.5 Technické zázemí obory a myslivecká zařízení

Oborní plot

Základní podmínkou oborního oplocení je jeho neprostupnost pro chovanou zvěř, obora musí být natolik kvalitně a celkově oplocená, aby zvěř nemohla z obory volně vybíhat. Zatímco Wolf uvádí minimální výšku oplocení u černé zvěře 2 m, u zvěře daňčí a mufloní 2,2 m a u zvěře jelení ještě vyšší (WOLF,1976), Hanzal uvádí minimální výšku oplocení u černé zvěře nižší, 1,8 m, naopak u zvěře daňčí a mufloní vyšší, 2,3 m. Pro zvěř jelení uvádí minimální výšku plotu 2,5 m (HANZAL, 2016).

Oborní plot patří k finančně nejnákladnějším zařízením obory. Kromě neprostupnosti by měl být vyroben z trvanlivých materiálů, které odolají povětrnostním a klimatickým podmínkám, a které zároveň nebudou narušovat krajinný ráz, a pokud možno splynou s okolním prostředím a krajinou. Oborní plot musí být na všech místech dostupný z cest nebo průseků, aby ho bylo možné pravidelně kontrolovat a opravovat případné škody. Tím se předejde možnému úniku zvěře, což by představovalo značné finanční i časové ztráty (WOLF, 1976).

Kromě samotného oplocení jsou součástí oborního plotu také brány, přelízky, protiúnikové rošty atd. Hlavní vstupní brána by měla oboru reprezentovat, čemuž je potřeba přizpůsobit její vzhled. U dalších bran je nezbytné pamatovat na pohodlný průjezd těžké techniky. Pokud je to možné, všechny brány by měly být uzamykatelné a z hlediska praktičnosti mít společný klíč. Protiúnikové rošty se budují tam, kde není možné oboru bránou uzavřít, typicky v případě, že oborou prochází veřejná komunikace (HANZAL,2016).

Zařízení spojené s příkrmováním zvěře

Ve všech oborách je nezbytné vybudovat objekty pro skladování krmiv, a zbudovat krmná zařízení. Obecně platí, že sklady krmiv musí být suché, nepřístupné pro různé škůdce a dobře větratelné. Krmná zařízení se musí pravidelně čistit a dezinfikovat (HANZAL, 2016).

Kapacita skladů krmiv musí odpovídat velikosti obory a počtu chovaných druhů zvěře. Může se jednat o krechty, zásobníky, seníky, a samozřejmě další různé stavby (haly, zděné objekty atd.) Krecht je tvořen samonosnou dřevěnou konstrukcí, která může být potažena drátěným pletivem, má tvar sedlové střechy. Stěny bývají zpevněny lisovanými balíky slámy, na konstrukci se sypou ve vrstvě obilné plevy nebo piliny. Přístupný zůstává pouze dveřní otvor a otvor, kterým se krecht plní z dopravního prostředku (WANDEL, 2007).

Seníky mohou fungovat samostatně jako sklad krmiva, nebo být spojeny s krmelcem a sloužit tak zároveň jako sklad krmiva, i jako krmné zařízení. Seníky se nejčastěji budují se sedlovou střechou, v tomto prostoru je pak možné sušit letninu. Seníky se vyrábí výhradně ze dřeva, v jedné stěně se buduje uzamykatelný otvor, kterým dochází k doplňování sena. Samostatným druhem seníku je oboroh, který má čtvercový půdorys, je tvořen 4 nosnými kůly, podlaha je z tyčoviny. Střecha oborohu musí mít přesah zhruba půl metru, což brání vlhnutí sena (KOKEŠ, 1974).

Krmná zařízení můžeme v zásadě rozlišit na krmelce, zásypy, krmítka a korýtka a slaniska. Krmelce slouží k předkládání sena. Jejich konstrukce i velikost musí být přizpůsobena zvěři, kterou budou využívány. Pro zvěř jelení musí být krmelce stabilnější a větší než například pro zvěř mufloní. V každém případě musí mít krmelec takovou podobu, aby bylo předložené krmení dobře zvěři přístupné, a přitom chráněno před povětrnostními vlivy. Jejich umístění by mělo umožnit bezproblémovou celoroční dostupnost, a také jejich pravidelné čištění a dezinfekci. Jak upozorňuje Kokeš, krmelce by neměly být přímo spojené s korýtky a solisky (KOKEŠ, 1974).

Zásypy jsou mysliveckým zařízením pro krmení drobné zvěře. Do konstrukce zásypu je možné zabudovat i zásobník krmiva. Zásypy mohou být zbudovány jako trvalé, nebo také jako přenosné, které najdou využití v těch místech, kde krmeliště ještě není zvěři dostatečně známé. Zásypy se nejčastěji umísťují v polních porostech, v remízcích, ve smrkových houštinách apod. (WANDEL, 2007).

K dalším krmným zařízením, které je pro zvěř potřeba zbudovat v dostatečném počtu, patří různé druhy krmítek a korýtek, do kterých je předkládáno zrní, bobuloviny, ale také například průmyslové krmivo. Krmítka a korýtka bývají dřevěné konstrukce, musí být uzpůsobena proti namáhání nebo poškození zvěří, a na svém dně opatřena otvorem pro odvod případné vody (KOKES, 1974).

Vzhledem k tomu, že zvěř potřebuje po celý rok přístup k soli, je nezbytné zřídit zařízení pro její předkládání. V oborách se nejčastěji využívá kamenná sůl, která se umísťuje do slanisek nebo do dřevěných rozštěpů. Vždy však musí být dbáno na to, aby byla slaniska chráněná stříškou proti srážkám (WOLF, 1976).

Zařízení pro odchyt zvěře

Odchytová zařízení v oborách slouží k odchytu zvěře z různých důvodů, může se jednat o odchyt na prodej, výměnu, vyšetření atd. Tato zařízení musí být dostupná dopravním prostředkům. V ideálním případě by měla být oddělena od mysliveckých zařízení, která slouží k lovu zvěře, přesto by však v jejich blízkosti měla být zateplená kazatelna, která personálu umožňuje jejich kontrolu (HANZAL, 2016).

Typ odchytového zařízení se odvíjí od druhu spárkaté zvěře, která je v dané oboře chována a má být odchytována. Nejčastější jsou stabilní dřevěné ohrady, uvnitř kterých je krmelec, pomocí kterého se zvěř do ohrady naučí chodit. Ovládání k spuštění a zavření vrat může být buď řešeno na dálku, například z kazatelny, nebo automaticky, kdy jsou vrata a jejich zavírání spojena s klopýtadly, a zvěř tak spustí vrata sama (HROMAS a kol., 2008).

Zařízení pro lov zvěře

Nezbytnými mysliveckými zařízeními v oborách jsou zařízení k lovu zvěře, které musí být vybudované v dostatečném počtu a kvalitě. V oborách musí dojít k úspěšnému lovu v relativně krátkém čase, často musí být uloven konkrétní dříve obeznaný kus, v mnoha oborách, které jsou blízko veřejných cest, parků nebo obcí je nezbytné zachovávat zvýšená bezpečnostní opatření. Ze všech těchto důvodů se jako nejvhodnější jeví vysoké posedy (WOLF, 1976).

Zařízení k lovu zvěře by se měla stavět na všech křižovatkách, na ochozech, spádech zvěře, na rozdělovacích liniích nebo na okrajích volných ploch, musí jich být dostatečné

množství. K posedům vedou tzv. šouláky, tedy lovecké chodníky. Ty je potřeba celoročně čistit a udržovat (HANZAL, 2016).

Mezi nejčastěji využívané zařízení pro lov zvěře patří uzavřené posedy, posedy otevřené a různé typy žebříků. Hlavní výhodou kazatelen, tedy uzavřených posedů, je ochrana lovce před nepříznivým počasím. Dobře postavené a vhodně umístěné kazatelny umožňují celoroční lov, dobrý výhled, pohodlí při čekání a komfort při střelbě. V oborách musí být, stejně jako ostatní zařízení pro lov zvěře, dostatečně prostorné, protože je nutné počítat s tím, že lovu se kromě hosta bude účastnit i lovecký doprovod. Otevřené posedy umožňují naprosto volný výhled do všech světových stran, což umožňuje nejlepší podmínky pro pozorování zvěře, a je jejich největší výhodou (WANDEL, 2007).

Žebříkové posedy vynikají svojí velkou variabilitou, mohou mít podobu mobilního posedu a být vystavěny z hraněného dřeva, nebo mohou být trvalé, vyrobené z kulatinových tyčí. Výroba žebříkových posedů je relativně snadná a poměrně nenákladná (SCHMID, 2006).

K dalším zařízením pro lov zvěře patří různé druhy krytů a záštít, které mohou být umělé nebo přirozené. Zřizují se poblíž vysokých posedů, ale také podél loveckých chodníků nebo podél okrajů volných ploch. Umělé záštity se budují převážně z větví jehličnanů a mívají spíše přechodný charakter, naopak přirozené záštity jsou trvalé, tvořené většinou uměle vysázenými rychle rostoucími stromky (WOLF, 1976).

3.6 Životní nároky chovaných druhů zvěře

Daněk skvrnitý

Daněk evropský (lat. *Dama dama*), z řádu sudokopytníků (*Artiodactyla*), čeledi jelenovitých (*Cervidae*), patří mezi tzv. potravní oportunisty. Potravní oportunisté tvoří přibližně 35 % přežvýkavců. Živí se letorosty, bylinami, pupeny i trávou. Musí denně zkonsumovat až 70 % potravy obsahující hrubou vlákninu kvůli velkému objemu předžaludků. Pokud trpí nedostatkem potravy, objevují se u nich metabolické poruchy (LIBOSVÁR, 2008).

Daněk je stádovým druhem, základem stád jsou daňčí stádové rodiny. „*Během roku žijí odděleně tlupy holé zvěře složené z vodících daněl včetně špičáků, vedené vedoucí a občasné vodící danělou. Početné jsou též tlupy mladých daňků, menší tlupy tvoří starší daňci. V době říje, která trvá od října do listopadu, se tlupy daňků rozpadají a nejsilnější samci si po soubojích rozdělí říjné teritorium – lek, na menší říjné arény*“ (ŠKALOUD 2020). Daňčí říje není tak bojovná jako například u jelenů. Daňky jsou březí (těžké) 32–33 týdnů a rodí 1–2 mláďata, jež jsou kojena přibližně 4 měsíce (HANZAL, 2016).

Daňkům vyhovují smíšené lesy s pastvinami a poli, kde mohou spásat trávy, byliny, které upřednostňují před listy, větvičkami a pupeny. Rozloha, na které se tlupy daňčí zvěře pohybuje, je rozlehlá až stovky hektarů. Není divu, že je plocha jejich pohybu veliká, daňci dokážou spásat až 60 druhů trav, ve vegetační době listy stromů a keřů a v zimě i jehličí. Neodmítnou ani kapradiny, mechy, houby. Předžaludky daňčí zvěře mají objem asi 17 litrů, o něco více mají předžaludky mufloní zvěře. V době vegetace se pase minimálně 5x denně, v zimním období přibližně 3x denně. Při nedostatku potravy nebo při stresu způsobuje škody na stromech kvůli ohryzávání jejich kůry (LIBOSVÁR, 2008).

Muflon

Muflon (*Ovis musimon*) patří do řádu sudokopytníků (*Artiodactyla*), do spárkaté zvěře mezi tzv. spásače (*Graminivora*) čeledi turovítých (*Bovidae*). Muflon je stádovým druhem, který vytváří velké tlupy holé zvěře složené z jednotlivých rodu, s kterými se sdružují i mufloni mladších tří let. Starší mufloni vytváří samostatné menší skupiny. Avšak v období říje se skupiny samců muflona rozpadají a berani se přidružují k tlupám holé zvěře. Během zimy se často spojují tlupy muflonek a muflonů do jednoho velkého společenstva (HANZAL 2016).

Ideálním prostředím pro mufloní zvěř je členitá krajina se smíšeným lesem a s pastevními plochami. Mufloni často vyhledávají skalnaté, kamenité svahy u vodních toků pro klid a pro možnost obrušování spárků. V období říje se území pohybu muflonů zvětšuje. Říje trvá od října do listopadu, mufloní samice je březí 22 týdnů a rodí 1 až 2 mláďata, která pijí mateřské mléko po dobu půl roku, ale již po dvou týdnech přijímají zelenou potravu (HANZAL 2016).

Mufloni spásají hlavně tvrdší trávu s vysokým obsahem hrubé vlákniny. Jejich trávicí trakt má velký objem. Předžaludky muflonů dosahují až 20 litrů a na živé hmotnosti se podílí z 20-25 %, čehož nedosahují ani u jelení a daňčí zvěře (MOHELSKÝ 2016).

Díky dlouhé době trávení se mufloni v letním období pasou nejméně 3x denně, většinou spotřebují 5-15 kg zelené denní dávky potravy. V noci se mufloni nepaství a v zimním období se paství 2x-3x denně kratší dobu. Při nedostatku pastvy okusují dřeviny, kořenové náběhy lesních dřev, kmeny a ohryzem pak způsobují značné škody podobně jako například zvěř jelení či srnčí (HANZAL 2016).

Bažant obecný

Bažant obecný (*Phasianus colchicus*) je třídou ptáků (*Aves*), řazen do řádu hrabavých (*Galliformes*), čeledi bažantovití (*Phasianidae*). Výskyt bažantů je na našem území českých zemí znám již od 11. století. Bohužel v současné době jeho populace v kulturní krajině klesá v souvislosti se změnou klimatu a s intenzivním zemědělstvím. Nejen tyto faktory mají za následek i úbytek hmyzu, který bažant obecný spolu s koroptví polní (*Perdix perdix*) ke svému životu ve volné přírodě nutně potřebuje (VODŇANSKÝ, 2001). Hmyz představuje zdroj živočišných bílkovin, jež obsahují esenciální aminokyseliny, které bažant ani koroptev v rostlinné potravě v dostatečném množství nenalezne. Nedostatek hmyzu rozhoduje o přežití kuřat zvláště při déle trvajícím nepříznivém počasí, protože kuřata nemají dostatečně vyvinutá peří, snadno prochladnou, promoknou, nejsou schopna dlouhodobě udržovat svou tělesnou teplotu na potřebné výši. Musí se tedy zahřívat pod slepicemi a jsou omezena v hledání potravy (VODŇANSKÝ, 1998a).

Dalším faktorem ovlivňující výskyt obou druhů pernaté zvěře v krajině je příliš vysoký výskyt jejich přirozených nepřátel – dravců. To zapříčiňuje ztrátu hnízdících slesc a kuřat v prvních týdnech života (VODŇANSKÝ, 1998b).

Ochranu proti útočícím dravcům nebo i před chladným, deštivým počasím by poskytovaly v přírodě plochy s nízkým a řídkým porostem, kde by se koroptví a bažantí kuřata mohla při hledání potravy i za méně vhodného počasí lépe pohybovat. Tyto plochy ale momentálně také chybí. Situaci se někteří zemědělci snaží řešit výsadbou remízků a jiných porostů. Růst populace bažantů se snaží zvýšit chovem této zvěře v bažantnicích (VODŇANSKÝ, 2001).

Víme, že ideálním prostředím pro bažanty je střídání polí, mezí, remízků, lesů. Kohouti si od počátku března hlídají svůj hnízdní okrsek, tok kohoutů je hlasitý, dochází k častým soubojům mezi soky. Kohout, který toká se dvěma až třemi slepicemi, si své území i slepice hlídá, dvoří se jim. Ostruhování probíhá v ranních hodinách, i když tokání je celodenní. Slepice si vyhloubí důlek, který vystele peřím a suchou travou, a do něhož pak snese 7-18 vajec. Kuřata se líhnou přibližně po 25 dnech. Jak již bylo zmíněno, mláďata bažantů snadno prochladnou, jsou tedy dosti choulostivá. Po 45 dnech začnou létat, ale se slepicí zůstávají po celou zimu. Zmíněna byla důležitost živočišné potravy především v prvních týdnech života bažantů. Hmyz, některé z druhů plazů, drobní hlodavci nebo i mršiny jsou v jídelníčku bažanta zastoupena i v jeho dospělosti. Hlavní složkou bažantí potravy jsou ale různé druhy trav, bylin, semena, bobule (HANZAL, 2016).

Orebice horská

Orebice horská (*Alectoris graeca*) je z hlediska mysliveckého významu spíše okrajovým druhem zvěře. Její úlovky zpestřují lov a výřady společných honů bažantí zvěře (DRMOTA, 2011).

Orebice horská připomíná naši domácí koroptev polní, ale je větší, a dosahuje váhy až 700 g. Samci a samice mají stejné zbarvení, typický je čistě bílý podbradek, který je ostře ohraničen černou barvou. Stejně jako koroptve, mají i orebice rudohnědý okraj ocasu. Jako potrava je nejčastěji přijímán nejrůznější hmyz a jeho larvy, případně další bezobratlí. Živí se také semeny, bobulemi nebo zelenými částmi rostlin (HUDEC, 2001).

Původní domovinou orebice horské je severní Itálie, Sicílie a Balkánský poloostrov. Již od 19. století probíhaly v českých zemích pokusy o vysazení orebice horské (a dalších druhů orebice) do volné přírody. Tyto pokusy však vždy selhaly, protože orebice nebyly schopné přežít místní zimu, a tak hynuli buď následkem úplného vyčerpání, nebo se stávali snadnou kořistí dravců a šelem. V současnosti tak dochází pouze k umělému odchovu orebice horské a k jejímu vypuštění do prostor bažantnic na základě povolení centrálního orgánu správy myslivosti s tím, že všichni takto vypuštění ptáci musí být při podzimních honech uloveni (HANZAL, 2016).

4. Metodika

Soubor pozemků, na kterých se rozkládá tato bažantnice je situován zhruba 3 km severovýchodně od města Mimoň, pod úpatím vrcholu Ralsko a je součástí uznané honitby CZ 51019.

Pro zhodnocení hospodaření bažantnice Ploužnice je třeba si přiblížit stav nejen lesního porostu. Proto bude popsáno také složení půdy zkoumané oblasti, vodní poměry, a dále složení dřevin. Informace o geomorfologické a hydrografické charakteristice oblasti byly čerpány ze dvou hlavních dokumentů. Jedná se o Lesní hospodářský plán LHC Bažantnice Ploužnice 408.302, vyhotovený EKOLES-PROJEKT s.r.o., a dále o Oblastní plán rozvoje lesů: Přírodní lesní oblast 18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj, který zpracoval a vydal Ústav pro hospodářskou úpravu lesů. Dalším zdrojem je Pilotní projekt Ploučnice, vydaný online Vodohospodářským rozvojem a výstavbou, a.s.

Ploužnice pod Ralskem je tvořena hustými lesy na pískovcovém podloží, které utrpělo nepřirozeným terénním zásahem sovětských vojsk. Už za vlády Josefa II. působily v oblasti Ralska vojenské jednotky, byl zde zřízen vojenský výcvikový prostor, který si ale sovětská armáda „přivlastnila“, a upravila k obrazu svému. To znamená, že v prostoru celého komplexu Bažantnice Ploužnice se vyskytují terénní úpravy po sovětské armádě, jako jsou zákopy, tankové cesty, seřadiště, asfaltové chodníčky i zbytky základů budov. Ve vojenském prostoru Ralsko se nacházelo i několik vesnic. Těmito vesnicemi byly Horní Krupá, Židlov, Svébořice, Strážov, Okna, Křída, Olšina, Kuřivody. Jde o již zaniklá, dříve obývaná, území.

Lesní hospodářský celek Bažantnice Ploužnice se skládá z jednoho velkého lesního komplexu a více menších částí. Jedná se o mírně zvlněný terén na rovině. Nachází se východně od města Mimoň.

4.1 Geomorfologická charakteristika Bažantnice Ploužnice

Bažantnice Ploužnice se nachází v katastrálním území Mimoň, Svébořice, Ploužnice pod Ralskem, a leží v přírodní lesní oblasti č. 18 (dále jen PLO 18) Severočeská pískovcová

plošina a Český ráj. Ortograficky se LHC Bažantnice Ploužnice nachází v Ralské pahorkatině, v podcelku Zákupská pahorkatina, v okřscích Českolipská kotlina a Cvikovská pahorkatina.

Rámcový popis hranice přírodní lesní oblasti je uveden v této tabulce č. 2:

Tab. č. 3 Porostní půda, bezlesí a jiné pozemky

Přírodní lesní oblast	porostní půda (ha)	bezlesí (ha)	jiné pozemky (ha)	PUPFL celkem (ha)
18	102,08	22,02	0,16	124,26
Celkem	102,08	22,02	0,16	124,26

Přírodní lesní oblast 18, tj. Severočeská pískovcová plošina a Český ráj má výměru lesní půdy cca 84.706 ha, dělí se na 2 části 18 a – Severočeská pískovcová plošina 74.188 ha a 18b – Český ráj 10.518 ha. Dále 37 km² lesní půdy se nachází v Ústeckém kraji, 521 km² v Libereckém kraji. Část nacházející se v okrese Jičín (36 km²), v Královéhradeckém kraji a části v okresech Mělník a Mladá Boleslav spadají do Středočeského kraje (253 km²).

Přírodní lesní oblast zaujímá rozlohou velké území a sousedí s dalšími přírodními lesními oblastmi.

PLO 18 sousedí s: PLO 5 – České středohoří (na západě v úseku Liběšice – Arnultovice) PLO 19 – Lužická pískovcová vrchovina (na severu v úseku Arnultovice – Jítravské sedlo) PLO 21 – Jizerské hory a Ještěd (na severovýchodě v úseku Jítravské sedlo – Hodkovice n. Mohelkou) PLO 23 – Podkrkonoší (na severovýchodě až východě v úseku Hodkovice n. Mohelkou – Jičín) PLO 17–Polabí (na jihu v úseku Jičín – Liběšice).

Severočeská tabule je severní částí České křídové tabule. Plochý povrch je tvořen strukturními plošinami a zarovnanými povrchy. Okraje tabule jsou zvednuty a je na nich vytvořena soustava kuest (kuesta znamená španělsky kopec; jde o horský vrchol nebo hřeben, jenž je asymetrický a jeho svah tvoří vrstevní plocha a příkrý svah čela vrstvy).

V jílovcích a slínovcích jsou kotliny s říčními terasami a rašeliništi a s rozsáhlými zarovnanými povrchy. V Ralské pahorkatině je to kotlina Jestřebská, Českolipská a Strážská. V Jičínské pahorkatině je Hodkovická, Sobotecká a Jičínská kotlina, Rovenská a Libuňská brázda. V kvádrových pískovcích vznikla skalní města s tvary zvětrávání a odnosu pískovců. V závislosti na množství a povaze tmelu pískovce zvětrávají snadno a rychle. Nejsnadněji zvětrávají v písek pískovce kaolinické a pískovce se sporým vápenným tmelem.

Do plochého povrchu jsou zařezána údolí vodních toků, která mají místy kaňonovitý tvar, na svazích jsou místy sesuvy. Výrazné jsou vulkanické tvary, jako jsou například žíly, z nichž nejvyšší je Ralsko (696 m. n. m.).

PLO 18 spadá dle Demkova členění z roku 1987 do tří celků. Těmito celky jsou Ralská pahorkatina, Jičínská pahorkatina, Jizerská tabule. Ralská pahorkatina leží v západní části Severočeské tabule se střední výškou 318 m. Je dělena na dva podcelky a několik geomorfologicky odlišných okrsků. Nás zajímá podcelek Zákupské pahorkatiny, okrsky Českolipská kotlina a Cvikovská pahorkatina.

Zákupská pahorkatina je členitá pahorkatina v severní a severovýchodní části Ralské pahorkatiny se střední výškou 344 m. Dále se člení na Cvikovskou pahorkatinu, Českolipskou kotlinu, Podještědskou pahorkatinu, Strážskou kotlinu, Kotelskou vrchovinu. Českolipská kotlina je sníženina při středním toku Ploučnice, která je charakterizována plochým povrchem strukturně denudačních plošin s pokryvy kvartérních sedimentů a říčními terasami a údolními nivami v mělké sníženině při středním toku Ploučnice. Ojedinele se tu objevují neovulkanické suky, jakým je například čedičový kopec Špičák s nadmořskou výškou 459 m.

Cvikovská pahorkatina má ráz členité pahorkatiny až ploché vrchoviny vzniklé na turonských až konických kvádrových kaolinických pískovcích s četnými proniky třetihorních vulkanitů. Nejvyšším z nich je Ralsko (696 m), dále Jílový vrch (665 m), Tlustec (591 m), Zelený vrch (585 m), Ortel (554 m), Tisový vrch (540 m), Slavíček (535 m) a jiné.

4.2 Hydrografická charakteristika Bažantnice Ploužnice

Přírodní lesní oblast 18 náleží do pomorí Severního moře, spadá do pravobřežní části povodí Labe. Přibližně třetina plochy na severu spadá do povodí Ploučnice 1-14-03, na východě do povodí Jizery 1-05-02 a zbývající třetina v jižní části spadá do povodí 1-12-03. Převážná část plochy zkoumané oblasti se nachází na geologickém podloží severočeské pískovcové tabule. Z tohoto důvodu v oblasti dochází snadno k vodním erozím typickým pro pískovec, a tak je povrch často hustě rozčleněn skalnatými roklemi, v nichž se voda většinou lehce vsakuje do dobře propustného, písčitého dna rokle. Podíl zamokřených stanovišť na lesní půdě je poměrně malý, činí 3037 ha.

Nejlépe propustnými horninami jsou propustné kvádrové pískovce vyvinuté zejména ve svrchním turonu lužicko-jizerské oblasti. Průlinová propustnost těchto pískovců činí 10⁻⁵ – 10⁻³ cm/s (tj. 3,5-117,5 cm/den). Propustnost pískovců závisí na druhu a množství tmelu, na zrnitosti, a také na rozpuštění, neboť vedle propustnosti průlinové se zde významně uplatňuje i propustnost puklinová. Některé kvádrové pískovce jsou vůbec nejlépe propustnými pevnými sedimenty. Obdobně příznivě propustné jsou i kvádrové pískovce koniaků a cenomanů. Méně propustné jsou vápnité pískovce a písčité slíny, jejich průlinová propustnost se uvádí řádově 10⁻⁷ – 10⁻⁶ cm/s. Nepochopitelné jsou jílovce a slínovce.

Oblast povodí Ploučnice patří z hlediska zásob podzemní vody k nejbohatší v České republice. Na území je vymezena chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída. Pro nás je důležité zmínit přítoky řeky Ploučnice blízké LHC Bažantnici Ploužnice. Těmito přítoky je Ploužnický potok, dále pak v obci Mimoň je to Panenský potok. Součástí řeky Ploučnice jsou velké významné rybníční soustavy. V oblasti LHC dochází k vodním erozím vlivem velkého podílu podzemních vod a pískovcovým složením půdy, jež umožňuje dobrou propustnost vody do půdy a hornin. K tomu také přispívá výskyt velkých vodních ploch jako je Máchovo jezero, Břehyňský rybník, Hradčanský rybník. V těsné blízkosti bažantnice Ploužnice to jsou Ploužnický rybník, Mlýnský rybník, rybník Hvězdov IV a Novodvorský rybník.

4.3 Struktura dřevina a travin v oblasti LHC Bažantnice Ploužnice

Popis typických rostlinných druhů zkoumané oblasti LHC Bažantnice byl převzat z vypracovaného oblastního plánu pro rozvoj lesů v přírodní lesní oblasti č. 18 Ústavem pro Hospodářskou úpravu lesů s pobočkou v Jablonci nad Nisou.

Flora Ralského bioregionu (1.34) je velmi bohatá díky zastoupení rozmanitých fytochorotypů. Převažují mezofilní hercynské druhy, typická květena dubo-habrových hájů je zastoupena okrajově. Bohatě jsou zastoupeny druhy subatlantského ladění jako např. pupečník obecný (*Hydrocotyle vulgaris*), ovsíček časný (*Aira praecox*), sítina ostrokvětá (*Juncus acutiflorus*). Dále se zde vyskytují suchopýr pochvatý (*Eriophorum vaginatum*), měkkyně bažinná (*Hammarbya paludosa*), popelivka sibiřská (*Ligularia sibirica*), šater svazčitý (*Gypsophilla fastigiata*), sedmikvítek evropský (*Trientalis europaea*), rojovník bahenní (*Ledum palustre*), ostřice tlapkatá (*Carex pediformis*), hadí mord nachový (*Scorzonera purpurea*), česnek tuhý (*Alium strictum*), hvězdnice alpská (*Aster alpinus*), kyhanka sivolistá (*Andromeda polifolia*) a klikva bahenní (*Oxycoccus palustris*). Zvláštností je výskyt alpidských druhů, např. dvojstítka měnlivého (*Biscutella varia*), pěchavy vápnomilné (*Sesleria albicans*) a třtiny pestré (*Calamagrostis varia*), reliktní zastoupení alpidsko-baltických druhů, např. kohátky kalíškaté (*Tofieldia calyculata*), hvozdík sivý (*Dianthus gratianopolitanus*).

Typologie lesního porostu

Dřevinná skladba v LHC Bažantnice Ploužnice není vzhledem ke složení půdy druhově pestrá. Převažují smíšené porosty s jednou, nebo s dvěma hlavními dřevinami. Hlavní dřevinou je tu borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a bříza bělokorá (*Betula pendula*). Buk, dub, smrk a modřín jsou dřeviny, které se vyskytují vtroušeně na území celé bažantnice. Bříza se vyskytuje takřka všude a tvoří mladší porost v LHC.

Průměrný věk borovice lesní je 66 let a v jednotlivých částech se mění jen velmi málo. Průměrná bonita borovice se v regionech oblasti rovněž dost mění.

Smrk ztepilý (*Picea abies*) tvoří druhý nejčastěji porostní typ, kde je buď téměř v čistém (nad 90 % v porostech), nebo v dominantním zastoupení (nad 70 %, porosty tohoto typu jsou cca na 7 % celé oblasti). Časté jsou rovněž směsi smrku a borovice. Průměrná

bonita smrku se pohybuje v PLO 18 mezi AVB 24,8 a 25,4 (=RVB 4,5 až 5.), pouze u vojenských lesů bonita stoupá až na AVB 28 (=RVB 3,5). Průměrný věk smrku je 66 let a v regionech se mění jen málo (± 6 let). Největší zastoupení má smrk ve 3. věkovém stupni (8 % své plochy), a dále v „pomniškových“ stupních 7. až 9. (celkem 46 % své plochy). Velmi slabý je 5. věkový stupeň (zde tvoří jen necelá 3 %) Je to následkem válečné a poválečné špatné, nebo vůbec žádné péče o kultury. Slabé jsou i věkové stupně od 12. výše.

Bříza bělokorá (bradavičnatá) tvoří málokdy čisté porosty, spíše se objevuje jako příměs v borovici, v smrku, často s dubem nebo s jinou listnatou dřevinou. Mezi borovicemi a smrkem má bříza funkci zpevňovací, průměrný věk je 49 let. Průměrná bonita ve vojenských lesích stoupá na AVB 24 a jde většinou o náletový porost a neúčelné vysazování této dřeviny.

Lesní vegetační stupně

Klimatické lesní vegetační stupně vyjadřují vztahy mezi klimatem a biocenózou, v níž vedle kombinace druhů je rozhodující složení přirozené dřevinné složky. Jde především o zastoupení klimaxových dřevin dubu zimního, buku, smrku a kleče, jedle a borovice. Klimaticky podmíněná vegetační stupňovitost je ovlivněna účinkem klimatu a polohy za spolupůsobení některých dalších faktorů (vlhká a studená půda, živiny apod.). Vzhledem k tomu tvoří jednotlivé lesní vegetační stupně často mozaikovitě uspořádání.

Plošné zastoupení lesních vegetačních stupňů v PLO 18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj udává následující tabulka:

Tab. č. 4 – Lesní vegetační stupně PLO 18

Lesní vegetační stupeň	18 a - Severočeská pískovcová plošina		18 b - Český ráj		LO 18 - celkem	
	výměra ha	zastoupení %	výměra ha	zastoupení %	výměra ha	zastoupení %
1. dubový	1.411	1,9	1	+	1.412	1,6
2. bukodubový	21.449	28,9	2.823	26,8	24.272	28,7
3. dubobukový	48.830	65,8	7.254	69,0	56.084	66,2
4. bukový	2.070	2,8	441	4,2	2.511	3,0
5. jedlobukový	427	0,6	-	-	427	0,5
6. smrkobukový	+	+	-	-	+	+
Σ	74.187	100,0	10.519	100,0	84.706	100,0

Mimořádně členitý terén s inverzními polohami, mimořádný rozsah intrazonálních společenstev („borů“) a zanedbatelné zastoupení živné řady, která je rozhodující pro vylišení vegetačních stupňů, činí problematiku vegetační pásmovitosti v této lesní oblasti značně obtížnou. 4. LVS je samostatně vylišen zpravidla nad 400 m. n. m., většinou na vyvěřelinách. 5. LVS v inverzních polohách zde není vylišován, inverze nejsou tak výrazné jako v Děčínské vrchovině, i když i zde je historicky doložen smrk v těchto polohách, jsou zde běžně i indikační bylinné druhy – „průvodci smrku“ (*Calamagrostis villosa*, *Trientalis europaea*, *Blechnum spicant*,) a méně i některé další.

Přehled lesních vegetačních stupňů a jejich klimatická charakteristika v hercynské oblasti (podle systému ÚHÚL) udává následující tabulka, která obsahuje 10 vegetačních stupňů. Celý LHC je ve 3. lesním vegetačním stupni.

Tab. č. 5 – Lesní vegetační stupně v hercynské oblasti

lesní vegetační stupně	nadmořská výška m n.m.	průměrná teplota 0 C	roční srážky mm	vegetační doba dny nad 10 C	Langův dešťový faktor
1. dubový	< 350	> 8,0	< 600	> 165	< 75 semihumidní
2. bukodubový	350 – 400	7,5 – 8,5	600 – 650	160 – 165	80 semihumidní
3. dubobukový	400 – 550	6,5 – 7,5	650 – 700	150 – 160	95 humidní
4. bukový	550 – 600	6,0 – 6,5	700 – 800	140 – 150	120 humidní
5. jedlobukový	600 – 700	5,5 – 6,0	800 – 900	130 – 140	150 perhumidní
6. smrkobukový	700 – 900	4,5 – 5,5	900 – 1050	115 – 130	195 perhumidní
7. bukosmrkový	900 – 1050	4,0 – 4,5	1050 – 1200	100 – 115	265 perhumidní
8. smrkový	1050 – 1350	2,5 – 4,0	1200 – 1500	60 – 100	415 perhumidní
9. klečový	> 1350	< 2,5	> 1500	< 60	> 600 perhumidní
0. bory					

Soubory lesních typů

Soubor lesních typů je vyšší typologickou jednotkou, která spojuje lesní typy podle ekologické příbuznosti vyjádřené hospodářsky významnými vlastnostmi stanoviště.

Tabulka č. 6 shrnuje zastoupení souborů lesních typů v % jen v části LO 18a – Severočeská pískovcová plošina.

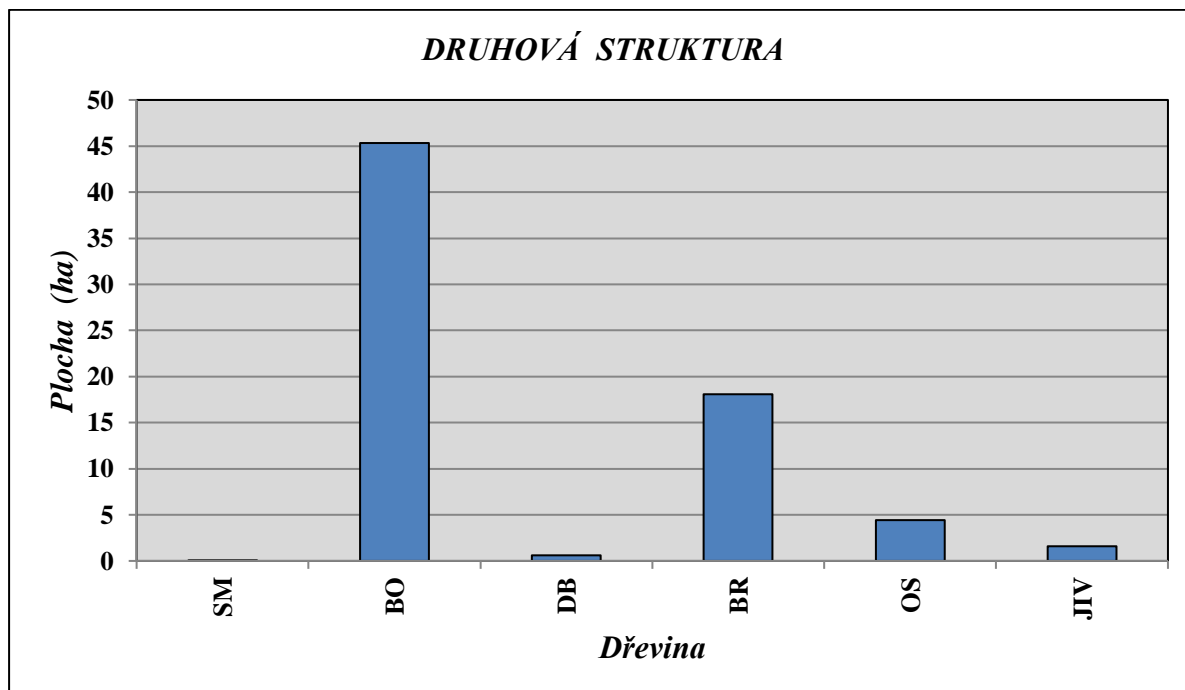
Tab. č. 6 – Soubory lesních typů v části LO 18a

l v s	ekologická řada																						%			
	extrémní		kyselá				živná						obohacená			oglejená			pod- máčen		raš					
													humusem			vodou										
	edafické kategorie																									
X	Z	Y	M	K	N	I	S	F	C	B	W	H	D	A	J	L	U	V	O	P	Q	T	G	R	Σ	
9																										
8																										
7																										
6																								+	+	
5					0,2	+		0,1			0,1		+	+	+		+	+	0,1	+	+		0,1	0,2	0,8	
4		+			1,1	0,1	0,1	0,2		+	0,1	+	0,3	+	0,3			+	1,1	0,3	+		+	0,1	3,7	
3		0,1			11,1	0,1	4,6	4,2	0,1	0,1	0,7		0,6	0,7	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1	1,2					24,7	
2		0,1	+		2,4		2,3	2,5	2,0		0,4		1,8	1,0	+		0,1			0,1	0,2		+		12,9	
1	0,2	+		0,3				0,2		1,1	0,1		0,1	0,1		+				0,1			0,1	0,2	2,5	
0		3,8	0,3	5,3	38,4	5,5														0,2	0,8		0,5	0,1	0,5	55,4
Σ	0,2	4,0	0,3	5,6	53,2	5,7	7,0	7,2	2,1	1,2	1,4	+	2,8	1,8	0,5	0,2	0,4	0,4	0,1	2,7	1,4	+	0,6	0,4	0,8	100,0
	4,5			71,5				14,7						2,5			0,9			4,1			1,0		0,8	

Nejvýznamněji je zastoupena kyselá řada (69,4 %) a mezi kyselou a živnou řadou přechodná stanovištní kategorie „S“ (8,0 %). Nadprůměrné je zastoupení extrémních stanovišť, tj. kategorie „X“, „Z“ a „Y“, javořin (kategorie „J“) a rašelinišť ochranného charakteru (ve smyslu vyhlášky č.83/1996 Sb.) – úhrnem zaujímají 5,8 %. Charakteristické je pro PLO 18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj vysoké zastoupení „borů“, které zaujímají 51,2 % lesní půdy.

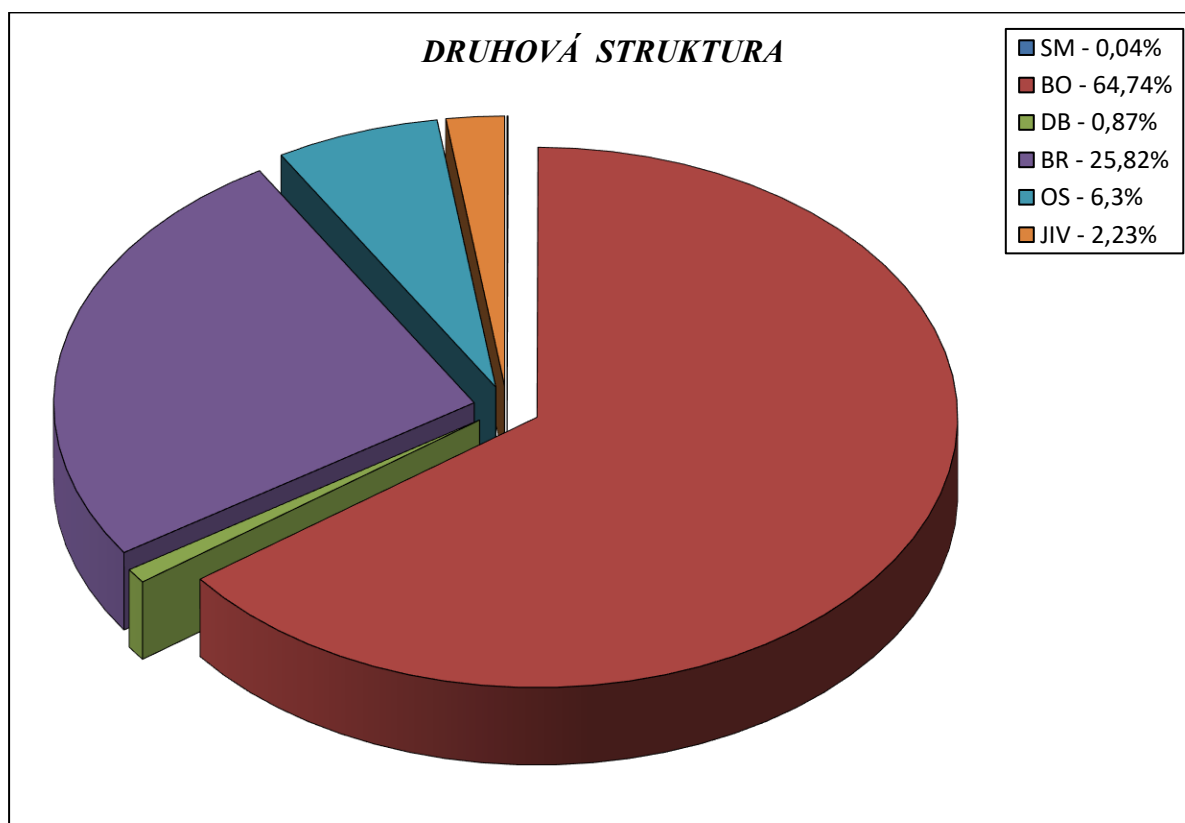
Druhová struktura dřevin v LHC Bažantnice Ploužnice

V současné dřevinné skladbě v LHC převažují jehličnaté dřeviny, jejichž podíl tvoří 64,78 %, zatímco podíl listnatých dřevin tvoří 35,22 %. Porovnání skladby dřevin zachycuje následující sloupcový a výsečový graf zastoupení dřevin podle jejich plochy v LHC.

Graf č. 1 – Druhov struktura dřevin v LHC Bažantnice Ploužnice 1

Výšečový graf dokládá dominantní zastoupení borovice lesní a břízy bradavičnaté.

Graf č. 2 – Druhovú strukturu dřevin v LHC Bažantnice Ploužnice 2

Zdravotní stav dřevin LHC Bažantnice Ploužnice

Na LHC se nevyskytují výraznější škody biotickými činiteli. Menší škody způsobuje zvěř na kulturách, okusem trpí zejména listnáče, ale i jehličnaté dřeviny. Vzhledem k věkovému rozložení a s ohledem na vznik porostů (nálety a nárůsty) působí větší škody sucho, vítr a na mladším porostu i sníh. Škody zvěří, jež okusuje a částečně loupe porost, se negativně projevují především při zavádění listnatých dřevin DB, BK, LP, JS, ale i při obnově jehličnatými dřevinami.

Sucho patří mezi hlavní činitele způsobující nezdar zalesnění. Výrazně se projevilo zejména v letech 2015–2018. Jarní sucha se dostávají koncem dubna až v květnu, více se projevují na plochách otevřených k jihu, na sutích a na velkých kalamitních plochách.

Škody větrem se vyskytují prakticky každoročně, zaznamenávají se pouze kalamity většího rozsahu (poslední byly způsobeny orkány Kyrill v roce 2007 a Emma v roce 2008).

V oblasti LHC se z kalamitních hmyzích škůdců vyskytují lýkožrout smrkový, bekyně mniška a klikoroh borový. Lýkožrout smrkový hrozí přemnožením hlavně po včas nezpracovaných živelních kalamitách. Na dubech dochází občas vlivem přemnožení obaleče dubového a píd'alek k silným žírům, které mají za následek především ztrátu úrody žaludů. V případě kumulace dalších stresových faktorů (sucho, podkorní škůdci) může docházet k aktivaci hub, které způsobují tracheomykózní hynutí dubů (*Ophiostoma*). Za posledních 20 let však žádný ze škůdců nezpůsobil větší škody.

Kategorizace lesů na LHC Bažantnice Ploužnice

Návrh kategorizace lesů byl zpracován na základě doporučení tvůrců Oblastního plánu rozvoje lesa – Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem – pobočky Jablonec n. N. a výsledků terénního šetření pracovníků EKOLES-PROJEKT s.r.o.

Na LHC po konzultaci s vlastníkem lesa a jeho odborným hospodářem byla navržena subkategorie lesa zvláštního určení. Tedy jde o subkategorie 32h – § 8 odst. 2h – lesy, v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. V případě tohoto LHC se jedná o již dříve vyhlášenou samostatnou bažantnici s celkovou plochou 104,37 ha.

Na území LHC se nevyskytuje kategorie Les ochranný. Na území LHC se nevyskytují ani chráněná území, ani zde nezasahuje CHKO, ani MZCHÚ. Nebyl zde ani potvrzen výskyt evropsky významné lokality. Do LHC Bažantnice Ploužnice nezasahuje významná ptačí oblast.

Popis porostů a plánování hospodářských opatření

Hospodářské cíle vlastníka s dřevinami vyskytující se v oblasti Bažantnice Ploužnice jsou plánovány s ohledem na převažující funkci LHC (samostatná bažantnice a obora) s cílem udržet, rozvíjet a rozšiřovat myslivecké zaměření tohoto majetku. Hlavním cílem není těžba a zpracování dřevin.

Podrobné údaje o stavu lesa dle § 4 a § 7 vyhlášky č. 84/1996 Sb. byly zjišťovány pro nejnižší jednotky prostorového rozdělení lesa, tj. porostní skupiny a etáže. Prostorové rozdělení lesa je využíváno pro lepší orientaci v lese a pro lepší identifikaci jeho částí při plánování hospodářských, evidenčních a jiných činností.

Slovní popis porostu– vedle obvyklých údajů (expozice atd.) je uveden výskyt OP vodního zdroje I. stupně, subkategorie lesa, název zasahujícího chráněného území, lokalizace prvků ÚSES, prvky NATURA, specifické škody a problémy, rozčlenění porostů, stávající či budované liniové stabilizační prvky, vhodnost přirozené obnovy, předpokládaný postup obnovy atd.

Slovní popis porostní skupiny – další vyskytující se lesní typy, specifické škody a problémy, rozčlenění porostů, stávající či budované liniové stabilizační prvky, vzácné, ohrožené a vtroušené dřeviny, vhodnost přirozené obnovy, věková, tloušťková a výšková diference, počet částí, předpokládaný postup obnovy.

Bonita – zjišťovala se absolutní výšková bonita (AVB). Relativní bonita byla doplněna převodem z AVB. U kultur a mlazin se bonita odvodila podle porostních skupin mýtního věku nebo dospívajících, vyskytujících se v příbuzných podmínkách v rámci dílce, resp. oddělení.

Zmlazení– nebylo popisováno jako samostatná etáž, ale bylo uvedeno do popisu stávající porostní skupiny. Zároveň bylo podchyceno v porostní mapě grafickým zákresem. Samostatně bylo popsáno v případě, že se s ním bude dále pracovat.

První věkový stupeň– zjišťoval a popisoval se samostatně, s podchycením dřevin melioračních a zpevňujících dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 83/1996 Sb.

Výstavky– do 30 m³ se uvádějí pouze ve slovním popisu, nad 30 m³ byly popsány jako etáž s přihlédnutím k ploše porostní skupiny.

Souše– byly započteny do celkové zásoby dřeviny.

Rozsah a zjišťování poškození– bylo zjišťováno:

- poškození porostů imisemi určením příslušného stupně poškození dřeviny v porostních skupinách všech věkových stupňů (kromě holin) – dle vyhlášky č. 78/1996 Sb.
- poškození porostů zvěří (loupání a ohryz) – v procentech zaokrouhloeno na desítky
Při podrobném plánování byl respektován § 4 odst. 4 vyhlášky č. 84/1996 Sb.

Plánování hospodářských opatření

Výchovné zásahy

Výchovné zásahy byly povinně plánovány pro stanovení indukivního etátu v ploše i v metrech krychlových dle dřevin u lesů ochranných a lesů zvláštního určení (§8 odst. 12). U ostatních porostních skupin byla stanovena výše předmýtní těžby také indukivně dle §8, odst. 8 a 10 vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb.

Porostní skupiny splňující podmínky ustanovení – minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 ti let věku dle §9, vyhlášky MZe č. 84/1996 Sb. mají výchovný zásah označen v LHP jako naléhavý pod kódem č. 1. Ostatní výchovné zásahy do 40 let byly plánovány s naléhavostí pod kódem 0 - ostatní.

V porostních skupinách starších 40 let byly plánovány pouze v ploše neodkladné výchovné zásahy (příprava porostů pro přirozenou obnovu, zlepšení zdravotního stavu a kvality). Tyto zásahy byly označeny naléhavostí pod kódem č. 0 dle IS LH. Další výchovné zásahy nad 40 let nebyly plánovány.

Plánování mýtní těžby

Mýtní těžby byly povinně umístěny pro stanovení indukivního etátu v ploše i v metrech krychlových u lesů ochranných a lesů zvláštního určení (§ 8 odst. 12).

V lese hospodářském a lese zvláštního určení mimo § 8, odst. 12 byly mýtní těžby umístěny v ploše i metrech krychlových zejména v těchto případech:

- neodkladné mýtní těžby za účelem zpevnění a zajištění stability porostů (odluky, rozluky, závory, liniové stabilizační prvky)
- neodkladné mýtní těžby k zahájení prvních fází obnovy (rozčlenění porostů, vytvoření východisek obnovy, předsunuté obnovní prvky)
- časově neodkladné mýtní těžby vzhledem k možnému využití přirozené obnovy
- časově neodkladné mýtní těžby v porostních skupinách silně zdravotně poškozených nebo rozvrácených kalamitou, stanovištně nebo geneticky nevhodných (hospodářské nutnosti)
- mýtní těžby v oblastech možného střetu zájmů (například NPP, ÚSES atd.)

V ostatních případech vychází mýtní těžba z deduktivního etátu stanoveného pomocí těžebního procenta.

Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin (MP MZD)

Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin byl stanoven pro všechny porostní skupiny starší osmdesáti let a porostní skupiny mladší, pokud do nich plán umísťuje obnovu nebo tam obnovu připouští. Pro holiny zjištěné při vyhotovení plánu byl také stanoven MP MZD. U holin vzniklých z nahodilých těžeb menších než 0,08ha byl minimální podíl MZD stanoven za podmínky, že je bude možné využít v obnově. Pokud je nebylo možné využít, pak nebyl u těchto holin MP MZD plánován.

Pro holiny vzniklé v průběhu platnosti tohoto nového LHP v důsledku nahodilých těžeb, které svou šíří nebo velikostí přesahují velikost seče doporučenou rámcovými směrnici pro příslušný hospodářský soubor, bude použit přiměřeně snížený MP MZD, jehož hodnota je v rámcových směrnících uvedena.

Při plánování minimálního podílu MZD se rámcově vycházelo z procenta uvedeného v příloze č. 3 vyhlášky č.83/1996 Sb. s podrobnějším diferencováním dle konkrétních souborů lesních typů zastoupených v posuzované porostní skupině. Minimální podíl MZD byl dále diferencován dle porostního typu, aktuálního stavu porostní skupiny, fáze rozpracovanosti obnovy a zastoupení MZD v již obnovených částech porostů.

Tab. č. 7 – Lesní hospodářský plán

Pozemky určené k plnění funkcí lesa		Zásoba	Maximální celková výše těžeb			Minimální plošný rozsah výchovy do 40 let	Prořezávky	Zalesnění
Celkem	Z toho porostní půda		z toho					
	ha		m3 b.k.	mýtní	předmýtní	ha		
124,26	102,08	1150	64	18	46	54,81	26,20	32,17

Tab. č. 8 Základní údaje podle dřevin 2012-2021

Dřevina		bonita	zásoba		plocha	
			m3 b.k.	%	ha	%
		1	2	3	4	5
smrk	1	22,00			0,03	0,04
borovice	3	20,61	869	75,57	45,31	64,74
dub	11	19,52	15	1,30	0,61	0,87
bříza	19	21,08	195	16,96	18,07	25,82
top.nešl.	22	22,42	69	6,00	4,41	6,30
vrby	24	18,00	2	0,17	1,56	2,24
Celkem	27		1150	100,00	69,98	100,00
Holina [ha]	99	32,10				

Složení porostu ve zkoumané oblasti je poměrně staré. Z roku 1825 se uvádějí na panství Stráž pod Ralskem lesy borosmrkojedlobukové, na panství Mimoň v oblasti Ralska, v které se nachází i Bažantnice Ploužnice, jsou to lesy bukojedlosmrkové. Podle taxačního elaborátu pro lesy v oblasti Mimoň i Stráž pod Ralskem z roku 1851 zůstaly na severních svazích Ralska 100-250leté bukojedlosmrkové lesy, na Mimoňsku v revíru svébořickém 150-250 leté bukojedlosmrkové i 120-150 leté borosmrkojedlobukové a v revíru Hvězdov 150 leté bukojedlosmrkové lesy, v revírech Ploužnice je příměsí borovice.

4.4 Pěstované druhy zemědělských plodin ve vztahu k chované zvěři

V současnosti působení člověka na stav krajiny zapříčinilo stav, kdy vlivem úbytku přirozené biodiverzity mizí z krajiny některé druhy živočichů. Například zajíc polní, králík divoký, koroptev polní, bažant obecný. Dříve se člověk snažil obhospodařováním půdy rozšiřovat druhovou rozmanitost rostlin, a tím i živočichů. Ale působením lidské činnosti docházelo ke změně krajiny, rostl počet obyvatel, vzrostla i potřeba vyšší životní úrovně člověka. Dochází k velmi rychlému vývoji průmyslu a hospodářství, zemědělství se zintenzivňuje a dochází k intenzivnímu využívání půdy a přírodních zdrojů (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Při chovu zvěře jak pernaté, tak spárkaté nebo jiné, je důležité mít zajištěnou pestrou stravu tak, aby žádný kus zvěře nestrádal. Jak a čím tedy krmit zvěř? Při dnešních mírných zimách a velmi horkých létech je těžké zajistit dostatek živin v půdě pro vypěstování vhodných plodin pro zvěř. Jde o to, že půda trpí suchem, a kromě zajištění dostatečného množství osiva, sazenic, musí hospodář v oboře řešit i zajištění vláhy. V současnosti jsou v agrárním ekosystému jen zrniny jako je pšenice, kukuřice, ječmen, a technické plodiny, mezi které patří řepka olejná, slunečnice, mák setý. Plochy orné půdy jsou zatravněné se sečením v první fázi v době líhnutí mláďat, a před zimou, v druhé fázi, čímž se odstraní pro zvěř krytina (ZABLOUDIL, 2007).

V lesních částech je většina pastevní plochy zalesněna, vzniklé paseky jsou oplocené a chemicky ošetřované. Dlouhodobě se pěstují jen některé druhy dřevin a plodin, a naopak jsou odstraňovány jiné dřeviny, například vrby, osiky, břízy, jasan, dub i buk, javor, které slouží jako doplňková přirozená potrava zvěři. Z toho důvodu zvěř nemá výběr potravy z pestré druhové skladby a živí se monodieticky.

Spárkatá zvěř v naší krajině má upravený trávicí trakt a dokáže tak trávit travnatou i bylinnou složku, a dokonce i určitou část dřevnaté potravy. Potravní nároky zvěře tak nelze měnit. Je ale dobré přispívat k druhové rostlinné potravní rozmanitosti nejen na polích v přirozeném prostředí, ale také v oborách a honitbách. Zabráníme tím alespoň škodám na dřevinách v oborách a zajistíme zdravý fyzický stav naší v oborách chované zvěře. Je vhodné

snažit se využívat každou malou plochu v oborách k založení remízků, k osetí pastevních ploch vhodnými a různorodými plodinami.

Pro ucelený přehled plodin vhodných pro založení nebo dočasné osetí pastevních ploch pro zvěř přikládáme tabulku doc. Ing. Františka Zabloudila. Tyto plodiny najdeme v celé řadě odborných knih zabývajících se pěstování vhodných plodin pro zvěř chované v oborách. Z uvedených druhů rostlin se vylučují ale ty zemědělské plodiny, které jsou na pozemcích uživatelů jako hlavní produkce. Tyto produkují velké množství biomasy, kterou zvěř spotřebuje jako zelenou píci, nebo se část produkce těchto plodin usuší na seno, či se využije do siláží.

Tab. č. 9 – Vhodné rostliny pro zvěřní políčka

		Výsevek na ha	kg	Šíře řádků v cm	Hloubka setí cm	Termín setí
Obiloviny						
Bér vlašský (čumíza)	<i>Setaria italica</i> (spec.)	8 - 10		45	2	5 - 7 měs.
Čirok obecný (Sudán.tráva)	<i>Sorghum vulgare</i>	10 - 15		50 - 70	2 - 4	4 – 5 měs.
Ječmen dvouřadý-jarní	<i>Hordeum distichon</i>	160 - 220		10,5 - 15	3 - 5	4 měs.
Ječmen dvouřadý- zimní	<i>Hordeum vulgare</i>	140 - 200		10,5 - 15	4 - 6	Do 25.9.
Kukuřice setá	<i>Zea mays</i>	14 - 25		70x117-28	4 - 5	Do 4. 5.
Oves setý	<i>Avena sativa</i>	150 - 200		7,5 - 15	2,5 - 3	3-4 měs.
Pohanka obecná	<i>Fagopyrum vulgare</i>	80 - 100		2,5 - 15	2 - 5	5–6 měs.
Proso seté	<i>Panicum miliaceum</i>	20 - 25		25 - 30	2 - 3	4–5 měs.
Pšenice jarní	<i>Triticum sativum</i>	200 - 240		7,5 – 12,5	4 - 5	3-4 měs.
Pšenice ozimá	<i>Triticum vulgare</i>	200 - 240		7,5 – 12,5	4 - 5	Do 25.9.
Tritikale (žitovec)	<i>Tritico secale</i>	180 - 230		10, - 15	3 - 4	Do 10.10
Žito seté	<i>Secale cereale</i>	70 - 120		10,5 - 15	1 - 2	Do 15.9.
Luskoviny						
Bob obecný	<i>Faba vulgaris</i>	220 – 300		12,5 - 25	7 - 10	Do 20.4.
Fazol obecný	<i>Phaseolus vulgaris</i>	80 - 120		30 - 45	4 - 6	Do 15.5.
Hrách setý	<i>Pisum sativum</i>	220 - 280		12,5 - 15	5 - 8	Do 15.5.
Vikev ptačí	<i>Vicia cracca</i>	60 - 70		12,5 – 25	3 - 5	Do 30.7.
Sója luštinatá	<i>Glycine soja</i>	80 - 150		25 - 45	4 - 6	Do 15.5.

Hrachor setý	<i>Lathyrus vernus</i>	120 - 250	30 - 45	4 - 6	Do 15.4.
Cizrna beraní	<i>Cicer orietinum</i>	70 - 120	30 - 50	4 - 6	Do 15.4.
Olejniny					
Hořčice bílá	<i>Sinapis alba</i>	5,5 – 8,5	12,5 - 25	2 - 3	Do 20.4.
Len setý	<i>Linum itatissim.</i>	10 - 130	7,5 – 10,5	2 - 3	Do 15.4.
Ředkev setá	<i>Raohanus sativum</i>	10 - 15	20 – 30	2 - 3	Do 15.4.
Řepka jarní	<i>Brassi canapus</i>	6 - 8	12,5 - 25	1 - 3	Do 15.4.
Řepka ozimá	<i>Brassi casp.</i>	4 - 6	10,5 - 15	1,5 - 3	Do 30.8
Slunečnice roční	<i>Helianthus annuus</i>	5 - 6	70x22-28	4 - 7	4. měs.
Okopaniny					
Brambory	<i>Solanum tuberosum</i>	2,5 – 3,5 t	75x 21-23	8 - 12	Do 15.5.
Cukrovka jednoklíčková	<i>Beta vulgaris</i>	6 - 8	50x6-24	2 - 3	Do 25.4.
Řepa krmná	<i>Beta vulgaris</i>	8 - 12	45	2,5 – 3,5	Do 20.4.
Krmná brukev	<i>Brassica oleracea</i>	2 - 4	30 - 50	1,5 - 2	Do 15.4.
Kapusta zelená	<i>Brassica olerac. sp.</i>	2 - 4	30 - 60	1 - 2	Až 22.6.
Mrkev obecná	<i>Daucus carota</i>	2 - 6	30-45x5	0,5 – 2,5	jar.podz.
Topinambur	<i>Helianthus tuberos.</i>	1,8 – 2,5 t	75x32-37	6 - 10	jar.podz.
Tuřín	<i>Brassica napuis</i>	3 - 25	40 - 50	1 – 1,5	Do 30.4.
Vodnice	<i>Brassica rapa</i>	1,5 - 4	25 - 37	1,5 - 2	Do 30.4.
Speciální plodiny					
Svazenka vratočolistá	<i>Haceliatan acetifol.</i>	6 - 8	25 - 45	1,5 - 2	Do 15.4.
Krmný slez	<i>Malva verticillata</i>	10 - 15	12,5 - 25	1 - 2	Do 20.4.
Jeteloviny					
Jetel perský	<i>Trifolium resupinatum</i>	8 -10	20 - 25	1 - 2	Jar.podz.
Jetel luční	<i>Trifolium pratense</i>	12 - 15	25	1 - 2	Do 20.4.
Jetel plazivý	<i>Trifolium repens</i>	6 - 8	25	0,5 – 1,5	Do 20.4.
Jetel zlatý	<i>Trifolium aureum</i>	8 - 12	25	1 - 2	Do 20.4.
Štírovník růžkatý	<i>Lozus corniculatus</i>	5 - 10	30 - 40	1 - 2	Do 20.4.
Vičenec ligrus	<i>Onobrrychis viciae.</i>	70 - 100	25	2 - 5	Do 20.4.
Tolice vojteška	<i>Medicago sativa</i>	7 - 16	25 - 45	1,5 - 2	Do 20.4.
Trávy					
Jílek vytrvalý	<i>Lolium perenne</i>	15 - 25	10 - 45	3	Do 20.8.
Jílek mnohokvětý	<i>Lolium multiflorum</i>	15 - 25	10 - 45	3	Do 20.8.

Kostráva červená	<i>Festuca rubra</i>	13 - 17	10 - 45	1,5 - 2	Do 15.7.
Kostráva luční	<i>Festuca pratensis</i>	16 - 22	10 - 45	2 - 3	Do 31.7.
Kostráva ovčí	<i>Festuca ovina</i>	14 - 14	10 - 45	1	Do 30.6.
Kostráva rákosovitá	<i>Festuca arundinacea</i>	15 - 25	10 - 45	2 - 3	Do 31.7.
Lipnice bahenní	<i>Poa palustris</i>	12 - 20	10 - 45	0,5	Do 30.6.
Lipnice hajní	<i>Poa nemoralis</i>	14 - 20	10 - 45	0,5	Do 30.6.
Lipnice luční	<i>Poa pratensis</i>	10 - 14	45 - 10	0,5	Do 30.6.
Lipnice smačknutá	<i>Poa compressa</i>	5 - 8	45 - 10	0,5	Do 30.6.
Metlice trsnatá	<i>Deschampsia caesp.</i>	6 - 18	10 i 45	1	Do 30.6.
Ovsík vyvýšený	<i>Arrhenatherum elat.</i>	18 - 30	45 i 10	3 - 4	Do 31.7.
Pohanka hřebenitá	<i>Cynosurus cristatus</i>	20	10	1	Do 30.6.
Psárka luční	<i>Alopecurus pratens.</i>	8 - 14	45 i 10	1	Do 30.6.
Psineček tenký	<i>Agrostis tenuis</i>	6 - 10	45 i 10	1 – 1,5	Do 30.6.
Psineček výběžkatý	<i>Agrostis stolonifera</i>	8 - 10	45 i 10	1 - 2	Do 30.6.
Srha říznačna	<i>Dactylis glomerata</i>	8 - 15	45 i 10	2 - 3	Do 31.7.
Trojštěp žlutavý	<i>Trisetum flavescens</i>	10 - 14	45 i 10	1 – 1,5	Do 30.6.

Je třeba nezapomínat i na určitý podíl dřevnaté potravy naší zvěře ať už volně žijící, nebo zvěře chované v oboře. Dřevnatou složku potravy potřebuje zvěř jak v zimním období, tak v letním. Tuto složku jejich potravy bychom neměli podceňovat. Pro přehled některých vhodných dřevin je přiložena druhá tabulka. Při vysazování musí být vždy přihlédnuto na vhodné půdní a bioklimatické podmínky pro jejich růst.

Tab. č. 10 – Vhodné druhy dřevin a keřů k založení remízů a k příkrmování zvěře

	Výška	Způsob umístění	Slouží zvěři			Poznámka	
			okus	ohryz	plody		
Některé druhy křovin							
Bez hroznatý	<i>Sambucus racemosa</i>	do 3 m	jednotlivě	+	+	+	spárkatá
Brslen bradavičnatý	<i>Euonymus verrucosa</i>	do 2,5 m	místně	+	-	+	pern.ispárkatá
Čičmšník křovitý	<i>Caragana frutescens</i>	do 2,5 m	plošně	+	-	+	spárkatá i pern.
Čilimníky (8 druhů)	<i>Camaecytris usao.</i>	do 1 m	v řadě	+	-	+	pernatá i spár.

Dřín obecný	<i>Cornus mas</i>	do 3 m	v řadě	+	+	+	pernatá i spár.
Hloh obecný	<i>Crataegu soxyacant.</i>	až 6m	jednotlivě	+	-	+	černá, pernatá
Hlošina úzkolistá	<i>Eleagnu sangustifol.</i>	až 7 m	v řadě	+	+	+	spárkatá i pern.
Janovec metlatý	<i>Sarothamnus scopar.</i>	do 2 m	místně	+	-	+	pernatá i spár.
Kalina obecná	<i>Viburnum opulus</i>	až 3 m	místně	-	-	+	pernatá
Klokoč zpeřeny	<i>Staphylea pinnata</i>	až 3 m	hloučky	+	+	+	spárkatá i pern.
Kručinka německá	<i>Genista germanica</i>	až 80cm	místně	+	-	+	pernatá i spár.
Kručina olšová	<i>Frangula alnus</i>	až 2 m	hloučky	+	-	+	pernatá i spár.
Kustovnice cizí	<i>Lycium halimifolium</i>	až 1,5 m	jednotlivě	-	-	+	pernatá
Líska obecná	<i>Corylus avellana</i>	až 4 m	v řadě	+	-	+	pernatá
Meruzalka - rybíz	<i>Rubus silvestre</i>	až 1,5 m	v řadě	-	-	+	pernatá
Ostružiník - maliník	<i>Rubus ideaus</i>	až 1 m	plošně	+	-	+	spárkatá i pern.
Růže šípková	<i>Rosa canina</i>	až 1,5 m	v řadě	-	-	+	pernatá
Slivoň trnka	<i>Prunus spinosa</i>	až 3 m	v řadě	+	-	+	spárkatá i pern.
Pámelník pořiční	<i>Symphoricarpos riv.</i>	až 2 m	v řadě	+	-	+	pernatá
Ptačí zob obecný	<i>Ligustrum vulgare</i>	až 2,5 m	v řadě	+	-	+	pernatá, zajíc
Pustoryl obecný	<i>Philadelphus coron.</i>	až 3 m	hloučky	+	+	+	spárkatá i pern.
Rakytník úzkolistý	<i>Hipophaerhamdoid.</i>	až 10 m	jednotlivě	-	-	+	pernatá
Svída krvavá	<i>Cornus sanguinea</i>	až 4 m	plošně	+	-	+	pernatá i spár.
Vrba bílá - keř	<i>Salix alba</i>	až 2 m	řadově	+	+	-	spárkatá, zajíc
Medvědice léčivá	<i>Arctostaphylos uva-</i>	do 50cm	plošně	+	-	+	spárkatá, zajíc
Vřes obecný	<i>Calluna vulgaris</i>	do 50cm	plošně	+	-	+	spárkatá, zajíc
Některé druhy stromů							
Smrk obecný	<i>Picea abies</i>	až 50 m	plošně	+	+	+	spárkatá, zajíc
Jedle bělokora	<i>Abies alba</i>	až 70 m	jednotlivě	+	+	+	spárkatá
Borovice lesní	<i>Pinus silvestris</i>	až 40 m	plošně	+	+	+	spárkatá, zajíc
Buk lesní	<i>Fagus silvatica</i>	až 50 m	plošně	+	+	+	spárkatá, pernatá
Dub zimní, letní	<i>Qvercus sp.</i>	až 40 m	v řadě	+	+	+	spárkatá i pern.
Habr obecný	<i>Carpinus betulus</i>	až 15 m	místy	+	+	+	spárkatá i pern.
Olše zelená	<i>Alnus viridis</i>	až 30 m	místy	+	-	+	pernatá i spár.

Bříza obecná	<i>Betula pendula</i>	až 30 m	v troušeně	+	-	+	pernatá, srstnatá
Babyka	<i>Acer campestre</i>	až 10 m	hloučky	+	-	+	pernatá i spár.
Vrba - Jíva	<i>Salix caprea</i>	až 6 m	jednotlivě	+	+	-	spárkatá, zajíc
Vrba bílá- potočnice	<i>Salix alba</i>	až 30 m	v řadě	+	+	-	spárkatá, zajíc
Topol - osika	<i>Populus tremula</i>	až 20 m	jednotlivě	+	+	-	spárkatá, zajíc
Jeřáb obecný	<i>Sorbus aucuparia</i>	až 15 m	v řadě	+	+	+	spárkatá i pern.
Akát bílý	<i>Robinia pseudacacia</i>	až 20 m	místy	+	-	+	zajíc, bažant
Jabloňovité – plánky	<i>Pomoideae</i>	až 6 m	v řadě	+	+	+	spárkatá, pernatá
Třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>	až 25 m	jednotlivě	+	+	+	spárkatá, pernatá

Kromě bylin a dřevin je důležité pěstovat obiloviny, luskoviny nebo okopaniny aj. Důležité je snažit se o pestrost pěstovaných plodin nejen z důvodu potravy, ale také pro možnost úkrytu zvěře. Protože dochází k prohlubování sucha, je potřeba vybudovat zavlažovací systém (LIBOSVÁR, 2007).

Obiloviny

Mezi obilovinami, kterými se přikrmuje, určitě stojí na prvním místě **pšenice setá** (*Triticum sativum* L.). Pšenice patří mezi nejrozšířenější a nejvýznamnější obilovinu u nás. Pšenice poskytuje jak potravu býložravé zvěři, tak i úkryt během celé své vegetační doby. Pšenice je jednou z nejstarších obilovin vůbec, v naší krajině roste 5 000 let (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Pěstování pšenice seté se doporučuje spíše v lesních honitbách, v oborách, v pásech krmení v bažantnicích a z hlediska vhodnosti pro zvěř se doporučuje pěstovat pšenici ozimou, jarní, nebo odrůdy krmné, bezosinaté, drobnozrnné. Pro pěstování pšenice je vhodné dodržovat doporučené postupy pro pěstování – od hluboké orby půdy počínaje, přes pečlivé vysetí po pravidelné hnojení atd. Pšenici vypěstovanou na zvěrných políčkách je vhodné nechat zvěři zcela vypást a pro zimní přikrmování například bažantí zvěře volit ekonomicky výhodnější nákupy pšenice v nějakém zemědělském podniku. Pšenice je u býložravé zvěře velmi oblíbená, ale pro vysoký obsah lepku jí způsobuje zažívací potíže (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Další oblíbenou zrninou býložravé zvěře je **oves setý** (*Avena sativa L.*). Oves patří mezi mladší rostliny. Je znám pro své léčebné účinky, ale se zavedením traktorové mechanizace při obdělávání půd kleslo jeho pěstování. Oves je vhodný pro veškerou býložravou zvěř i pro divoká prasata. Zvěř přitahuje oves hlavně v mléčné zralosti, ale oblíbenou pochoutkou je ve všech fázích růstu. Jde o velmi nenáročnou plodinu na pěstování. Oves „dobře využívá živiny v půdě a potřebuje minimální přihnojování, toleruje v půdě široké rozpětí pH od 5,5 do 7,5, snáší extrémně lehké i těžké půdy a vlhké chladné polohy, je vhodný jako předplodina a přerušovač u monokulturně pěstovaných obilovin, hodí se jako komponent do směsek [...] s luskovinami“ (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010). Oves je bohatý na bílkoviny, aminokyseliny, má vysoký obsah lyzinu a tuku, vlákniny, vápníku, fosforu, železa, manganu. Obsahuje vitamín E a další účinné látky.

Žito seté (*Secale cereale L.*) je další nenáročnou plodinou pěstovanou ve špatných půdních i klimatických podmínkách. Hojně se rozšířilo počátkem minulého století vyšlechtěním krmné odrůdy žita, jež je zkrmované i v zeleném stavu. Zelená hmota má dobrou krmnou hodnotu. Žitu se daří v chladnějších a vyšších polohách, v teplých a suchých oblastech brzy tvrdne a ztrácí pro zvěř chutnost. Je to plodina horských oblastí. Je vhodné ji vysévat do luskobilných směsek ozimého charakteru. Žito je nevhodné pro pernatou zvěř. **Žito trsnaté** (*Secale cereale multicaule L.*) je doporučováno opět pro veškerou býložravou zvěř. Je vhodnou plodinou do monokulturních jehličnatých lesů, jde o velmi nenáročnou plodinu na klima i na půdu. „Žito trsnaté je vhodné do obor i do lesních honiteb pro své agronomické, krmivové, ekonomické a ochranné parametry.“ (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010). V současnosti „se rozšiřuje na polích kříženec žita a pšenice zvaný triticále neboli žitovec. Tato obilnina byla vyšlechtěna pro krmné účely a má chutnější a hodnotnější zrno než žito.“ (LIBOSVÁR, HANZAL).

Ječmen setý (*Hordeum sativum L.*) má velmi krátkou vegetační dobu, a to nevyhovuje divoké zvěři – neposkytuje jim to vhodné krytí, při jarní kultivaci a setí hyne mnoho mláďat a při aplikaci chemických postřiků proti škůdcům neposkytuje ječmen příjemné prostředí ani dospělým jedincům divoké zvěře. Ječmen je vhodný pro zvěř ve všech fázích vegetace. Zrno má jako krmivo vhodnější hodnoty než pšenice, je vhodné pro bažantí i spárkatou zvěř. Tuto

plodinu můžeme pěstovat v čisté kultuře. Ječmen snáší sucho, nesnese zaplevelení, mokrou půdu a vyžaduje dostatek půdního vzduchu (LIBOSVÁR, 2007).

Kukuřice (*Zea mays L.*) svou velikostí a tím, jak tvoří hustý porost na polích, poskytuje zvěři nejen potravu, ale také dobré krytí a slouží jako remíz. Zrno kukuřice je pochoutkou pro spárkatou, bažantí i černou zvěř. Černá zvěř vybírá nejen zbytky kukuřice po sklizni, vybírá také klíčící zrno z půdy, a často tak způsobí škodu na polích. Zvěři lze podávat kukuřičné palice neoloupané. Zrnem je možné krmit i bažanty, kachny nebo jiné ptáky, ale také i jezevce a černou zvěř. Kukuřici je vhodné přidávat do krmných směsí (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Do skupiny zrnin patří také tzv. pseudoobilniny jako je proso, amarantus, pohanka, čirok, sudánská tráva, čumíza, bér vlašský. Tyto plodiny jsou vhodné na tvorbu zvěřních políček i remízků.

Proso seté (*Panicum miliaceum L.*) je pochutinou pro bažanty a koroptve. Proso má velmi krátkou vegetační dobu a není náročné na zavlažování, snese tedy velmi suchou půdu. Nechává se na poli ke stažení bažantů, protože dozrává, když jsou ostatní obilniny sklizené. **Laskavec – amarantus** (*Amaranthus caudatus*) je jednoletá nenáročná léčivá rostlina a patří mezi nejvýživnější plodiny nejen pro člověka, ale i pro zvířata. **Konopí seté** (*Cannabis sativa L.*) slouží jako krmení pro ptactvo i pro pernatou zvěř. Konopí získává na oblibě v průmyslovém i zemědělském odvětví pro svou nenáročnost a všestrannost. **Pohanka setá** (*Fagopyrum esculentum Moench.*) je léčivka a je vhodná pro veškerou zvěř (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Luskoviny

Luskoviny se sází spolu s obilninami, jsou dobrou předplodinou a také jsou bohaté na bílkovinu rostlinného původu. Mají také příznivý vliv na půdu, neboť poutají vzdušný dusík do půdy. Jsou vhodným krmivem pro spárkatou zvěř i pernatou zvěř nebo zvěř černou. Mezi luskoviny se řadí například hrách setý, bob obecný, vikev nebo sója luštinatá, cizrna, fazole a mnoho jiných.

Hrách setý (*Pisum sativum*L.) Zrno hrachu i zelené rostliny jsou velmi jakostní krmivo bílkovinného charakteru a lákají veškerou býložravou zvěř, černou i pernatou zvěř i jiné ptactvo. Hrách je náročnější na pěstování, neboť vyžaduje dostatek vody, kyprou vzdušnou půdu a neutrální nebo zásaditou reakci v půdě. Pěstovat jej lze v monokultuře i luscoobilních směskách (LIBOSVÁR, 2007).

Vikev (*Vicia L.*) zahrnuje(rod vikev) asi 150 druhů, v České republice roste asi 20 druhů vikví, z nichž jsou jako kulturní vikve známé především vikev setá, huňatá, panonská. Vikev ozimá příznivě působí například na úrodnost lehkých písčitých půd. Vikev pro svůj vysoký obsah bílkovin je důležitou krmnou luskovinou, její semena jsou ale hořká. **Sója luštinatá** (*Glycine soja L.*) se pěstuje především pro semeno obsahující cenné tuky a bílkoviny. Sója je rostlina náročná na půdní vláhu a vlhkost vzduchu, a je to rostlina teplomilná. Sója vyžaduje také velké množství humusu v půdě (LIBOSVÁR, HANZAL, 2010).

Okopaniny

Topinambur hlíznatý neboli slunečnice hlíznatá (*Helianthu tuberosus L.*) je příbuzná rostlině slunečnici roční. Krmivářské hodnoty celé rostliny (zelené nadzemní části i hlízy) jsou dobré a bere je opět veškerá býložravá zvěř. Topinambur je nejvhodnější objemové krmivo pro zvěř a je i nenáročný na pěstování i na skladování. Jako porost slouží výborně pro kryt zvěře. **Krmná řepa** (*Beta vulgaris L. ssp. esculenta var. crassa*) je naše nepůvodní, ale nejrozšířenější dužnaté a lehce stravitelné krmivo pro veškerou spárkatou, černou, bažantí i zaječí zvěř. Hojně se používá při zimním přikrmování. Považujeme ji za zdravotně dietetické krmivo, obsahuje vitamíny, jednoduché cukry, vegetační vodu. **Mrkev obecná krmná** (*Daucus carota L. ssp. sativus*) je oblíbenou okopaninou pro veškerou býložravou a všežravou zvěř. Obsahuje karoten, tedy provitamin A, a cukry. Podává se též březi a kojící zvěři. Lze ji vysévat jako podsev do ovsu nebo ječmene a podzimní orbou ji zpřístupnit zvěři. Snese i drsné podmínky. Stejně tak drsné podmínky snese i pastinák setý (*Pastinaca sativa L.*), který láká zvěř svou omamnou vůní. Pastinák je léčivý (tlumí bolest, čistí močové cesty) a zvyšuje chuť k přijímání potravy. Stejně jako řepu lze pěstovat například **vodnici** neboli okrouhlíci (*Brassica rapa L. var. Rapa L. Tehll.*), která je nenáročná na půdu, ale kvůli vysokému obsahu vody je náročná na skladování.

Brambory (*Solanum tuberosum*L.) představují dobré krmivo v době příkrmování, kdy hlízy brambor bere spárkatá zvěř, bažantí i černá zvěř, zajíci. Srnčí zvěř spásá i zelenou část rostliny. Brambory také tvoří dobrá políčka pro kryt především zajíců a jiné menší zvěře. Brambory obsahují lehce stravitelný škrob, řadu vitamínů, menší množství bílkovin a tuků a vodu (LIBOSVÁR, HANZAL,2010).

Zelenina, léčivé a aromatické rostliny

Zelenina je téměř pro všechnu zvěř velmi atraktivní potravou. Ve větším množství se pěstuje výjimečně, protože dochází často ke škodám zvěří ještě před sklizní. Některé druhy zeleniny a některé léčivé rostliny jsou zvěři podávány ve speciálních směskách pro zvěř. Tyto plodiny působí léčivě (např. tlumí bolest, působí dezinfekčně aj.), stimulačně, a využívají se jako lákadla pro zvěř. Jde například o **kmín**, **kopr**, **celer**, **petržel**, **koriandr** a další. Mezi léčivé byliny, které bere spárkatá zvěř i zvěř bažantí patří například **Měsíček lékařský** (*Calendula officinalis*), **Světlice barvířská** – saflor (*Carthamus tinctorius*), **Petržel zahradní** (*Petroselinum hortensie*), **Heřmánek pravý** (*Matricaria chamomilla*), **Fenykl obecný** (*Foeniculum vulgare*), **Jitrocel kopinatý** (*Plantago lanceolata*), **Kmín kořený** (*Carum carvi*), **Maralí kořen** – Parcha saflorová (*Leuzea carthamoides*) (LIBOSVÁR, 2007).

4.5 Honitba bažantnice Ploužnice

Historie bažantnice se začala psát v minulém tisíciletí, konkrétně v roce 1994, kdy tehdy mladá, nově vzniklá společnost Ploužnice s.r.o. koupila budovy a pozemky bývalého zemědělského statku, který se v minulých letech zabýval konvenční rostlinnou výrobou a chovem skotu mléčného plemene Holštýn. V následujícím roce vedení společnosti rozhodlo, že se firma přestane zabírat těmito konvenčními metodami zemědělské produkce a výroby, a dojde k přetransformování na biofarmu. Došlo k výměně osevního postupu, ke změně druhů vysévaných plodin, a ke změně z konvenčního zemědělství na biofarmu rodinného typu. Chov mléčného plemene Holštýn byl ukončen a místo něj bylo zakoupeno chovné stádo skotu masného plemene Charolais. Hlavní činností biofarmy byla produkce co nejkvalitnějšího masa. O rok později bylo rozhodnuto statutárními orgány společnosti, že pozemky nakoupené od společnosti Privum, s.r.o., původně pozemky sloužící jako tanková střelnice ruské armády

o rozloze 297 ha, budou prohlášeny za honební. Na jejich místě vznikla rozhodnutím o uznání honitby samostatně uznaná bažantnice, která dostala název Bažantnice Ploužnice.

V místě, kde byla předtím věž řízení střelb, byl postaven v roce 2001 lovecký srub s centrální místností s krbem a s čtyřmi pokoji o celkové kapacitě 19 lůžek. V létě téhož roku došlo k vybudování první centrální voliéry obehnané čtyřmetroým plotem a bylo zakoupeno 3000 kusů šestinedělních bažantích kuřat. Na podzim tohoto roku zde proběhl historicky první společný hon na bažantí zvěř. V té době ještě nebyly postaveny odchovny a kryté voliéry tak, jak je známe dnes, a veškerá zvěř určená k lovu byla vypouštěna jednorázově a ulovena na několika honech. Ztráty byly pochopitelně značné a slovitelnost nízká, protože chyběly zkušenosti s intenzivním chovem a lovem drobné zvěře.

Rozsáhlé centrální odchovny s voliérami byly postaveny v roce 2004 a byly zasítovány a obehnány elektrickým ohradníkem proti škodné zvěři. Kapacita odchoven byla 15 000 kuřat na jeden návoz. Ve čtvrtém týdnu byla kuřata vypuštěna do venkovních výběhů a následně držena ve výběžích až do doby, kdy byla v devátém týdnu vypuštěna do volných prostorů bažantnice. Odchovny byly uklizeny, vydesinfikovány a připraveny na další návoz kuřat, již jednodenních, kupovaných ve Francii od firmy GIBO VENDEE, s kterou mimochodem pokračuje spolupráce dodnes.

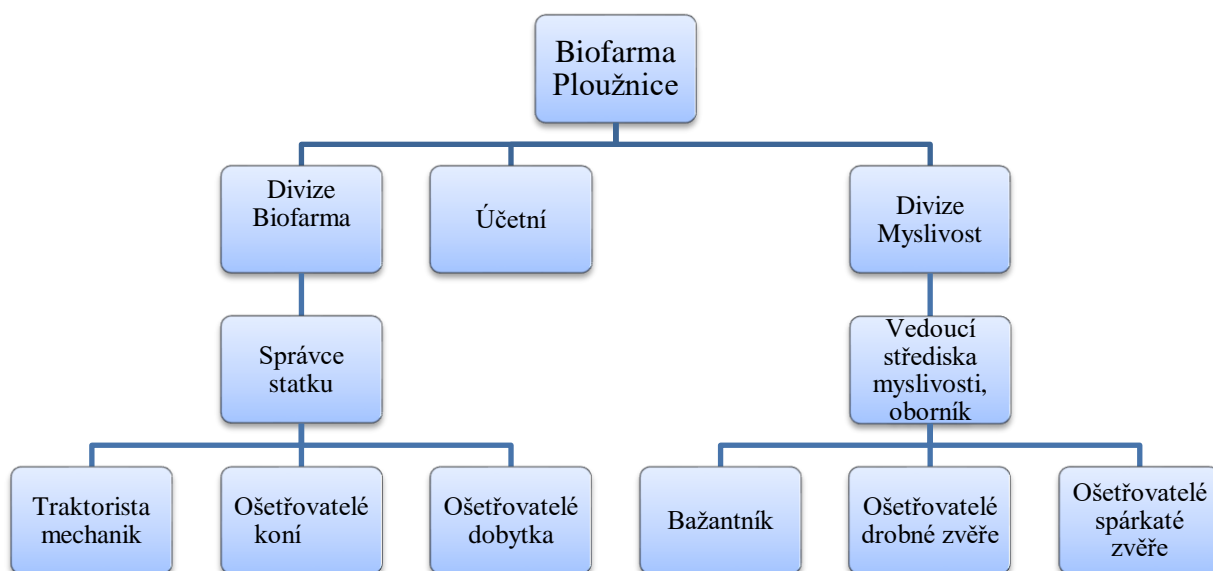
V předchozím roce 2003 Městský úřad v České Lípě, jakožto nadřízený orgán státní správy myslivosti, rozhodl o přiřčení 115 ha honebních pozemků z honitby VLS Ralsko ČR, divize Mimoň, a k přiřčení 639 ha honebních pozemků ze zrušené honitby Ralsko-Mimoň. V té době tedy bažantnice Ploužnice dosáhla rozlohy 1052 ha s tvarem hranic tak, jak jej známe dnes.

V následujícím roce 2005 společnost Ploužnice rozdělila zemědělskou činnost na dvě divize, na biofarmu a myslivost, a začala také myslivecky podnikat. V lovecké sezóně zde byly každoročně pořádány desítky poplatkových honů, byl přijat odborný personál včetně hlavního bažantníka, a začaly se pořádat i individuální lovy na spárkatou zvěř. Ta zde byla chována na základě stanovených minimálních a normovaných stavů v souladu s

odsouhlasenými plány mysliveckého hospodaření. Jednalo se o zvěř daňčí, mufloní, jelení, černou, a také zvěř škodnou.

Organizační strukturu celé Biofarmy Ploužnice, která je rozdělena na divizi Biofarma, divizi Myslivost a samostatnou účetní jednotku, zobrazuje následující organigram.

Tab. č. 11 Organigram

Každým rokem byly zkoušeny nové metody chovu bažantí zvěře. Přibývalo zasíťovaných voliér, z betonových hal opuštěných ruskou armádou v prostoru obce Hvězdov personál vybudoval kryté sklady obilovin, dužnatého a objemného krmiva, sklady náhradních dílů a mechanizace. K chovaným bažantům přibyl i nepůvodní druh, tj. orebice horská, lovená s povolením orgánů státní správy myslivosti dodnes. V historii bažantnice nebylo nikdy udržováno základní chovné hejno a nikdy nedocházelo k líhnutí kuřat, ta byla vždy nakoupena jako jednodenní, cena činila 19 korun za kus. Kuřata jsou umístěna v jednotlivých kójích do tzv. kruhu, který je z plastu, pod tepelné plynové zářiče. Zde je v prvních dnech udržována teplota 37,7 °C, po týdně je velmi pozvolna snižována. Na tomto místě jsou držena do čtvrtého dne, pak jsou kruhy odstraněny a kuřata se volně pohybují po celé místnosti. Pod

střechu venkovního výběhu jsou vypuštěna v třetím týdnu, do travnaté voliéry mezi čtvrtým a pátým týdnem. V pátém týdnu jsou odrostlá kuřata vypuštěna do venkovní voliéry pod sítě, z důvodu ochrany před predátory. Celé prostory odchovny a voliér jsou obehnány elektrickým ohradníkem. Od prvního do čtrnáctého dne jsou kuřata krmena směskou BŽ 1, kterou společnost kupuje od firmy Tekro, s.r.o. Toto krmivo se velmi osvědčilo. Na směs BŽ 2 je přecházeno po čtrnácti dnech a od šestnáctého týdne jsou kuřata krmena směsí BŽ 3 a pšenice. Pokud je třeba medikovat Baycoxem proti kokcidiím, je léčivo mícháno do směsné nádoby, která je připojena na rozvod vody k napáječkám a tím se rychle dostane ke všem chovaným kuřatům. Pokud se objeví podezření na syngamózu, jsou kuřata krmena směsí BŽ 2, která obsahuje léčivo Flubenol. Krmení je zajišťováno dvěma automatickými krmnými linkami, vnitřní a venkovní, v zasíťovaných voliérách jsou ještě plechové zásypy. Celkem je za sezónu zkrmeno sto tun směsí BŽ 1, 2, a 3 a zhruba osmdesát tun pšenice. Úhyny se v tomto období pohybují od 3 do 5 procent. Po dovršení osmého týdne jsou kuřata expedována k prodeji, ta, co zůstávají, jsou odchytána, jsou jim nasazeny ochrany klovců, aby nedocházelo ke zraněním a dalším úhynům a jsou expedována do hvězdovských voliér, odkud jsou následně vypouštěna do volné bažantnice, nebo dále prodávána. V tomto období je kladen mimořádný důraz na odchyt a lov škodné zvěře, zejména lišek obecných a kun skalních.

Plán odchytu a vypouštění před hony je zpracováván tak, aby se minimalizovaly ztráty z predace. Byly dostavěny dvě nové kryté voliéry o celkové rozloze tisíc dvě stě metrů čtverečních a všechny voliéry jsou zabezpečeny elektrickým ohradníkem. Přesto, jak vyplývá z níže uvedené tabulky, jsou tyto predační ztráty vysoké, pohybují se od devatenácti do dvaceti dvou tisíc kusů za sezónu. V loňském roce došlo k prvnímu nákupu bažantů z Polska ve stáří dvaceti dvou až dvaceti čtyřech týdnů s dodávkou v měsíci říjnu a tyto ptáci byli již rovnou umístováni do krytých voliér a postupně vypouštěni před hony do volného prostoru. Zde se podařilo snížit ztráty z predace o zhruba deset procent a stoupla slovitelnost na 56%, nejvíce za celou historii bažantnice. Od polské firmy bylo odebráno na zkoušku deset tisíc bažantů, v letošní sezóně je plánováno toto číslo zdvojnásobit. Cena za jeden kus byla sto devadesát dvě koruny, po propočtení všech nákladů odchovu jednodenních kuřat, vychází nákladová cena na jednoho bažanta sto devadesát čtyři koruny, navíc zde odpadá riziko úhynu, a také odpadá veškerá práce s odchovem.

Tab. č. 12 - Bilance počtu vypuštěných a ulovených bažantů

	Ztráty %	Vypuštěno k lovu	Ztráta z nákupu	Odlov	Nákup kuřat	Slovitelnost %
2019	32,59	31102	19615	17417	60178	56
2018	37,21	25353	19616	10902	52714	43
2017	34,76	24792	17425	12396	50060	50
2016	36,97	28355	19062	14461	51560	51
2015	42,35	30105	21121	12343	52226	41
2014	38,3	24696	16879	12348	44076	50
2013	42,52	30363	22467	12145	52830	40

Po rozdělení stávající honitby Ploužnice o celkové výměře 1052 hektarů na volnou honitbu a oboru o rozloze 297 hektarů, bude součástí této obory také nově uznaná bažantnice o rozloze 100 hektarů. Současná bažantnice bude zrušena, a je tedy nutné schválení bažantnice nové, aby bylo možné lovit i bažantí zvěř samičího pohlaví.

5. Výsledky

5.1 Přeměna stávajících porostů a způsobu hospodaření vhodné pro zvěř

V současnosti je na pozemcích, na nichž by se měla nacházet budoucí obora, velice chudá druhová skladba porostů, a to zejména v důsledku písčitého podloží. Dominantní dřevinou je borovice lesní (*Pinus silvestris*), která v oblasti VLS Mimoň tvoří 65 % lesních porostů a bříza bradavičnatá (*Betula pendula*). Zájmová oblast vznikající obory Ploužnice je, jak již bylo uvedeno, situovaná v PLO 18 a nejrozšířenějším SLT je „kyselé dubobukové bory“. Nejrozšířenějším hospodářským souborem je HS 13. Podíl jehličnanů k listnáčům je 80:20. V této přírodní lesní oblasti má zastoupení věkových stupňů dvouvrcholový průběh, z nichž nejvýraznější je sedmý VS v zastoupení 10,9 % a třetí VS v zastoupení 9,1 %. V oblasti Ralska se nachází v třetím LVS chudé dubové bory s brusinkou (*Vaccinium vitis – idaea*) a uléhavá kyselá bučina s metličkou křivolakou (*Deschampsia flexuosa*). Bohužel v současné době začaly porosty borovice lesní usychat v důsledku napadení sypavky borové (*Lophodermium seeditiosum*, *Lophodermium pinastri*), je ohrožována také lýkohubem sosnovým (*Tomicus piniperda*) a krascem borovým (*Phaenops cyanea*). Mladší stromy trpí častými letními přísuškami v důsledku velmi teplého a suchého letního období. Problémy s nedostatkem vláhy přetrvávají od roku 2015. Až 90% nové výsadby borovice lesní v důsledku sucha během prvního roku uhynie. Částečně je zde vtroušen smrk ztepilý (*Picea abies*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) a vrba jíva (*Salix caprea*). Citelným problémem je téměř chybějící křovinné patro, bylinné patro je také velmi druhově chudé. Křovinné patro je zastoupeno především pámelníkem bílým (*Symphoricarpos albus*), ostružiníkem malinou (*Rubus idaeus*) a ostružiníkem (*Rubus fruticosus*). Bylinné patro tvoří zejména různé druhy ostřic, sítina ostrokvětá (*Juncus acutiflorus*), psineček obecný (*Agrostis capillaris*), třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*) a krtičník hlíznatý (*Scrophularia nodosa*). Dalším problémem, který negativně ovlivnil prostředí, byla v 70tých a 80tých letech 20. století těžba uranu vyluhovací metodou. Přímo na úpatí Ralska je situován státní podnik Diamo. Tato technologie zapříčinila kontaminaci spodních vod a odlesnění značného rozsahu.

Vzhledem k výše zmíněným problémům s borovicí lesní navrhuji alternativní řešení při novém zalesňování budoucí obory. Takovou alternativou by mohla být borovice Banksova (*Pinus banksiana Lamb.*), která byla v minulosti vysázena v oblasti Českolipska, a které se

v této lokalitě daří, a jež vykazuje oproti borovici lesní větší odolnost proti nepříznivým stanovištním podmínkám.

Borovice Banksova (*Pinus banksiana* Lamb.) je severoamerický druh rodu *Pinus* dvěma jehlicemi na brachyblastu a s vícečlánekovitými letorosty (vytváří dva přesleny za jedno vegetační období). Tato borovice je menšího růstu, někdy i keřovitého, dorůstající maximální výše 20-25 m. V mládí roste poměrně rychle a vytváří nepravidelnou korunu. Kmen je křivolaký a větve jsou nepravidelné, řídce zachvojené. Borka je tenká a černošedá, šupinatá, pupeny jsou smolnaté, jeden centimetr dlouhé, letorosty jsou žlutavé, později se zbarvují do hněda. Jehlice jsou velmi krátké, 2-3 cm, šišky přisedlé po dvou až třech v přeslenu, hladké, žlutohnědé, později šedavé. Některé šišky jsou serotinní (otevírají se například při požáru), to znamená, že zůstávají zavřené na stromě i s klíčovými semeny i více let.

Tento druh patří mezi pionýrské druhy, to znamená, že obsazuje holé plochy a bezlesí, v mládí přibližně do 25 let rychle roste, pak se její růst zpomaluje, a brzy začíná plodit. Vyskytuje se v monokulturách na chudých, písčitých a skalnatých stanovištích, je nejodolnější proti zimě a nejskromnější v požadavcích na půdu a klima. Proto byla tato borovice zvolena jako náhrada za borovici lesní při nové výsadbě v prostoru budoucí obory.

V důsledku odumírání borovice lesní a vytváření pasek a holin je nezbytné nově tyto prostory zalesnit a plánované spárkaté zvěři tak poskytnout úkryt a optimální životní podmínky. V lokalitě jsou vytipovány tři zkusné plochy o celkové výměře 1,6 ha, které budou obehnány oplocenkovým pletivem ve výši 160 cm. Do těchto oplocenek budou vysazovány borovice Banksovy ve sponu 60 cm. Do pěti let do zajištění kultury bude prováděno pozorování stavu sazenic, aby bylo možné vyhodnotit, do jaké míry je tato výsadba úspěšná, a zda bude následně využita na zalesňování na celém území budoucí obory.

Další dřevinou plánovanou k výsadbě byl zvolen dub letní (*Quercus robur*), a to především z důvodu zvýšení biodiverzity lesních dřevin. Dalším důvodem je samozřejmě také produkce žaludů jako přirozené součásti potravy spárkaté zvěře. Následující dřevinou pro cílovou skladbu dřevin je buk lesní (*Fagus sylvatica*). V části obory, která sousedí s Novomlýnskými rybníky, jsou plochy s vyšší hladinou spodní vody, a tím i s vlhčím

podloží. Na těchto místech bude pokusně vysazována olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), pro kterou by měly být tyto podmínky ideální.

Spárkaté zvěři je také nezbytné zajistit dostatek dřevin vhodných na okus. Proto bude v alejích plodonosných a ovocných dřevin vysázena jabloň lesní (*Malus sylvestris*), hrušeň planá (*Pyrus pyraeaster*), habr obecný (*Carpinus betulus*) a javor babyka (*Acer campestre*). Další dřevinou, vysazovanou v oboře bude jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*). Na ploše 2,2 ha bude provedena výsadba okusových ploch jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*) a topolu osiky (*Populus tremula*).

Nezbytnou součástí lesní kultury je křovinné patro, které jednak poskytuje spárkaté zvěři úkryt, jednak slouží k okusu. Úkrytem je také pro zvěř drobnou, což je významné s ohledem na to, že součástí obory bude i uznaná bažantnice. Jak již bylo zmíněno, křovinné patro v současnosti v oblasti téměř chybí, proto na jeho vysazování je kladen velký důraz. Důležitou součástí křovinného patra by měl být v budoucnu ostružiník (*Rubus saxatilis*) a maliník (*Rubus idaeus*), které budou vysazovány na většině lesních světlin. Měly by částečně nahradit přikrmování objemovým krmením. Dalším vysazovaným keřem je trnka obecná (*Prunus spinosa*), která kromě úkrytu poskytuje zvěři také plody, stejně jako růže šípková (*Rosa canina*), jejíž výsadba je také plánována. Na některých plochách byla v minulosti v malém množství vysázena ozdobnice obrovská (*Miscanthus giganteus floriduosus*), jejíž pěstování se osvědčilo, a proto je počítáno s rozšířením výsadby.

V důsledku sucha a písčitému podloží chybí v oblasti budoucí obory téměř bylinné patro. K jeho tvorbě bude využito podrostní hospodaření, tedy postupné kácení vzrostlých stromů za účelem podpory bylinného patra, zejména zmlazujících semenáčků dřevin. Na lesních světlinách a holinách bude společně s jetelotravní směskou vysázeno i žito lesní (*Secale cereale L.*), nazývané také křibice, nebo svatojánské žito.

Dále dojde v lokalitě k obnově trvalých travních porostů, kdy z pastvin dojde k vytvoření nejpřirozenějšího a nejrozmanitějšího zdroje potravní nabídky pro zvěř. Vzhledem k podnebním podmínkám v budoucí oboře budou zasety druhy vybírané s ohledem na toleranci k suchu a písčitému podloží. Mezi tyto druhy patří zejména vičenec setý (*Onobrychis vicifolia*), vojtěška setá (*Medicago sativa*), štírovec růžkatý (*Lotus corniculatus*), jetel nachový – inkarnát (*Trifolium incarnatum L.*), tollice dětelová (*Medicago*

lupulina). Pokusně bude také vyseta lesknice kanárská (*Phalaris canariensis* L.), která je teplomilnou nenáročnou trávou pěstovanou pro produkci zelené píce.

Nejvýznamnější změnou, jejíž počátek je naplánován v prostoru vznikající obory v letošním roce, je proces přestavby hospodářského lesa o rozloze 20 ha na les zvláštního určení. Do této kategorie se řadí lesy, které nejsou lesy ochrannými, a u nichž veřejný zájem na zlepšení ochrany životního prostředí, nebo i jiný oprávněný zájem naplnění mimoprodukčních funkcí lesa, je nadřazen produkční funkci. Cílem tohoto opatření je dosažení, pokud možno co nejpřirozenější skladby porostů, které odpovídají danému stanovišti. Bude vytvořen plán péče o lesní porost, kdy primárním cíli odpovídá uchování samořídících funkcí – tzn. les bude ponechán samostatnému vývoji. To je ovšem náročným procesem postupné přestavby lesního porostu z částečně holosečného způsobu hospodaření na podrovní, případně skupinově výběrný způsob hospodaření, kdy se mění prostorové a časové uspořádání, a téměř vždy druhové složení lesa. Tento proces bohužel trvá řádově desítky let a nelze jej přesně časově vymezit.

5.2. Zhodnocení vhodnosti současných pěstovaných druhů zemědělských plodin a jejich přeměna

Do současné doby se na plochách budoucí obory pěstovala zejména kukuřice setá (*Zea mays*), dále pak čirok zrnový (*Sorghum bicolor*) a oves setý (*Avena sativa*).

Zejména v případě kukuřice jde o plodinu náročnou na vodu, a proto je její další pěstování, vzhledem k místním podmínkám, nevhodné. Také pěstování čiroku zrnového a ovsa setého nepřináší očekávané výnosy. Navrhují nahrazení čiroku zrnového čirokem súdánským (*Sorghum bicolor* var. *Sudanense*), tzv. súdánskou trávou. Jeho nároky na pěstování jsou nižší a pro bujný růst se používá jako pícnina.

Produkcí ovsa navrhují omezit a částečně tuto plodinu nahradit křížencem žita a pšenice ozimé, žitovcem (*Triticum secalum* Wittmack). Jeho výnosové schopnosti jsou poměrně stabilní i v nepříznivých podmínkách.

Ve dvou lokalitách navrhují pokusný osev amarantu (*Amaranthus caudatus*), pohanky (*Fagopyrum esculentum*), čumízy (*Setaria macrostachia*) a béru vlašského (*Setaria italica*). V

případě kladných výsledků pak budou tyto obiloviny použity na rozšířené plochy v dalším roce.

K zemědělským plodinám, které mají velký význam pro býložravou zvěř, patří luskoviny. Jejich zrna jsou velmi vhodná do všech směsí pro zvěř spárkatou, ale berou je také bažanti, což je v případě obory s bažantnicí také důležité. V minulosti došlo k pokusům o výsev a pěstování lupiny vlčího bobu (*Lupinus luteus L.*), avšak se střídavými úspěchy. Proto navrhuji nahrazení tohoto druhu lupinou úzkolistou (*Lupinus angustifolius L.*), která má ze všech druhů lupiny nejmenší nároky na vláhu. Protože i tato plodina netoleruje převážně písčitou půdu, byly v oblasti budoucí obory vytipovány lokality s půdou středně těžkou, kam navrhuji vysetí. Na menší plochy plánuji vysetí vikve, konkrétně se jedná o vikev setou – jarní (*Vicia sativa L.*), jejíž hlavní předností je přizpůsobivost k různým klimatickým podmínkám. Vikev také příznivě působí na úrodnost písčitých půd.

Z okopanin se v současnosti pokusně pěstuje pouze topinambur (*Helianthus tuberosus L.*). Pěstování této plodiny se osvědčilo, a proto navrhuji jeho rozšíření. Pěstuje se zejména v podobě dočasných remízků. Zatímco pro spárkatou zvěř je topinambur atraktivní zejména pro svojí nadzemní část, pro zvěř drobnou slouží také jako přirozený kryt. V oboře plánuji část ploch osázených topinamburem dočasně oplotit a následně spárkaté zvěři uvolnit podle potřeby (např. při letní růstové depresi pastvin). Hlízy budou ponechávány v zemi na příští rok.

Další okopaninou, kterou doporučuji, je krmná řepa (*Beta vulgaris L. ssp. Esculenta var. Crassa*). Po sklizni jí navrhuji uskladnit v betonových krechtech v lokalitě obce Hvězdov, a využívat při zimním příkrmování spárkaté zvěře.

Ve směsce bude také vyseta hořčice (*Sinapis alba L.*) a svazenka vratičolistá (*Phacelia tanacetifolia Benth.*). Tyto plodiny budou sloužit především pro drobnou zvěř, jako potrava, i jako krytina.

5.3 Návrh chovu plánovaných druhů zvěře

Navrhuji v oboře chov daňka skvrnitého (*Dama dama*) a muflona evropského (*Ovis musimon*).

Návrh chovu musí být zpracován v souladu s ustanovením § 2 odst. 3, §4, odst. 1,2,5. Vyhlášky MZe č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb, nebo jejich části, do jakostních tříd (dále vyhláška MZe č. 491). Minimální stav je odvozen od § 5 odst. 5, vyhlášky Mze č. 491 a s přihlédnutím k minimálním a efektivním počtům zvěře zjištěným v rámci dlouhodobých výzkumů.

Doporučený počet hektarů oborní plochy na jeden kus plánované zvěře odpovídá jednomu kusu daňčí zvěře na dva hektary oborní plochy a jednomu kusu mufloní zvěře na dva hektary. Pokud dokážeme zajistit, že důsledným krmením, zřizováním okusových ploch a úživných políček zvěř tzv. ukrmíme, můžeme počítat s chovem maximálně jednoho kusu spárkaté zvěře na jeden hektar.

Jakmile je v oboře dosaženo optimálního kmenového stavu zvěře, je nutno důsledně dbát na udržení kvalitního genofondu zvěře uplatňováním zásad průběrného odstřelu. K tomu jsou určeni odborní pracovníci, případně bude tento odlov realizován formou poplatkového odstřelu. Je nejvýše nutné sledovat vztah optimalizace vývoje početních stavů zvěře s ohledem na kvalitu genofondu a zachování ekosystémů v oboře.

Dosažení normovaného stavu předpokládáme do dvou let, tedy do roku 2022.

Cíl chovu

Cílem chovu v oboře Ploužnice je zajištění dlouhodobého chovu geneticky kvalitní populace daňčí a mufloní zvěře, produkce trofejově silných jedinců, produkce kvalitní zvěřiny jako potraviny určené k prodeji cílovým zákazníkům. V neposlední řadě i prodej kvalitních a silných kusů spárkaté zvěře pro účely zazvěřování honiteb ve volnosti, případně dalších obor.

Chov zvěře bude legislativně zajišťován mysliveckým plánováním ve smyslu ustanovení vyhlášky 553/2004 Sb. v platném znění o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě, ve znění pozdějších předpisů. Každoročně ve stanovených termínech budou zpracovány plány mysliveckého hospodaření v částech:

- Mysl 1/01 - roční výkaz
- Mysl 01 - plán chovu a lovu pro zvěř spárkatou

- Mysl 04 - plán péče o zvěř
- Mysl 06 - plán počtu loveckých psů

Oplocení obory

Za účelem zřízení oplocení po celém obvodu obory, je nezbytné získat stanoviska orgánů veřejné správy pro přípravu projektu, opatřit další podklady pro projekt k územnímu souhlasu a pro stavební povolení. Vlastní oplocení bude provedeno z betonových sloupků s pětmetrovými rozestupy, zapuštěných osmdesát centimetrů pod úroveň terénu a z vhodného pletiva Titan 200 cm. Podél vnitřní strany plotu u silnice (cca 1700 metrů) bude postupně provedena výsadba pámelníku bílého (lat. *Symphoricarpos albus*) kvůli zamezení rušení zvěře provozem.

Myslivecká zařízení

V oboře budou nově vystavěny čtyři nekryté posedy a čtyři zateplené kazatelny. Jejich umístění navrhuji s ohledem na znění ustanovení § 9 odst. 2 a § 45 odst. 1 písm. s) zákona o myslivosti. Bude využito dalších šest kazatelen, které se již dnes v prostoru budoucí obory nachází. Nově budou zbudovány tři velké krmelce, dva seníky, deset koryt a deset slanisek. Také navrhuji výstavbu dvou nových skladů krmiva, vedle nich budou nadále fungovat sklady stávající. Pro potřeby obory doporučuji stavbu dvou odchyťových zařízení.

Úprava prostředí pro chov zvěře

Na ploše obory navrhuji zřídit tři zvěřní polička o výměře čtyři a půl hektaru (1,5 ha topinambur (*Helianthus tuberosus*), 1,5 ha oves setý (*Avena sativa*) a 1,5 ha jetelotráva (*Trifolium pratense* usw.). Dále navrhuji vysadit šest hektarů okusových ploch (2 ha topolu osiky (*Populus tremula*), 2 ha vrby jívy (*Salix caprea*) a 2 ha olše lepkavé (*Alnus glutinosa*).

Na základě územního rozhodnutí orgánů státní správy bylo povoleno vytěžení pískové vrstvy a zbudování jezera o výměře půl hektaru, které bude sloužit jako napajedlo pro zvěř. V části obory o rozloze 70 ha je natažena síť vodovodních hadicových rozvodů, umístěných v nezámrazné hloubce sedmdesát centimetrů pod úroveň terénu, a vybudovaná síť padesáti napajedel z plastových a dřevěných koryt, které dostatečně zabezpečí potřebu vody pro zvěř.

Plán chovu daňka skvrnitého a muflona obecného

Při stanovování plánu chovu dané zvěře, stejně jako při určování jejich normovaných a minimálních stavů, se vychází z Vyhlášky č. 491/2002 Sb., Vyhláška o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd.

Jakostní třída honitby se pro daňka skvrnitého a pro muflona obecného stanovuje na II. JTH. Vyhláška 491/2002 udává, že koeficient očekávané produkce (vztahuje se pouze k dospělým samicím) je u obou druhů zvěře v rozmezí 0,8-0,9. KOP v této jakostní třídě honitby byl proto stanoven u daňka skvrnitého na 0,9, u muflona obecného na 0,9. Požadovaný poměr pohlaví je u obou druhů zvěře stejný 1:1. Stanovený plán chovaného druhu shrnují následující tabulky č. 13 a č. 14.

Tab. č. 13 - Plán chovaného druhu – daněk skvrnitý

JTH, bonita	II
KOP	0,9
Poměr pohlaví	1:1
Plocha v ha	297

Tab. č. 14- Plán chovaného druhu – muflon obecný

JTH, bonita	II
KOP	0,9
Poměr pohlaví	1:1
Plocha v ha	297

Plánovaný cílový stav jak daňka skvrnitého, tak muflona obecného je 90 ks zvěře, což je v souladu s vyhláškou č. 491/2002 sb. Odst. 5, písmeno a, této vyhlášky stanovuje procenta dospělých samců, dospělých samic a mláďat podle koeficientu plánované produkce. U dospělých jedinců samčího pohlaví odst. 5, písmeno b, dále stanovuje procentuální zastoupení

věkových tříd, které zároveň věkově vymezuje. Normované stavy, poměr pohlaví a rozdělení jedinců samčího pohlaví do věkových tříd v plánované oboře shrnují tabulky č.15 a č.16.

Tab. č. 15 - Normovaný stav daňka skvrnitého

	ks	1VT 31 %	2VT 26 %	3VT 43 %
Daněk 38 %	34	10	9	15
Daněla 38 %	34			
Daňče 24 %	22			
celkem	90			

Tab. č. 16 - Normovaný stav muflona obecného

	ks	1VT 37 %	2VT 37 %	3VT 26 %
muflon 38 %	34	12	12	9
muflonka 38 %	34			
muflonče 24 %	22			
Celkem	90			

Vyhláška č. 491/2002 sb., §5 stanovuje minimální stavy spárkaté zvěře. V oborách je stanoven minimální stav tak, aby byla zajištěna přirozená reprodukce daného druhu zvěře, přičemž minimální stav nesmí být vyšší než stav normovaný. V plánované oboře byl minimální stav obou druhů plánované chované zvěře stanoven na 8 kusů. Tento stav a jeho rozdělení podle pohlaví shrnují tabulky č. 17 a č. 18.

Tab. č. 17 – Minimální stav daňka skvrnitého

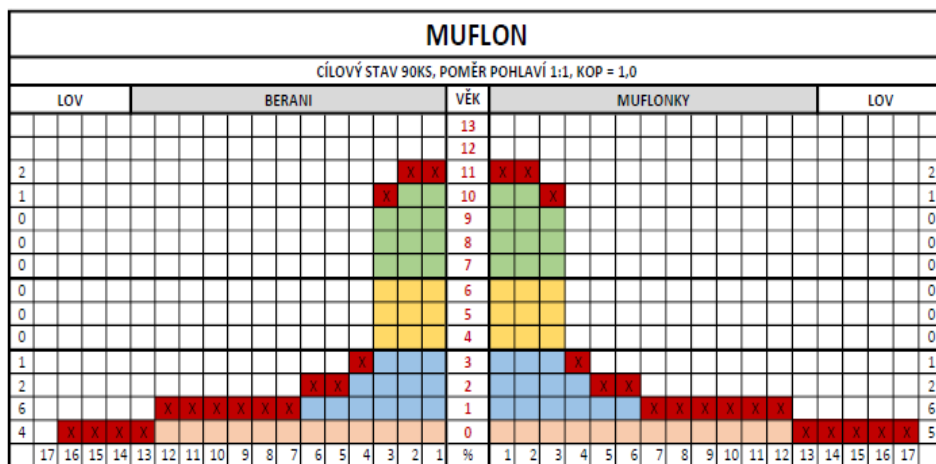
Daněk	3
Daněla	3
Daňče	2
Celkem	8

Tab. č. 18 – Minimální stav muflona obecného

Muflon	3
Muflonka	3
Muflonče	2
celkem	8

Za účelem stanovení optimálního odstřelu trofejové a holé zvěře byly vypracovány tabulky zpracovávající věkovou pyramidu chované zvěře a počet kusů, které budou každoročně odstřeleny v jednotlivých věkových třídách.

Tab.č. 19 - Věková pyramida a odstřel muflona obecného – cílový stav

Tab. č. 21 shrnuje celkové náklady bažantnice Ploužnice v jednotlivých letech, a to v období 2015-2019. Nejvyšší nákladovou položkou jsou mzdy pracovníků (čtyři ošetřovatelé zvěře, bažantník a vedoucí technickohospodářský pracovník). Výše této položky zůstala ve sledovaném období stejná. V ostatních sledovaných oblastech došlo k nárůstu nákladů, což bylo spojeno s nárůstem cen na trhu, v případě nákupu kuřat s navýšením jejich počtu, s čímž souvisí i zvyšující se náklady na krmení, léčivo, ale také na energie.

Tab. č. 21 - Celkové náklady

Rok	Nákup kuřat	Energie	PHM	HIM	Krmení BŽ 1,2,3	Krmení pšenice	Opravy	Léčivo	Marketing	Mzdy	Celkem
2019	1143382	158584	89728	176431	1520000	440000	284362	16203	159812	2141880	6130382
2018	1001566	156230	79812	182626	1312852	362000	241638	11120	136618	2141880	5626342
2017	989140	152460	81230	179212	1322300	352000	251680	17100	180200	2141880	5667202
2016	979640	158240	78200	98960	1320000	375000	147920	12600	95000	2141880	5407440
2015	992294	147600	62800	91380	1200000	300000	121200	8000	86000	2141880	5151154

Do nákladů se prostřednictvím odpisů a na základě odpisového plánu zahrnuje také dlouhodobý majetek. Souhrn odpisů dlouhodobého majetku podle skupin shrnuje tabulka č. 22.

Tab. č. 22 - Odpisy dlouhodobého majetku podle skupin

Číslo	Název	Typ	Cena	Letošní odpis	Zůstatek
14IM00015	Nákladní Ford PickUp	HM	168060	13444	0
14IM00022	Čtyřkolka Yamaha	HM	175312	14024	0
14IM00024	Lis na kulaté balíky	HM	607889	145893	145893
14IM00029	Mobilní nádrž Fuelmaster	HM	66320	15917	15916
14IM00026	Cepový mulčovač BTS65	HM	64439	5154	0
14IM00027	Terénní vozidlo elektro	HM	261942	20955	0
14IM00032	Žací lišta Pottinger	HM	245000	39200	19600
14IM00034	Shrnovač píce Pottinger	HM	336000	80640	80640
15IM00036	Kompaktor	HM	376000	75200	300800
17IM00004	Monokulár DALI S240	HM	47099	9420	37679
17IM00002	Čelní nakladač	HM	155400	31080	124320
17IM00003	Brokovnice BENELLI	HM	57851	11571	46280
17IM00006	Obraceč píce EUROHIT 910N	HM	95000	19000	76000
Celkem			2656312	481498	847128

Celkový zisk bažantnice Ploužnice lze rozdělit na tři hlavní oblasti. Je to tržba za hony, tržba za prodej zvěřiny a tržba ostatní. Ostatní tržba zahrnuje ubytovací služby, pronájem školícího střediska a další služby poskytované hostům mimo lovecké aktivity. Nejvyšší položkou jsou tržby za hony, přičemž zisky z honů výrazně stoupají.

Tab. č.23 - Celkový zisk

Rok	Tržba hony	Tržba prodej zvěřiny	Tržba ostatní	Celkem
2019	6966800	232840	782620	8012260
2018	4360800	181700	1432560	5975060
2017	4958400	165280	1162312	6285992
2016	5784400	192813	710230	6687443
2015	4937200	164573	1213059	6314832

Celkovou bilanci nákladů a zisků shrnuje tabulka č. 24. Ve sledovaných letech byl provoz bažantnice Ploužnice vždy ziskový.

Tab. č. 24 - Výkaz zisků a ztrát

Rok	Výnosy	Náklady	Zisk/Ztráta
2019	8012260	6130382	1881878
2018	5975060	5626342	348718
2017	6285992	5667202	618790
2016	6687443	5407440	1280003
2015	6314832	5151154	1163678

5.5 Zhodnocení ekonomického vývoje budoucí obory

Základní východiska zřízení obory

Obora je zvláštní honitba s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem trvale ohrazeným takovým způsobem, že nemůže dojít k útěku oborní zvěře do volnosti, jak je uvedeno v § 2 písm. j zákona č. 449/2001, Sb. o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. Minimální výměra je ustanovením §17 odst. 1 téhož zákona stanovena na padesát hektarů. Stanovení jakostní třídy honitby, minimálních a normovaných stavů, v jejichž rámci je stanoven poměr pohlaví, věková skladba a koeficient očekávané produkce, probíhá podle vyhlášky č. 491/2002 Sb., vypracování plánů mysliveckého hospodaření se řídí ustanoveními platného znění vyhlášky č. 553/2004 Sb.

Podle Zákona o myslivosti § 36 odst. 2 a § 45 odst. 1c může být honitba zazvěřována jen se souhlasem orgánu státní správy myslivosti, a to pouze z oborního chovu, nikoli z chovu zájmového, nebo farmového. Ekonomický zisk je tvořen odstřelem trofejové zvěře, který tvoří nejpodstatnější část výnosu. Dále prodejem zvěřiny z ulovených kusů, prodejem shozů a prodejem živé zvěře, která slouží k zazvěřování honiteb ve volnosti.

Náklady jsou účelným a účelovým vynaložením peněžních prostředků a práce ve vztahu k výkonům – výnosům, ale také úbytkem nepeněžních aktiv (spotřebou materiálu), kdy peněžní výdaj je uskutečněn dříve než náklad.

Pro ekonomické zhodnocení oborního chovu budou rozlišovány náklady investiční a provozní, pevné a variabilní. Největší nákladovou položkou při intenzivním chovu zvěře v

oborách jsou náklady na krmení a mzdové náklady. Jednorázové náklady zahrnují vynaložené peněžní prostředky na odčervování zvěře a koprologický výzkum. Další významnou položkou jsou náklady na založení mysliveckých políček, náklady na energii a na nákup a údržbu mechanizace. Náklady v oboře či bažantnici jsou zároveň náklady na zákonem určující péči o zvěř a jsou kryty z vlastních prostředků uživatele honitby.

V intenzivních chovech spárkaté a drobné zvěře je majetková a účetní evidence zvěře stejná, jako u chovu hospodářských zvířat. Normované stavy jsou evidovány jako dlouhodobý hmotný majetek, u drobné pernaté zvěře je to v evidenci zásob. Zvěř je možno ocenit několika způsoby, např. pořizovací cenou. Trofejová zvěř se může ocenit obvyklou cenou, která vychází z ceníků lovu. Zvěř v oboře oceňujeme pomocí nákladové metody z nákladů předchozího účetního období. Náklady na provoz honů se nepočítají mezi přímé náklady. Do součtu nákladů je také nutno započítat náklady správních řízení a zhotovení projektové dokumentace.

Náklady na pořízení základního stáda daněk skvrnitého a muflona obecného byly vypočítány průměrem z cen prodávané zvěře v okolních oborách. Konkrétně byla dotazována obora Podčejk, Dvůr Lobeč 1., okres Mladá Boleslav, obora Vřísek, Zahradky, okres Česká Lípa, obora Skalice, Skalice u České Lípy a obora Židlov, VLS Mimoň, Ralsko, okres Česká Lípa. Ceny pořízení základního stáda shrnují tabulky č. 25 a č. 26.

Tab. č. 25 – Cena pořízení základního stáda – daněk skvrnitý

Druh zvěře	Počet kusů	Cena za kus	Cena celkem
Daněk 1VT	10	17250	172500
Daněk 2VT	5	23000	115000
Daněla	15	4600	69000
Daňče	10	2300	23000

Tab. č. 26 – Cena pořízení základního stáda – muflon obecný

Druh zvěře	Počet kusů	cena za kus	Cena celkem
Muflon 1VT	10	17250	172500
Muflon 2VT	5	20000	100000
Muflonka	15	4400	66000
Muflonče	10	1700	17000
Celkem	45		355500

Celkové náklady na pořízení základního stáda obou druhů činí **735000, - Kč**

Při plánování obory bylo osloveno několik firem zabývajících se prodejem a realizací oborního oplocení. Jako nejlepší byla vybrána nabídka firmy Ploty Pilecký, se kterou již v minulosti bažantnice Ploužnice spolupracovala. Vyčíslené náklady na oborní oplocení s detailními položkami shrnuje tabulka č. 27.

Tab. č. 27 – Celkové náklady na oplocení obory

Druh materiálu	Cena za kus vč. DPH	Počet kusů	Celková cena
Betonové Sloupky 280 cm	550	395	217.250
Oborní pletivo TITAN 200 cm, 50 bm	5.707	32	182.624
Stavbaplotu, usazení 1 bm	180	1625	292.500
Protiúnikový rošt	38.000	4	152.000
Vjezdová brána	50.000	4	200.000
celkem			1.044.374

Při stavbě větších mysliveckých zařízení bažantnice Ploužnice již v minulosti spolupracovala s firmou Pila Vlček Mimoň. Vzhledem ke spokojenosti s dodaným zbožím bylo rozhodnuto, že tato spolupráce bude nadále pokračovat, a že zakázky na výrobu mysliveckých zařízení v budoucí oboře, budou opět zadány této společnosti. Drobná myslivecká zařízení typu koryt a slanisek jsou vyráběny zaměstnanci svépomocí s minimálními náklady. Dále je plánována investice ve výši 160 tis. Kč, která se využije při rekonstrukci hal po bývalé sovětské armádě na sklady krmení. Celkové náklady na myslivecká zařízení a stavby shrnuje tabulka č. 28.

Tab. č. 28 – Celkové náklady na počty mysliveckých staveb a zařízení

Typ zařízení	Cena za kus	Počet kusů	Celková cena
Velký krmelec	12.000	3	36.000
Seník	10.000	2	20.000
Koryto na jádro	500	10	5.000
Slanisko	300	10	3.000
Sklad krmiva	80.000	2	160.000
Posed	5.000	4	20.000
Kazatelna	14.000	4	56.000
Napáječky	500	70	35.000
Odchyt. zař.	12.000	2	24.000
Celkem			359.000

Pro usnadnění pohybu po oboře a pracovní činnosti v ní, bylo rozhodnuto o pořízení nové čtyřkolky. Na základě dřívějších zkušeností byl vybrán model Gladiator X520 od firmy WARM UP CF Moto Liberec, který bude doplněn o přívěsný vozík od firmy Ganet Liberec. Další stroje a nářadí budou pořízeny od firmy Stihl. Prvotní náklady na mechanizaci, stroje a nářadí udává tabulka č. 29.

Tab. č. 29– Celkové náklady na mechanizaci, stroje a nářadí

Název	Cena za kus	Počet kusů	Cena celkem
Čtyřkolka	150.000	1	150.000
Vlek	30.000	1	30.000
Motor. pila	20.000	1	20.000
Křovinořez	12.000	2	12.000
Nářadí ruční	15.000	-	15.000
celkem			227.000

Objemové krmivo bude do obory dodáváno z vlastních zdrojů, náklady jsou počítány přefakturací mezi divizí Biofarma Plouznice a divizí Myslivost. Jadrné a dužnaté krmivo je

také částečně vlastní, částečně bude objednáváno ze ZZN Polabí společně s krmivem, které je touto společností dodáváno dlouhodobě Biofarmě Ploužnice, a s jehož kvalitou je Biofarma Ploužnice maximálně spokojena.

Tab. č. 30 – Celkové náklady na krmení za rok

Druh krmiva	Cena za tunu v Kč	Spotřeba v tunách	Celková cena
Objemové krmivo – seno	1.600	10.30	16.480
Jadrné krmivo oves, bob	5.000	8.00	40.000
Dužnaté krmivo mrkev, řepa	3.000	18,20	54.600
Sůl	10Kč/kg	0,36	3.600
Celkem			114.680

Nejvyšší položkou provozních nákladů jsou náklady na pohonné hmoty, které jsou poměrně vysoké, avšak nelze je vzhledem k charakteru činnosti snižovat. Dále jsou v provozních nákladech započítány náklady na marketing, zejména inzerci v odborných časopisech, náklady na energii, telefon, kancelářské potřeby a energie.

Tab. č. 31 - Provozní náklady

název	měsíční náklady	roční náklady
Energie	1.000	12.000
Telefon, internet	1.500	18.000
Kancelářské potřeby	1.000	12.000
Pohonné hmoty	10.000	120.000
Marketing	4.000	48.000
celkem	17.500	210.000

V plánované oboře budou nadále pracovat zaměstnanci současné bažantnice Ploužnice. Jedná se o čtyři ošetřovatele zvěře, hlavního bažantníka a vedoucího technickohospodářského pracovníka - odborníka. Současní ošetřovatelé zvěře se dosud starali převážně o zvěř bažantí, od jejího návozu až do jejího vypuštění před hony. Jeden z těchto pracovníků bude přeřazen a vyškolen jako ošetřovatel zvěře spárkaté, a po uznání obory bude

mít na starosti péči o tuto zvěř chovanou v oboře. Mzdové náklady odpovídají mzdovým nákladům v kraji, a nebudou se navyšovat. Celkové mzdové náklady shrnuje tabulka č. 32.

Tab. č. 32 - Mzdové náklady

	Ošetřovatel zvěře	Ošetřovatel zvěře	Ošetřovatel zvěře	Ošetřovatel zvěře	Bažantník	Vedoucí prac. THP
Hrubá mzda	19600	19600	19600	19600	25000	28000
Soc.pojistné zaměstnavatel	4860	4860	4860	4860	6200	6944
Zdr.pojistné zaměstnavatel	1764	1764	1764	1764	2250	2520
Daň z příjmů fyz. osob	3930	3930	3930	3930	5100	5625
Superhrubá mzda	26224	26224	26224	26224	33950	37464
Superhrubá mzda/rok	314688	314688	314688	314688	407400	449568
Mzdové náklady celkem	361848	361848	361848	361848	468600	517068
Odvody celkem						2433060

Tabulka č. 33 shrnuje plánované výnosy a ztráty v následujících deseti letech od založení obory, tedy v letech 2020–2029. Z výsledných dat je evidentní, že obora a její činnost bude v prvních deseti letech své existence ztrátová. Tato skutečnost je dána především vysokými náklady na samotné založení obory a žádnými nebo minimálními zisky v prvních třech letech její existence. I v letech následujících však náklady převažují nad ziskem. Plánované výnosy, či ztráty jsou uvedeny v tabulce č. 33.

Tab. č. 33 Předpokládaný hospodářský výsledek obory za období 2020-2029

Rok	Náklady v Kč				Výnosy v Kč			Hospodářský výsledek v daném roce
	Nákup stáda a zařízení	Krmení	Ostatní provoz	Celkem	Poplatkové lovy	Prodej zvěřiny	Celkem	
2020	2.658.374	114.680	524.700	3.297.754			0	- 3.297.754
2021		153.671	524.700	678.371	25.000	3.740	28.740	- 649.631
2022		201.837	524.700	726.537	379.800	75.480	455.280	- 271.257
2023		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2024		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2025		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2026		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2027		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2028		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
2029		206.424	524.700	731.124	431.800	81.940	513.740	- 217.384
Celkem za 10 let od založení obory								- 5.740.330

5.6 Předpokládaný hospodářský výsledek bažantnice za období 2020 až 2024

Při plánování budoucího hospodářského výsledku bažantnice bylo vycházeno z účetního období let 2015 až 2019. Zázemí nově uznané bažantnice zůstalo nezměněno, ale bylo nutno započítat plánované provozní náklady na údržbu krmných linek, napáječek a plynových hořáků. U plynových rozvodů bylo nutno zpracovat novou revizi. Na nově vybudovaných odchovnách v prostoru obce Hvězdov došlo pouze k dílčím úpravám. Počet pracovníků zůstal stejný, jako v předchozích letech. Při zhodnocení budoucího hospodářského výsledku byly zohledněny základní atributy, které, dle mého názoru, mohou nejvíce ovlivnit budoucí hospodářský výsledek. Jedná se např. o cenu nákupu jednodenních kuřat, která byla navýšena podle rozhodnutí francouzského dodavatele o 5%, na částku 21,- Kč za kus. Dále bylo nutno započítat vyšší náklady na krmení, které společnost nakupuje od českého výrobce - společnosti Tekro, s.r.o. Náklady za léčiva, marketing a mzdy, které mimochodem tvoří

největší část provozních nákladů, byly ponechány v úvaze ve stejné výši, jako v předchozích účetních obdobích. S investičními náklady většího rozsahu nebylo ve uvedeném období počítáno. Výnosy byly naplánovány s ohledem na již objednané lovecké akce, s přihlédnutím k plánovanému zvýšení cen za poplatkové lovy a prodej zvěřiny a to v průměru o 5%.

Ostatní tržby, které se skládají, tak jako v minulých obdobích, z pronájmu loveckého srubu, školícího střediska, z pořádání svatebních hostin a z rekreačního ubytování, byly navýšeny v průměru o 10%. Výsledné ekonomické zhodnocení budoucího hospodářského výsledku je uvedeno v tabulce č. 34.

Tab. č. 34 Předpokládaný hospodářský výsledek bažantnice za období 2020 až 2024

Rok	Náklady v Kč				Výnosy v Kč				Hosp. výsledek v dan. roce
	Nákup kuřat	Krmení	Ostatní náklady	Celkem	Popl. lovy	Prodej zvěřiny	Ostatní výnosy	Celkem	
2020	1452461	1820364	2880390	6153215	6989831	289633	358236	7637700	1484485
2021	1453212	1880736	2889843	6223791	6994833	291380	390837	7677050	1453259
2022	1461556	1912312	2893901	6267769	7058926	299311	395216	7753453	1485684
2023	1472384	1948693	2911773	6332850	7158481	310817	401110	7870408	1537558
2024	1490263	1990518	2939218	6419999	7250198	350291	459931	8060420	1640421

5.7 Celkový plánovaný hospodářský výsledek divize Myslivost společnosti Ploužnice, spol. s.r.o. za období 2020 až 2024.

Výsledná zhodnocení ekonomického vývoje budoucí obory a nově uznané bažantnice ukazují rozdíly v provozování poplatkových lovů v budoucí oboře a v pořádání společných lovů na drobnou zvěř v bažantnici. V oboře je nutno kalkulovat s velmi vysokými počátečními investičními náklady, jen stavba oplocení stojí částku převyšující milion korun. Bažantnice ze zákona oplocena být nemusí. Taktéž pořízení základního stáda včetně mysliveckých zařízení a nákupu nezbytného množství krmení bylo spočítáno na částku, která téměř dosáhla 3 milionů korun. Naopak s výnosy z poplatkového lovu prakticky vůbec není možno v prvních 3 letech počítat, příjmy z prodeje zvěřiny pocházející z průběrných odstřelů jsou v kontextu zanedbatelné, taktéž příjmy z prodeje živé zvěře. Samčí zvěř dospívá do

trofejových hodnot mnoho let a může se stát, že nadějný kus uhyne v důsledku zranění, nebo nemoci. Oproti tomu hospodaření v bažantnici není až tak z hlediska počátečních investic finančně náročné, obzvlášť pokud dochází k líhnutí kuřat z vlastního kmenového hejna. Pokud díky kvalifikovanému personálu nedochází v důsledku nemoci k vysokým úhynům, následně je možno kuřata výhodně prodat, neboť v dnešní době mnoho mysliveckých spolků poptává bažantí zvěř, kterou dále zazvěřují své honitby. Také o zvěř ve stáří 24 týdnů je velká poptávka, tuto zvěř si mnohé myslivecké spolky pořizují pro to, aby mohly pořádat vlastní společné hony na drobnou zvěř, neboť ta v dnešní přírodě ubývá, oproti zvěři spárkaté, která je přemnožena. Mnoho loveckých hostů také preferuje lov ve volnosti, nebo v oborách, které se tomuto statutu přibližují svou velkou rozlohou. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že celkový plánovaný hospodářský výsledek bude v prvním roce ztrátový, což je dáno vysokými investičními náklady na pořízení základního stáda, oplocení obory a náklady na výstavbu mysliveckých staveb a zařízení. Celkový plánovaný hospodářský výsledek je uveden v tabulce č. 35.

Tab. č. 35 Celkový hospodářský výsledek divize Myslivost spol. Ploužnice, spol. s.r.o. za období 2020 až 2024

Rok	Hosp. výsledek obora Ploužnice	Hosp. výsledek bažantnice Ploužnice	Celkový hosp. výsledek
2020	-3297754	1484485	-1813269
2021	-649631	1453259	803628
2022	-271257	1485684	1214427
2023	-217384	1537558	1320174
2024	-217384	1640421	1423037

6. Diskuse

V diplomové práci byl popsán legislativní postup při změně užívání honitby, respektive rozdělení stávající honitby na části, což není časté a obvyklé.

Stávající honitba o výměře 1052 ha bude rozdělena na samostatnou oboru s uznanou bažantnicí a ostatní volnou honitbu. Původní stav je veden jako honitba s uznanou samostatnou bažantnicí. Změnu v užívání honebních pozemků lze podle platného znění zákona č. 449/2001, Sb. učinit pouze v případě, že dojde k zániku stávající honitby a nový uživatel v žádosti o uznání honitby uvede jiný způsob užívání, nebo budou honební pozemky uznány za nehonební, a následně opět prohlášeny za honební s jiným způsobem užívání, což s sebou přináší opět řadu komplikací ze strany orgánů státní správy myslivosti, kteří o tomto statusu rozhodují, i ze stran uživatelů sousedních honiteb, kteří o předmětné pozemky mohou požádat v rámci přičlenění a prohlášení těchto pozemků za honební. V poslední řadě je možností, jak dosáhnout změny v užívání honebních pozemků a rozdělení stávající honitby, změna vlastníka, tedy držitele pozemků. Tato možnost však prakticky vylučuje, že by jí mohl využít stávající uživatel.

Jedinou možností, jak dosáhnout požadovaného stavu bez ohrožení současného uživatele v tom slova smyslu, že by mohl rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti o honební pozemky přijít, bylo využití § 31 zákona č. 449/2001, Sb. a současnou honitbu rozdělit na dvě. Ve znění § 31 odst. 2 výše zmíněného zákona, kterým se management honitby řídil, je ujednání o změně a zániku honiteb, tedy o případech, kdy se k stávající honitbě přičleňují nehonební pozemky, nebo se uznané honební pozemky směňují v rámci dvou sousedních honiteb. Přesto stávající honitba zanikne a místo ní budou uznány dvě nové, podle § 17 a § 18 výše zmíněného zákona - obora se samostatně uznanou bažantnicí a zbývající honitba. Jinou možnost zákon č. 449/2001 Sb. v platném znění neumožňuje.

Současně bylo nutno, kromě splnění základních požadavků na vznik honitby, vytvořit studii o vhodnosti chovu daného druhu spárkaté zvěře v příslušné oblasti, a zpracovat komplexní ekonomickou rozvalu jak pro oboru, tak i pro bažantnici. Držitelem stávající honitby bylo rozhodnuto, že v oboře budou chovány dva druhy spárkaté zvěře, daněk skvrnitý (*Dama dama*) a muflon obecný (*Ovis musimon*). Zde musely být brány v potaz základní nároky na život pro oba druhy spárkaté zvěře, obecně však platí, že oborní chov těchto zástupců spárkaté zvěře je vhodný, neboť nedochází k potravní konkurenci, doba říje je odlišná, a tyto druhy se dobře snášejí. Je pravidlem, že zdravotní stav zvěře se odvíjí nejen od

genofondu, ale také od podmínek, v kterých je tato zvěř chována. Výsledný stav je výsledkem synergie mezi stavem a úživností honitby, kvalitou předkládaného krmiva, možností úkrytu a celkovou kvalitou poskytované myslivecké péče o zvěř. Pokud tyto atributy působí dlouhodobě kladně, dojde ke zvýšení celkové konstituční kvality zvěře, které se projeví ve stavbě těla, a hlavně v kvalitě trofejí, což je pro provoz obory rozhodující a prakticky životně důležité.

HROMAS a kol. (2008) uvádí, že minimální plocha pro 1 ks zvěře při společném chovu mufloní a daňčí zvěře je 2 ha. Pro chov zvěře jelení je také popsána hodnota 2 ha/1ks. Vyhláška č. 491/2002 Sb. v platném znění určuje, že souhrnný stav normovaných druhů spárkaté zvěře nemá být vyšší, než 1 ks na 2 ha plochy. HANZAL A KOL. (2016) uvádí, že normovaný stav spárkaté zvěře v uznané oboře nemá být v souhrnu vyšší, než 1 jedinec spárkaté zvěře na 2 ha výměry obory. Zároveň nesmí být nižší než stanovený minimální stav, což v případě obory znamená, že musí být zajištěna přirozená reprodukce. Taktéž je vhodné, aby, pokud to výměra obory dovoluje, neklesl počet kusů v cílovém stavu pod 60, protože se zvyšuje možnost příbuzenské plemenitby. Management honitby navrhl v plánu chovu mufloní zvěře cílový stav 90 ks, pro zvěř daňčí byl taktéž navržen počet 90 ks spárkaté zvěře. Na výměře 297 ha oborní plochy bude tedy chováno 180 ks daňčí a mufloní zvěře. Tento cílový stav je vzhledem k úživnosti navrhované obory dostatečný. Při tomto počtu kusů spárkaté zvěře vychází na 1 ha oborní plochy 1,65 ks zvěře. S tímto stavem management honitby souhlasí. Počet kusů spárkaté zvěře je vyšší, než doporučují oba autoři, ale vytvořením úživných políček, výsadbou zemědělských plodin pro spárkatou zvěř a pravidelným krmením bude zvýšena úživnost obory natolik, aby nedocházelo ke škodám zvěři a zvěř netrpěla nouzí.

Pokud budou v oboře chovány dva, případně více druhů, je důležité zvolit takové druhy spárkaté zvěře, které si v oborním chovu nebudou konkurovat. Samozřejmě nejlepší je chov pouze jednoho druhu spárkaté zvěře. Například v oboře Březka je na 207 ha chováno 206 ks daňčí zvěře, tedy 1 ks zvěře na 1 ha plochy, tento stav je normovaný. Při osobním jednání s vedoucími pracovníky této obory (MARADA, PÍCHA, 2018) bylo konstatováno, že tento stav je možno dlouhodobě udržet zakládáním úživných políček pro zvěř a kvalitním krmením v dostatečném množství. V oboře se nejedná o příkrmování, ale o pravidelné denní podávání kvalitního objemového, dužnatého a jadrného krmiva v optimálním složení, včetně minerálních doplňků, které slouží k vytváření maximálních trofejí. (HANZAL a kol. 2017). Samozřejmostí je poskytnutí zvěři optimálního welfare. Trofeje v oboře Březka dosahují

bodové hodnoty podle C.I.C. kolem 230 bodů, což je vynikající hodnota. Důležité je nakupovat zvěř k zazvěření obory a k pořízení základního stáda u dobrých chovatelů v kvalitních odborných chovech. Ze znění zákona 449/2001 Sb. o myslivosti je zakázáno zazvěření honitby zvěří, která pochází z farmových chovů. Farmová zvěř by měla být trvale označena, což v myslivecké praxi není možné. Ve farmových chovech často dochází k výzkumu a aplikování moderních vědeckých postupů a metod plemnitby, což v důsledku přináší produkci velmi silných trofejí (ZIEGROSSER 2009, LAMKA 2009). Zvěř takto přemístěná do obor a volných honiteb nemá jednoznačně zaručen původ ve volnosti, a tedy dochází k narušení systému hodnocení trofejí. V současné době stále více mysliveckých odborníků volá po odlišení trofejí z farmových chovů a trofejí, které skutečně pocházejí z volné přírody. (KOUBEK 2009).

Po zhodnocení ekonomického vývoje provozu obory při jejím založení lze předpokládat, že návratnost investic bude dlouhodobá. Podíl výnosů a nákladů u obory je po dobu 10 let trvání ekonomické analýzy záporný, tedy dojde ke ztrátě. Pro stávající držitele honitby Ploužnice je uznání samostatné obory víceméně prestižní záležitostí. Rychlost vývoje u trofejí mufloní zvěře, pokud hovoříme o 3 VT, je 8 až 9 let, u daňčí zvěře je to 10 až 11 let, u zvěře jelení dokonce hovoříme o 12 až 13 letech. Nejprve je samozřejmě nutné najít a oslovit zákazníky, kteří v této ekonomicky nestabilní době, budou ochotni za trofej vydat nemalý finanční obnos. K výraznému ovlivnění ekonomiky prodejem zvěřiny, případně juvenilní zvěře, která bude určena k zazvěření volných honiteb, nebo k osvěžení genofondu, pravděpodobně nedojde. Další příjem přinese využití ubytovacích kapacit v nově vybudovaném moderním loveckém srubu.

V neposlední řadě je ekonomickým aspektem, který se však nedá ekonomicky zhodnotit, ani jinak změřit, možnost získání nových kontaktů a obchodních příležitostí, která ve výsledku přinese držitelům obory ekonomický efekt, o kterém však nejde s určitostí říct, kdy nastane, a zda vůbec.

Co se týká ekonomické analýzy provozu bažantnice, její ekonomické výsledky v posledních 8 letech byly a jsou stále kladné. Provoz, zázemí včetně odchoven a personál doporučuji ponechat v nezměněné podobě, bažantnice zůstane součástí oploceného prostoru obory. Naší snahou je udržet lesnický management výchovy porostů tak, aby beze zbytku splňoval podmínky vhodné k chovu drobné i spárkaté zvěře. Na katastru nemovitostí v České Lípě dojde k převodu lesa v oplocené části současné honitby z hospodářského lesa na statut

lesa zvláštního určení. Honební pozemky oplocené části honitby, na nichž je umístěna současná bažantnice a budoucí obora se nacházejí v cílovém hospodářském stupni 13 - přirozená borová stanoviště.

Výsledky práce předpokládají, že ztráty z prvních let provozování obory budou vyrovnány příjmem z honů na drobnou zvěř a z ostatních činností, např. celoročním provozem ubytovacího zařízení. Dále například navrhuji zřízení střelnice na brokovou střelbu a airsoftové střelnice. Důležité bude i postupné snižování nákladů, hlavně v oblasti ztrát drobné zvěře, která podléhá značnému predačnímu tlaku.

7. Závěr

Cílem diplomové práce bylo najít řešení pro založení nové obory, jejíž součástí bude také samostatně uznaná bažantnice, a to na honebních pozemcích, které jsou již začleněny do uznané honitby tak, aby nedošlo během legislativních úkonů k možnosti přiřčení honebních pozemků k sousedním honitbám, a nebyla tak ohrožena existence této stávající honitby.

Způsob řešení, který byl vybrán, tedy využití ustanovení § 31 odst. 1 a 2 zákona č. 449/2001 Sb. o myslivosti, jehož obsah umožnil změnu užívání honitby rozdělením stávající honitby na oboru se samostatně uznanou bažantnicí a ostatní honitbu, dokázal eliminovat stav, kdy držitelům a uživatelům stávající honitby hrozilo, že honební pozemky budou přiřčeny okolním honitbám, protože další možné způsoby znamenaly buď zrušit honitbu a znovu jí uznat rozhodnutím o uznání honitby, nebo prohlásit honební pozemky za nehonební a znovu je prohlásit za honební a třetí možnost byla změnit majitele pozemků. U těchto tří možností, jak dosáhnout změny v užívání honebních pozemků v již uznané honitbě, byla tato hrozba velmi pravděpodobná.

Dalším cílem bylo vypracování studie procesu přestavby lesního porostu a změny druhové skladby lesních dřevin tak, aby lesní porost maximálně vyhovoval existenčním nárokům a potřebám chované zvěře. Tento proces postupné přestavby je záležitostí nesmírně náročnou na odbornost a čas. Vzhledem k současnému LHP, který určil výši souhrnu těžeb v lokalitě na celkovou sumu 64 m³, bude dopad z hospodářského hlediska na ekonomiku marginální. V loňském roce byl zisk z lesního hospodaření a prodeje dříví 17.000,- Kč., což je částka ve výkazu zisků a ztrát za minulé účetní období naprosto zanedbatelná. Navržené pěstební změny jsou v souladu s přechodem hospodářského lesa na les zvláštního určení a byly vypracovány s ohledem na maximální využití nově navrhovaných druhů dřevin k chovu dané zvěře.

Zhodnocení vhodnosti současně pěstovaných zemědělských plodin bylo vypracováno právě s ohledem na maximální využití nově navrhovaných hospodářských plodin ve vztahu k potřebám chované zvěře. K výsadbě byly navrženy nové druhy, které se podle mého názoru budou lépe adaptovat na klimatické změny v dané lokalitě, v průběhu 5 let budou sledovány a vyhodnocovány.

Dalším úkolem této práce bylo vypracování ekonomické studie a vyhodnocení k nově vznikající oboře a bažantnici. Po zhodnocení všech aspektů vyplynulo, že návratnost investic bude probíhat ve velmi dlouhém období, viz tabulka autora č. 33. Provoz nové obory bude v prvních 3 letech výrazně ztrátový a ztrátové budou i všechny roky z desetileté studie. Tento způsob podnikání rozhodně nelze doporučit pro subjekty, které by měly takovou oboru pouze pronajatou s tím, že by se jednalo o hlavní výdělečnou činnost. Majitelé mají pozemky, na kterých se budoucí obora rozkládá, výlučně v osobním vlastnictví a v produkci krmiva jsou vzhledem k zemědělské činnosti biofarmy Ploužnice částečně soběstační. Provoz stávající bažantnice, která vznikla již v roce 2000 a rozhodnutím z roku 2003 byla uznána jako samostatně uznaná bažantnice, je v posledních 8 letech ziskový a stabilní díky klientele, kterou si management za tu dobu vytvořil. Provoz biofarmy je v živočišné a rostlinné výrobě v posledních 5 letech také ziskový. V souhrnu tedy společnost biofarma Ploužnice vytváří zisk.

Řízení provozu stávající bažantnice v takovém rozsahu a plánovaný provoz budoucí obory jsou činnosti nesmírně náročné na kvalitu odvedené práce, čas a výběr odborného personálu. Jakákoliv chyba může vést k negativním důsledkům, ať se jedná o vedení individuálních, či společných honů, nebo odchov bažantních kuřat.

Výsledné datové výstupy zpracované v této diplomové práci se staly nosnými podklady pro management stávající honitby, který na základě zjištění a studií prezentovaných v diplomové práci, vypracoval studii o vhodnosti přírodních a jiných podmínek pro intenzivní chov zvolené spárkaté zvěře a drobné zvěře v nově vznikající oboře a bažantnici. Tato studie byla postoupena ke schválení orgánům státní veterinární správy k posouzení otázky týrání zvířat podle zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči, a orgánům odboru životního prostředí Městského úřadu v České Lípě k posouzení vlivu na životní prostředí podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Součástí žádosti bylo upravení mapového zákresu hranic vznikající honitby, byl sepsán seznam honebních pozemků a jejich vlastníků a byl sepsán slovní popis průběhu hranic nové obory Ploužnice. Další přílohou k žádosti bylo vytvoření projektu chovu a výstavby mysliveckých zařízení, návrh plánovaných druhů zvěře a výpočet jejich normovaných a minimálních stavů. Rozhodnutím orgánů státní správy myslivosti o uznání obory se samostatně uznanou bažantnicí a ostatní honitbu vzniknou dva

subjekty se stejným uživatelem a držitelem a tím dojde k naplnění všech stanovených cílů, které byly vytyčeny v této diplomové práci.

8. Seznam použité literatury a jiných zdrojů informací

Tištěné monografie

AMBROŽ, Robin. *Obory a bažantnice v kulturní historii*. 1. vyd. Praha: Národní zemědělské muzeum, 2014. Prameny a studie (Národní zemědělské muzeum), 235 s. ISBN 978-80-86874-52-4.

ANDRESKA, J., ANDRESKOVÁ, E., *Tisíc let myslivosti*. 1. vyd. Vimperk: Tina, 1993, s. 444. ISBN 80-85618-12-5

BERGL, Jaroslav. *Myslivost: učebnice pro lesnické fakulty*. Ilustroval Jozef SLÁDEK. 1. vyd. Praha: SZN, 1984, 214 s. Lesnictví, myslivost a vodní hospodářství.

BLUECHEL, K., G., *Die Jagd*. 1. vyd. Kolín: Konemann, 1999, 654 s. ISBN 3-8290-1560-7

ČERNÝ, J., V., *Myslivost*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Frt. Borový, 1895, 125 s.

DRMOTA, J., *Lov zvěře v našich honitbách*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 384 s. ISBN 80-247-3644-6

FEUEREISEL, Josef. *Zelená čísla o ekonomice v současné české myslivosti: co stojí myslivost v České republice*. 1. vyd. Praha: Druckvo, 2010. Myslivost pro praxi, 155 s. ISBN 978-80-904417-6-7.

HANUŠ, Václav, FIŠER, Zdeněk. *Bažant*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1975, 196 s. ISBN 07-072-75-4/55

HANZAL, Vladimír. *Myslivost I*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2016, 392 s. ISBN 978-80-213-2637-8.

HANZAL, Vladimír. *Myslivost II*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o., 2016, 320 s. ISBN 978-80-213-2703-0.

HANZAL, V. a kol. *Péče o zvěř a životní prostředí*, vyd. Praha, Česká zemědělská univerzita v Praze ve spolupráci s Druckvo, spol. s r.o. 2017, 392 s. ISBN 978-80-213-2805-1

HROMAS, J., a kol., *Myslivost*. 1. vyd. Písek: Matice lesnická, 2008, 560 s. ISBN 978-80-86271-00-2

HUDEC, K., *Atlas ptáků České a Slovenské republiky*. 1. vyd. Praha: Academia, 2001, 252 s. ISBN 80-200-0927-2

HUDEC, K., ŠŤASTNÝ, K., (eds.) *Fauna ČR 2: Ptáci*. 2. vyd. Praha: Academia, 2005, 1208 s. ISBN 80-200-1114-5

KINSKÝ, Zdenko Radslav. *Hodina vzpomínek. Kus historie parforsních honů a dostihů v Čechách*. 1. vyd. Chlumeck nad Cidlinou: Vítězslav Klemens, 1947, 36 s.

KOKEŠ, O., *Myslivecká zařízení v honitbách*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1974, 164 s. ISBN 07-070-74-04/55

Kovařík, J.: *Tradice v myslivosti: Dějiny, zvyky, významy, kultura*. 4. vyd. Praha: Vega, 1996, 110 s. ISBN 978-80-90075-44-3

LIBOSVÁR, František a Vladimír HANZAL. *Rostliny vhodné pro zvěř*. 1. vyd. Kostelec nad Černými lesy: Lesnická práce, 2010, 116 s. ISBN 978-80-87154-47-2

MORAVEC, Jaroslav. *Fytocenologie: (Nauka o vegetaci)*. 1. vyd. Praha: Academia, 1994, 404 s. ISBN 80-200-0457-2

Novotný, A.: *Královská obora*. 1. vyd. Praha: Bystrov a synové, 2000, 270 s. ISBN 80-85980-18-5

RAKUŠAN, C. *Základy myslivosti*. 1. vyd. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1979, 352 s. ISBN 07-109-79

SCHMID, A., *Posedy: návody pro stavbu, výkresy, konstrukce, fotografie modelů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 127 s. ISBN 80-247-1531-7

VODNANSKY, M. *Rebhuhn und Fasan*. In: *NIEDERWILD –WILDTIERGESUNDHEIT, LEBENSMITTEL- SICHERHEIT UND QUALITÄT*. Österreich: Institut für Fleischhygiene, Fleisch technologie und Lebensmittelwissenschaft im Department für Öffentliches Gesundheitswesen in der Veterinärmedizin, 132 s. ISBN 3-901950-06-0

WANDEL, G., *Myslivecké zařízení v honitbách svépomocí: 288 fotografií a kreseb, více než 100 konstrukčních výkresů autora*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 296 s. ISBN 978-80-247-2050-0

Články v tištěných periodikách

KOUBEK, P: Svět myslivosti č. 7/2009

LAMKA, J: úvodník Svět myslivosti č. 3/2008

VODNANSKY, M.: Rebhuhn und Fasan: Zu geringe Aufzuchttraten, *Österreichs Weidwerk*. 1998. H 6. ISSN 1605-1335

VODNANSKY, M.; Zu wenige Insekten - zuviele Beutegreifer, *Wildund Hund*, 1998. Nr. 17. ISSN 0043-5422

ZIEGROSSER, P: Svět myslivosti č. 7/2009

Články na webových portálech

Bažant obecný: původ a historie. [online]. Kdelovit.cz, 03.10.2018. [cit. 2020-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.kdelovit.cz/cz/clanky/tipy-pro-vas/bazant-obecny-puvod-a-historie>>

HUMHAL, J.: *Zásady lovu a chovu bažantí zvěře* [online]. Brno: Myslivost, 2006 [cit. 2012-11-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.myslivost.wz.cz/j.humbal.html>>

LIBOSVÁR, F. *Co pěstovat v honitbách pro zvěř*. [online]. Brno: Myslivost, 2007 [cit. 2020-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Duben---2007/Co-pestovat-v-honitbach-pro-zver>>

MOHELSKÝ, M. *Výživa muflonů*. [online]. Brno: Myslivost, 2016 [cit. 2020-01-05]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2016/Srpen-2016/Vyziva-muflonu>>

ŠKALOU, V. *Říjné chování*. [online]. Brno: Myslivost, [cit. 2020-01-06]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Pro-myslivce/Informace-pro-myslivce/vybrane-kapitoly-ze-zoologie-srstnate-zvere-1/Rijne-chovani->>

VÁCLAVÍK, T. *Ekologické zemědělství a rozvoj venkova* [online]. Brno: Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, 2008 [cit. 2020-01-25]. Dostupné z WWW: <http://www.bio-info.cz/uploads/download/EZ_a_rozvoj_venkova.PDF. s. 2>

VODŇANSKÝ, M. *Jak skutečně působí řepka ozimá na srnčí zvěř*. [online]. Brno: Myslivost, 2002, [cit. 2020-02-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2002/Unor---2002/Jak-skutecne-pusobi-repka-ozima-na-srn-ci-zveri>>

VODŇANSKÝ, Mi. *Příčiny úbytku koroptví a bažantů*. [online]. Brno: Myslivost, 2001, [cit. 2020-01-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2001/Cerven---2001/Priciny-ubytku-koroptvi-a-bazantu>>

ZABLOUDIL, F. *Pěstování některých druhů rostlin v honitbách pro zvěř*. [online]. Brno: Myslivost, 2007, cit. [2020-02-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Brezen---2007/Pestovani-nekterych-druhu-rostlin-v-honitbach-pro>>

CD-ROM

Hanzal, V. a kol.: *Velká myslivecká encyklopedie*. CD-ROM, GRAND s.r.o. České Budějovice 2007

Sborníky a encyklopedie

FOREJTEK, P., *Bažantnice jako významný krajinný prvek* in *Pernatá zvěř*. Sborník referátů. Konopiště u Benešova: Česká lesnická společnost, 2001.

Ottův slovník naučný: ilustrovaná encyklopedie obecných vědomostí. Praha: J. Otto, 1904, s. 1002

SEDLÁČKOVÁ, L., *Zámecké obory – součást kulturní krajiny*, in *Tvář naší země – krajina domova*. Sborník příspěvků ke konferenci konané ve dnech 8-11.10.2002 v Praze a v Průhonicích, Svazek 2 – Krajina jako kulturní prostor.

Odborná dokumentace

EKOLES-PROJEKT S.R.O. *Lesní hospodářský plán LHC Bažantnice Ploužnice 408 302*. 1. Jablonec nad Nisou, 2012.

ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ, BRANDÝS N. LAB. POBOČKA JABLONEC N.NIS. *OPRL – Oblastní plán rozvoje lesů: Přírodní lesní oblast 18 - Severočeská pískovcová plošina · a Český Ráj*. Jablonec nad Nisou, 2001.

VODOHOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ A VÝSTAVBA, A.S. NÁBŘEŽNÍ 4, 150 56 PRAHA
5. *Pilotní projekt Ploučnice* [online]. Praha, 2006 [cit. 2020-02-02]. Dostupné z WWW:
<http://eagri.cz/public/web/file/37720/PLOUCNICE_B.pdf. s. 9>

Legislativní dokumenty

Česko. Vláda. Zákon č. 289/1995 Sb., ze dne 3.11. 1995, o lesích a o změně některých zákonů, v platném znění (lesní zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 1995, částka 76. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-289>> ISSN 1211-1244

Česko. Vláda. Zákon č. 449/2001 Sb., ze dne 27.11.2001, o myslivosti, v platném znění (Zákon o myslivosti). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 168. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-449>> ISSN 1211-1244

Česko. Vláda. Zákon č. 487/2009 Sb., ze dne 9.12.2009, zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2010 In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 154. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-487>> ISSN 1211-1244

Česko. Ministerstvo zemědělství. Vyhláška č. 245/2002 Sb., ze dne 13.12.2002, o době jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 171. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-245>> ISSN 1211-1244

Česko. Ministerstvo zemědělství. Vyhláška č. 491/2002 Sb., ze dne 13.12.2002, o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 171. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-491>> ISSN 1211-1244

Česko. Ministerstvo zemědělství. Vyhláška č. 553/2004 Sb., ze dne 26.10.2004, o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 188. Dostupné také z WWW <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-553>> ISSN 1211-1244

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Žádost na MÚ Česká Lípa

Příloha č. 2 – Oplocení obory

Příloha č. 3 – Oplocení obory – vjezdová brána

Příloha č. 4 – Vybudované jezero – napajedlo

Příloha č. 5 – Myslivecká zařízení – seník

Příloha č. 6 – Myslivecká zařízení – krmné koryto

Příloha č. 7 – Myslivecká zařízení – nový zásyp

Příloha č. 8 – Myslivecká zařízení – nová kazatelna

Příloha č. 9 – Myslivecká zařízení – kazatelna německého typu

Příloha č. 10 – Myslivecká zařízení – otevřený posed

Příloha č. 11 – Nově vybudovaný lovecký srub

Příloha č. 12 – Lovecký srub – interiér

Příloha č. 13 – Výřad bažantí zvěře na společném honu

Příloha č. 14 – Ulovený kus trofejní mufloní zvěře

Příloha č. 15 – Ulovený kus trofejní daňčí zvěře

Přílohy

Příloha č. 1 – Žádost na MÚ Česká Lípa

Městský úřad Česká Lípa

Odbor životního prostředí

Náměstí T.G. Masaryka 1

470 36 Česká Lípa

Bc. Zuzana Soušková, vedoucí oddělení ochrany přírody, krajiny, ovzduší a odpadů

Ploužnice, spol. s r.o

IČ: 46504494

Ploužnice č.p. 280

471024 Ralsko

Miloslav Procházka, jednatel společnosti

Žádost o provedení změny honitby Bažantnice Ploužnice

V souladu s ustanovením § 31 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“) žádáme tímto o provedení změny honitby a to rozdělením stávající honitby Bažantnice Ploužnice CZ 51019 na honitbu „**Ploužnice**“ a „**Obora Ploužnice**“, v jejímž oploceném obvodu bude vymezena část obory dle ustanovení § 5 vyhlášky č. 7/2004 S., o posouzení podmínek pro bažantnice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako bažantnice (dále jen („vyhláška“) jako „**Obora Ploužnice**“. Nabytím právní moci nových rozhodnutí dojde v souladu s ustanovením § 31 odst. 6 písm. a) zákona o myslivosti k zániku původní honitby Bažantnice Ploužnice

Nově uznávaná honitba Obora Ploužnice se bude rozkládat na pozemcích, které jsou v současné době již oplocené (297,54 ha) a v jejím obvodu bude část obory vymezena jako bažantnice (cca 100 ha). V příloze je dále uveden slovní popis hranice obory a vymezené části obory jako bažantnice, seznam pozemků s uvedením čísla parcely a katastrálního území s uvedením celkové výměry jednotlivých kultur pozemků.

Nově uznávaná honitba Ploužnice vznikne rozdělením stávající honitby Ploužnice CZ 51019 na nově uznávanou honitbu Obora Ploužnice, která je v současné době oplocena a honitbu Ploužnice. Mapový zakres honitby Ploužnice je přílohou této žádosti.

Držitelem, nových honiteb bude nadále společnost Ploužnice spol. s r.o., IČO 46504494, Ploužnice 280, 471 24 Ralsko.

S pozdravem

V Ploužnici dne 10.4.2020

Procházka Miloslav

.....
Miloslav Procházka, jednatel

Příloha č. 2 – Oplocení obory

Příloha č. 3 – Oplocení obory – vjezdová brána

Příloha č. 4 – Vybudované jezero – napajedlo

Příloha č. 5 – Myslivecká zařízení – seník

Příloha č. 6 – Myslivecká zařízení – krmné koryto

Příloha č. 7 – Myslivecká zařízení – nový zásyp

Příloha č. 8 – Myslivecká zařízení – nová kazatelna

Příloha č. 9 – Myslivecká zařízení – kazatelna německého typu

Příloha č. 10 – Myslivecká zařízení – otevřený posed

Příloha č. 11 – Nově vybudovaný lovecký srub

Příloha č. 12 – Lovecký srub – interiér

Příloha č. 13 – Výřad bažantí zvěře na společném honu

Příloha č. 14 – Ulovený kus trofejní mufloní zvěře

Příloha č. 15 – Ulovený kus trofejní daňčí zvěře

